

ଲେଖକ :-
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

—ପ୍ରକାଶିକା ଓ ପ୍ରୋପାଇଟର—
ଶ୍ରୀମତୀ ଗୁରୁଲତା ଦାଶ
ବଙ୍ଗାଳି ସାହିତ୍ୟ, କଟକ-୧

୪ର୍ଥ ମୁଦ୍ରଣ
ଏକ ହଜାର
୧୯୭୯

ମୂଲ୍ୟ:—ଏକଟଙ୍କା ବାରଅଣା ମାତ୍ର

—(ସୂଚନା)—

ଦୟା ରଖନ୍ ସିରିଜ୍ ବା ଧୂମକେତୁ ସିରିଜ୍ ବନ୍ଧି କି
ପୂର୍ବରୁ—

ଲେ:—ଶ୍ରୀ ଦ୍ଵାରକାନାଥ ଦାଶଙ୍କ ନାମ ଦେଖି
କଣିକା ପାଇଁ ଭୁଲନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

—ମୁଦ୍ରାକର—
ଶ୍ରୀ କେଶବ ଚରଣ ରଥ
ପ୍ରକାଶ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ
ରାଜାବଗିଚ୍ଛା, କଟକ-୧

ସ୍ନେହର ମେନକା,

ଆଜିକାଲି ତୋର ଡିଟେକ୍ଟିଭ୍ ନଭେଲ୍
ପଢ଼ିବାର ଏକାନ୍ତ ଆଗ୍ରହ ଦେଖି ନବ
ବର୍ଷର ଏ ନବ ଉଦ୍ୟମରେ ଲିଖିତ
ମୋର ସୁଦୃଢ଼ ପୃଷ୍ଠିକା ଖଣ୍ଡିକ ତୋର
କରକମଳରେ ଅର୍ପଣ କଲି ।

ତୋର

ଭାଇନା ।

ପଦେ ଅଧେ

ଦୟା ରଖନ୍ ଆମର ପର ମନୁଷ୍ୟ, ସେ ଦେବତା ଦୁହେଁ ।
ତା'ର ମନୋବଳ ଏବଂ ଦୈହିକ ବଳ ଅସୀମ । ସେ ପିଲାଦିନରୁ
ଗରିବମାନଙ୍କ ଉପରେ ଧନୀର ଅତ୍ୟାଚାର ଦେଖି, ତା ମନରେ
ଧନୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଘୃଣା ଭାବ ଆସିଯାଇଛି । ଏଣୁ ସେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା
କରିଛି, ତାର ଜୀବନ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ ପଛକେ ସେ କଲେ, ବଲେ,
ଲୌଣଲେ ଧନୀ ମାନଙ୍କଠାରୁ ଧନ ଅପହରଣ କରି ଗରିବ,
ଅନାଦିଶ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ସେଥିପାଇଁ
ସେ ସରକାର ତୋ ଆଇନ୍ ମାନ ନାହିଁ । ତେ ବିପଦକୁ
ତାର ଦୁଇ ସବଳ ହସ୍ତରେ ଚାପି କରି ଦେଇଛି । ଯେଉଁଠି
ଅତ୍ୟାଚାର, ଅନ୍ୟାୟ ଦୟା ରଖନ୍ ସେଠାରେ ଶମନ ହୋଇ
ଦଣ୍ଡାୟମାନ ।

ଦୟା ରଖନ୍ ତାର ଯୋଗ୍ୟ ଭାଇ । ସେ ମଧ୍ୟ ସେହି
ଘଣ୍ଟାରେ ଘାଣିତ ।

ଦୁହେଁ ଦେଖିବାକୁ “ସ୍ୱର୍ଗେ ମଦନ” କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ “ରୁଦ୍ର”
ଠାରୁ ଅନ୍ତର ଶୁଷଣ ।

ସୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡିକ ପଡ଼ିଲେ ଦୁହଁଙ୍କର ଅସୀମ ଶକ୍ତିର ପରିଚୟ
ପାଇଁ ଅଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ହେବେ । । ଇତି ।

—ଏକ—

ଶ୍ରୀବତୀ ମାସର ଅମାବାସ୍ୟା ରାତି—ନିଦ୍ରାକୁ ରାତି—ଶୁପ୍ତ
ଜଗତ—ଉପାବନ୍ଧ ହୋଇଉଠିଛି ସାରା ପୃଥିବୀ ଧାରା ଶ୍ରୀବତୀର
କଳା କଳା ବାଦଲଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ—ସରସର ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛନ୍ତି
ନିଜ ନିଜ ବସ ଘରେ—ଏତେବଡ଼ ବିରାଟ ଦୁନିଆ ଜନମାନବ
ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଅଛି—ଏପରି ଉପୁଙ୍କର ରାତିରେ ଜନମାନବ ତ
ଦୂରର କଥା, ସ୍ବପ୍ନ ଖାବଟିଏ ସୁଦ୍ଧା ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହେଉନାହିଁ ।

ଅବିରାମ ଗତିରେ ଦୃଷ୍ଟି ପାତ ହେଉଛି—ପ୍ରବଳ ବାତ୍ୟା
ପୃଥିବୀ ବସ ଦେଇ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଅଛି—ଘଡ଼ଘଡ଼ର ଘଡ଼ଘଡ଼
ଶବ୍ଦରେ ପୃଥିବୀ କମ୍ପି ଉଠୁଛି—ସମୟ ସମୟରେ ବିଜୁଳି ମାରି
ପୃଥିବୀକୁ ଆଲୋକିତ କରି ଦେଉଅଛି—ପରକ୍ଷରେ ଅନ୍ଧକାରର
ଘନଗୁମ୍ଫା ପୃଥିବୀ ବସରେ ବିରାଜମାନ କରୁଛି ।

ଏପରି ଏକ ଉପୁଙ୍କର ରାତିରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ମେଲ ଗଗନ
କମ୍ପାଇ କଟକ ପ୍ଳାଟଫର୍ମରେ ଆସି ଛୁଡ଼ା ହେଲା । ଶ୍ରେୟନର ଶୀତ
ଆଲୋକରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଦୁଇ ଚାରି ଜଣ ଆଗେସ୍ତା ବ୍ୟଞ୍ଜକ

ଆଉ କେହି ଓହ୍ଲାଇଲେ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ଓହ୍ଲାଇଲେ ସେମାନେ ଅତି ଶୀଘ୍ର ପ୍ଲାଟଫର୍ମର ବାହାରକୁ ଆସି ସେ ଯାହାର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥକୁ ଚାଲିଗଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଦେଖାଗଲା ଏକ ଯୁବକ ଟ୍ରେନ୍‌ର ଗୋଟିଏ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସ୍ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟରୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଓହ୍ଲାଇ ସ୍ଟେସନର ଫାଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଲେ ।

ଯୁବକଟିର ସର୍ବାଙ୍ଗ ବର୍ଷାତି ଦ୍ଵାରା ଆବୃତ, ମସ୍ତକଟି ମଧ୍ୟ ଏକ ବର୍ଷା ଟୋପି ଦ୍ଵାରା ଆବୃତ ହୋଇଅଛି । ମୁଖରେ ଏକ ଧଳାରଙ୍ଗର ଚଷମା । ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଚମଡ଼ାର ବ୍ୟାଗ । ପାଦରେ ରବରର ଯୋଡ଼ା । ସ୍ଟେସନର ସେହି କ୍ଷୀଣ ଆଲୋକରେ ଯୁବକଟିର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଉନାହିଁ । ଯୁବକଟି ଧୀରେଧୀରେ ପ୍ଲାଟଫର୍ମର ବାହାରକୁ ଆସି ଚାଲିଆଡ଼କୁ ସର୍କିଲ୍‌ଡ୍ରଷ୍ଟିପାତ କଲା । ତାପରେ ଆଖି ଉପର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଣ୍ଡର ଟୋପିଟି ଟାଣିଦେଇ ସେ ଚଞ୍ଚଳ ଗତିରେ ଆଗେଇଲା । କିଛିଦୂର ଯିବାପରେ ପଥମଧ୍ୟରେ ଏକ ଅନ୍ଧକାର ଜାଗା ଦେଖି ସେ ପକେଟରୁ ଗୋଟିଏ କ୍ଲବ୍ କାଗଜ ବାହାର କଲା । ବ୍ୟାଗଟିକୁ କାଖତଳେ ରଖି ଅନ୍ୟହସ୍ତରେ ପକେଟରୁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟ୍ ଟର୍ଜଲାଇଟ୍ କାଢ଼ି ସୁଇଚ୍ କରିଦିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏକ କ୍ଷୀଣ ଆଲୋକ ରେଖା ବାହାରି କାଗଜଟି ଉପରେ ବଛୁଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସେହି ଆଲୋକରେ କାଗଜ ଉପରର କେତୋଟି ଅକ୍ଷର ପଢ଼ିନେଇ ପୁନର୍ବାର କାଗଜଟିକୁ ଚିରିଦେଇ ବସ୍ତାର ଗୋଟିଏ କଡ଼କୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା । ଡାହାଣ ହାତରେ ଟର୍ଜଟି, ବାମ ହସ୍ତରେ ବ୍ୟାଗଟିକୁ ଧରି, ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପ୍ରଧାନ ରାସ୍ତା ଦେଇ କିଛିଦୂର ଆସିବା ପରେ ଯୁବକଟି ତା'ର ବାମ ପାଶ୍ଵର ଏକ ସରୁ ଗଳି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ହଠାତ୍

ତା'ର ଗତି ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା, ଏକବିଶାଳ ଦ୍ଵିତଳ ପ୍ରାସାଦର ପଶ୍ଚାତ୍ ଭାଗରେ । ତା ପରେ ଯୁବକଟି ରୁରିଆଡ଼କୁ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲାଇ ନେଇ ଟର୍ଜଲାଇଟର ଆଲୋକ ପ୍ରାସାଦର ଉପରି ଭାଗକୁ ନିକ୍ଷେପ କଲା । ଭାର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ରହସ୍ୟମୟ ମୃଦୁ ହସ ପୁଟି ମିଳାଇ ଲେ । ସେ ନିଃଶବ୍ଦ ଅଥଚ ଶିଥିଗତିରେ ପ୍ରାସାଦ ସଲଗ୍ନ ଏକ ଲୁହାର ପାଇପ୍ ଧରି ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ଵିତଳର ଏକ ବାତାୟନ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ତାର କୋଟର ପକେଟରୁ ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅସ୍ତ୍ର ବାହାର କରି ଝରକା ଦେହରେ ଲଗାଇଲା । ଆଖିପିଛୁଡ଼ା ମାତ୍ରେ ଝରକାଟି ନିଃଶବ୍ଦରେ ଖୋଲିଗଲା । ଯୁବକଟି ଅକ୍ଳେଶରେ ଝରକା ଭିତର ଦେଇ ପ୍ରାସାଦର ଏକ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା ହସ୍ତରେ ଥିବା କ୍ଷୁଦ୍ର ଟର୍ଜଟି ଜଳି ଉଠିଲା । ସେହି ଆଲୋକରେ ସେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ ସେ ଯେଉଁ ଘରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛି ସେ ଘରଟି ଏକ ମହିଳାର ଶୟନ କକ୍ଷ । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ସେ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା । ତା'ର ସେହି କ୍ଷୁଦ୍ର କାଗଜର ଲେଖାକଥା ମାନସ-ପଟରେ ଭାସି ଉଠି ମିଳାଇ ଗଲା । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଦକ୍ଷିଣ ପଟ ଦରଜା ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇଲା ଏବଂ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଉପାୟରେ ଦରଜାଟି ଖୋଲି ପାଶ୍ଵ କକ୍ଷଟିରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ପୁନର୍ବାର ତା'ର ହସ୍ତସ୍ଥିତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଟର୍ଜଟି ଜଳି ଉଠିଲା । ସେହି ଆଲୋକରେ ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ କକ୍ଷ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ପଲଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆଗେଇ ଯାଇ ପଲଙ୍କର ଏକ ଗୋଡ଼ ପାଖରେ ଆଶୁମାଡ଼ି ବସି ପଡ଼ିଲା । ସେହି ଗୋଡ଼ ପାଖରୁ ପୂର୍ବକୁ ଦୁଇ ରୁଖଣ୍ଡ ମାପି ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ବୃତ୍ତ ଦେଖି ପାଇଲା । ପୁଣି ଥରେ ତାର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ସାପଲ୍ୟର ହସ ପୁଟି ଉଠିଲା । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବୃତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆଙ୍କୁ ବୁଲାଇ ଆଣିଲା ।

ପରକ୍ଷରେ ପଲଙ୍କ ନିମ୍ନଦେଶରେ ଏକ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଆକାରର
 ଚଟାଣ ଅଲଗା ହୋଇଗଲା । ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶାହ ଯୁବକଟି ସେହିସ୍ଥାନକୁ
 ଯାଇ ସେହି ଶ୍ରେଣୀ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ଆଲୋକ ନିଷ୍ପତ୍ତ କଲା ।
 ସେ ଆଲୋକରେ ସେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା, ଏକ ଲୁହାର ବାକ୍ସ ।
 ଯୁବକଟି ନଇଁ ପଡ଼ି ତା'ର ଦୁଇ ସବଳ ହସ୍ତରେ ଲୁହାର ବାକ୍ସଟିକୁ
 ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଆଣିଲା । ହାତବ୍ୟାଗଟିରୁ ଗୋଟିଏ ଶିଶି କାଢ଼ି
 ସେ ଆଲୋକଟିରେ ଉଠାଇ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେଥିରୁ ଅଳ୍ପ
 ଲେଟେକରକ୍ର ବର୍ଣ୍ଣର ତରଳ ପଦାର୍ଥଲୁହା ବାକ୍ସଟିର ଗୁରୁ ଉପରେ
 ପଡ଼ାଇଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁଟି ମିଳାଇ ବାକ୍ସ ଦେହରୁ
 ଅଲଗା ହୋଇଗଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯୁବକଟି ବାକ୍ସ ଖୋଲି, ଟକି
 ଆଲୋକରେ ଯାହା ଦେଖିଲା ସେଥିରେ ତାହାର ବିସ୍ମୟ ଫୁଟି
 ଉଠିଲା । ସେ ଯାହା ତାହା ଜୀବନରେ ସୁଦ୍ଧା କଳ୍ପନା
 କରି ନଥିଲା, ଯାହା ପାଇବାକୁ ଆଶା କରି ନଥିଲା ସେହିପରି
 ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥ ପାଇ ସେ ଆନନ୍ଦରେ କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ
 ବିହ୍ୱଳ ହୋଇଗଲା । ତା'ର ଏତେ ପରିଶ୍ରମ ଆଜି ସାର୍ଥକ
 ହୋଇଛି । ସେ ଆଜି ଧନୀ ମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଏକ ଧନୀ ହୋଇ
 ପାରିଛି । ଏକଥା ସେତେବେଳେ ସେ ଭାବିଲା, ସେତେବେଳେ ସେ
 କ'ଣ କରାବ ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏତେବଡ଼ ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥ
 ସେ ନେବ କିପରି, ବଖିର କେଉଁଠି । ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତା'ର ସେ
 କ୍ଷୁଦ୍ର କାଗଜର ଲେଖାଟି ମନେ ପଡ଼ିଲା । ଏକ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଶକ୍ତି
 ତା'ର ପ୍ରତି ଶିର ପ୍ରଶିରରେ ଜାଗି ଉଠିଲା । ସେ ସେହି ମୂଲ୍ୟବାନ
 ପଦାର୍ଥଟିକୁ ତା'ର କୋଟର ଭିତର ମକେଟରେ ରଖି ଲୁହାର
 ବାକ୍ସଟିକୁ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ରଖି ଦେଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ
 ସେ ଯେଉଁ ପଥ ଧରି ଆସିଥିଲା, ସେହି ପଥରେ ଫେରିଗଲା ।

ରଖାନର ଶକ୍ତି   ୧୫ରେ, ତୁମ୍ଭେ ଆଜି

ରାସ୍ତାକୁ ଆସି ପୁନର୍ବାର ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲାଇ ଦେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ତୁମ୍ଭର
ଭିତରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ନିଆଇ ପୁଣି ନିଃଶ୍ୱାନ କରାଗଲା ।
ରୁଲିଲା । ହୁଅଛି । ତୁମ୍ଭେ

ସେହି ଅନ୍ଧକାର ରାସ୍ତାରେ, ସେ ଯୁବକଟି ପ୍ରଧାନମାର କାର୍ଯ୍ୟ
ତା'ର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥକୁ ଆଗେଇ ରୁଲିଲା । କିଛି ଯାଇଁ, ତୁମ୍ଭେ
ପରେ ଯୁବକଟି ଚମକି ଠିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତାକୁ ଦେଖା-
ଯେପରି କେହି ଜଣେ ଅନୁସରଣ କରୁଛି । ସେ ରୁଗିଆଡ଼ୁ,
ଦୃଷ୍ଟି ପାତ କଲା, କିନ୍ତୁ କାହାରିକୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ନାହିଁ । ପଡ଼ି,
ଭାବିଲା ଏହା ତାର ମନର ଦୁର୍ଦ୍ଦଳତା । ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନିଜ
ମନମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତେଜନା ଖେଳିଗଲା । ସେ ଯି ପ୍ରଗତିରେ ଆସିଲା
ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା । କିଛି କ୍ଷଣ ପରେ ପୁନର୍ବାର ସେ ଚାହାଣି
ପଶ୍ଚାତ୍ ଭାବରେ କୌଣସି ଏକ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ପଦ ଧ୍ୱନି ଶୁଣି ପଛକୁ
ଫେରି ରୁଣ୍ଡିଲା । ପୁନର୍ବାର ସେ କାହାରିକୁ ଦେଖିବାକୁ
ପାଇଲା ନାହିଁ । ସେହିଠାରେ ସେ ନିଶ୍ଚଳ ପ୍ରତିମା ପରି ଠିଆ ହୋଇ
ରହିଲା । ଭାବପାରିଲା ନାହିଁ ଏପରି ଭୟଙ୍କର ରାସ୍ତାରେ କ'ଣ
ତା'ର ଅନୁସରଣ କରି ପାରେ ? ଭୟରେ ତା'ର ସାରା ଦେହ ଥରି
ଉଠିଲା । କିନ୍ତୁ ତାହା ଶଖିକ ପାଇଁ । ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାର ଶିର
ପ୍ରଶିରରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଳମୟ ଶକ୍ତି ଜାଗି ଉଠିଲା । ସେ ତାର ପକେଟ୍‌ରେ
ହାତଟି ପୁରାଇ ଏକ ଲୁହାର ଜିନିଷ ରୁପି ଧରିଲା ଏବଂ ନିଶ୍ଚଳ
ଗତିରେ ଆଗେଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କିଛି ବାଟ ଏହିପରି ଆସି ସେ ଏକ ପାଟକ ନିକଟରେ
ହେଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ପାଟକ ଖୋଲି ହତା ଭିତରକୁ
ବିଶ କଲା । ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ବିଶାଳ ପ୍ରାସାଦ । ସେ ପ୍ରାସାଦର
ଉ ଦେଶକୁ ଆଗେଇ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପ୍ରାସାଦର ଦ୍ୱାର

ଉତ୍କଳ ସଂଘ ନାମକ ରବିନାଥ ଶକ୍ତି

ନଂ. ୨/୪୭

—ଦୁଇ—

ତା. ୨/୧୨/୨୩

ଡାକ୍ତର ରବିନାଥପୁଣ୍ୟ ମିଶ୍ର, ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବୈଜ୍ଞାନିକ । ସଂସାରିରେ ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର କନ୍ୟା ମୀନା ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ନଥିଲେ । ମୀନାକୁ ନେଇ ତାଙ୍କର ଘର ସଂସାର । ଘର ଚଳାଏ ମୀନା,—ବାହାର ବିଷୟ ବୁଝେ ମୀନା । ଶିକ୍ଷିତା ଶୋଭଣୀ ରୂପସୀ ମୀନା, ରବିନାଥପୁଣ୍ୟ ବାବୁଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଦୁନିଆ । ରବିନାଥପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ବୃଦ୍ଧ ହେଲେଣି ସତ, କିନ୍ତୁ ସଦାସର୍ବଦା ସେ ତାଙ୍କର ବିଜ୍ଞାନ ମନ୍ଦିରରେ ବସି, ବିଜ୍ଞାନ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାନ୍ତି । ତା ଛଡ଼ା ଦୁନିଆରେ ତାଙ୍କର ଅଉ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନଥିଲା । ମୀନା, ତାଙ୍କର ଆଦରଣୀୟା କନ୍ୟା ଉପରେ ଗୃହର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ମ ଅର୍ପଣକରି ସଦା ସର୍ବଦା ବିଜ୍ଞାନ ଚର୍ଚ୍ଚାରେହିଁ ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାନ୍ତି । ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ବାହାର ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ବସି ମୀନା ସହିତ ସୁଖାଳାପ କରିବାର ଦେଖାଯାଏ । ସେତିକିବେଳେ ସେ ମୀନା ପାଖରୁ ବାହାରର ଏବଂ ଭିତରର ସମସ୍ତ ଖବର ବୁଝନ୍ତି । ଗଲା ଅଇଲା ବରମାନେ ସେତିକିବେଳେ ତାଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରନ୍ତି । ସେଇ କେତୋଟି ଘଣ୍ଟା ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସଙ୍ଗରେ ବସି, ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ କଟାଇ ଦିଅନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସେ କୁହନ୍ତି, ମୀନା ତାଙ୍କର ସର୍ବସ୍ୱ, ତାଙ୍କର ଜୀବନ, ମୀନା ତାଙ୍କର କନ୍ୟା ନୁହେଁ ପୁଅରହ । ସମସ୍ତେ ହସି ହସି କୁହନ୍ତି । “ଯାହାହେଉ ରବିନାଥପୁଣ୍ୟ ବାବୁ, ମୀନାପରି ପୁଅ ରହ ପାଇଁ ସେହିପରି ଗୁଣବତ୍ତା କନ୍ୟା ଲେଉଟା” । ବରମାନଙ୍କ କଥାରେ ରବିନାଥପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ହସି ଉଠନ୍ତି । ମୀନା ବି ସେଥିରେ ଯୋଗ ଦିଏ । ବାସ୍ତବିକ ରବିନାଥପୁଣ୍ୟ ବାବୁଙ୍କ ପରି ସରଳ ପ୍ରକୃତି,

ନିଷ୍ଠାପର, ଅମାୟିକ ବ୍ୟକ୍ତି ପୃଥିବୀରେ ମିଳିବା ବିରଳ । ପିତାଙ୍କ
ଗୁଣଗତ ମୀନୁଠାରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ।

ବାସୁବିକ୍ ମାନକୁ ଦେଖିଲେ କେହି ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିବେ
ନାହିଁ ଯେ ସେ ଏକେବଡ଼ ଏକ ଧନୀର ସନ୍ତାନ—ଶିକ୍ଷିତ
ସମାଜରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଆସନ ଅଧିକାର କରି ସୁଦ୍ଧା, ତାର ଦେହ ଏବଂ
ମନରେ ଶିକ୍ଷାର ଗର୍ବ ଲେଖା ମାତ୍ର ନଥାଏ । ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ସୁଦ୍ଧା, ତାର ସେଥିପାଇଁ ଅହଙ୍କାର
ନଥାଏ । ଦୁଇଦିନର ଗଢ଼ା ଏହି ଶରୀର—କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ଏ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ
ପାଣି ଫୋଟକା ଠାରୁ ଆହୁରି ସ୍ଥାନ ବୋଲି ସେ କଳ୍ପନା କରେ ।
ବାସୁବିକ୍ ତାର ଜୀବନ ପ୍ରଣାଳୀ ଦେଖିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାକୁ ହୁଏ ।

ଏପରି ଏକ ନାଶ ରହୁକୁ ନିଜର ସହଧର୍ମିଣୀ କରି ନେବା
ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ବହୁ ସ୍ଥାନରୁ ବହୁ ଧନୀ ସନ୍ତାନ ଆସନ୍ତି । କିନ୍ତୁ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିରାଶ ହେବାକୁ ହୁଏ । ନିଜ ନିଜର ମନୋଭାବ ବ୍ୟକ୍ତି
କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୀନୁର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ତା'ର ଗୁଣଗତ
ଦେଖି ନିଜକୁ ତା ପାଖରେ ଛୋଟ ମନେ କରି ଫେରିଯାନ୍ତି ।

ହଠାତ୍ ଦିନେ ଏହି ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱସାର ଉପରେ ଦୁଃଖର ଛୁୟା
ଘୋଟି ଆସିଲା । ସେଦିନ ଅମାବାସ୍ୟା ରାତ୍ରି । ସନ୍ଧ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ
ଭାଷଣ ବେଗରେ ବାତ୍ୟା ବାହି ବରଷା ହୋଇଯାଇଛି ।
ରାତ୍ରି ୧୧ଟାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେଲଣି ତଥାପି ବରଷା କମିବାକୁ ନାହିଁ ।
ଅବିରାମ ଗତିରେ ବରଷା ହେଉଛି । ବାୟାରେ ଆଶୁ ଏ ଲେଖାଏ
ପାଣି । ଘଡ଼ ଘଡ଼ର ଭାଷଣ ଶବ୍ଦରେ ପୃଥିବୀ ଦୁଲୁକି ଉଠୁଛି ।
ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀ ଅଜଣା ଭୟରେ ଭୟଭୀତ ହୋଇ ନିଜ ନିଜ
କୁଟୀରରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛନ୍ତି । ବୃଦ୍ଧ ରବିନାରାୟଣ ବାବୁ ମଧ୍ୟ
ନିଜର ଶୟନ ଗୃହରେ ନିଦ୍ରା ଦେଖାଇ କୋଳରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇ-

ଛନ୍ତି । କେବଳ ନିଦ ନାହିଁ ମୀନୁକୁ । ତାର ଆଖିରେ ପଲକ ପଡ଼ୁ ନାହିଁ । ସେ ଶୁଭୁଛି ତାର ଗତ କଥା, ଭବିଷ୍ୟତ, ତାର ପିତାଙ୍କ କଥା, ମୃତ ମାତାଙ୍କ କଥା । ଆଜି ସମସ୍ତଙ୍କ କଥା ମନେ ପଡ଼ି ଯାଉଛି ତାର ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ । ବାଲ୍ୟକାଳର ସେ ମଧୁ ସ୍ମୃତି, ମାତାଙ୍କର ସ୍ନେହ ତା ପର ମାତାଙ୍କର ଅନ୍ତମ କାଳ । ଭୟ ସଞ୍ଚାର ହେଲା ମୀନୁର ମାନସପଟରେ । ସେ ଭୟ ବିହୀନ ହୋଇ ଚାଲିଆଡ଼କୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କଲେ, ଚାଲିଆଡ଼ୁ ଅନ୍ଧକାର । ବାହାରେ ପ୍ରବୋଧର ବରଷା ଚାଲିଛି । ମୀନୁ କାନୁପାତି ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ ପୁନବାର ସେ ଭବନରେ ମଗ୍ନ ହୋଇଗଲା । ଏହିପରି ଏକ ବରଷା ରାତ୍ରିରେ ତାର ମାତା ଇନ୍ଦ୍ରଧାମ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ । ଡାକ୍ତରମାନେ ନିରାଶ ହୋଇ ଫେରିଗଲେ । ପିତା ତାର ଥକ୍କା ହୋଇ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ତାର ମାତା ଚାଲିଗଲେ ପରପାରକୁ ବହୁତ କାନ୍ଦୁଥିଲା ସେ, ମା'ଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବ ବୋଲି । ପିତା ତାଙ୍କ ତାଙ୍କ ବିଶାଳ ବକ୍ଷରେ ସାନ୍ତ୍ବନା ଦେଇ କହିଥିଲେ, “ପାଗଳି ଆଉ କାନ୍ଦିଲେ କ'ଣ ହେବ ମା' ତୋର ନାହିଁ ।”

କୋଡ଼ ପରେ କୋଡ଼ ଉଠିଥିଲା । ଅଶ୍ରୁ ପରେ ଅଶ୍ରୁ ଝରିଥିଲା ପିତାଙ୍କ ବକ୍ଷରେ ମସ୍ତକ ରଖି ସେ ସାନ୍ତ୍ବନା ପାଇଥିଲା ଆଉ ପାଇଥିଲା ଆଶ୍ୱାସନାର ବାଣୀ । ମାତାଙ୍କୁ ଭୁଲିଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଭୁଲିପାରି ନଥିଲା ।

ଦିନପରେ ଦିନ କଟି ଯାଇଛି । ପିତାଙ୍କ ସ୍ନେହରେ ମୀନୁ ତାଙ୍କ ମାତାଙ୍କୁ କେତେକ ପରିମାଣରେ ଭୁଲିଯାଇଛି । ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଁକମାରି ଉଠେ ତାର ମାନସପଟରେ ମାତାଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତିମୟୀ ଛବି ପରବର୍ତ୍ତୀରେ ଉଠେଇ ଯାଏ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପରି ପିତାଙ୍କର ସୋହାଗ ଡାକରେ ।

କିନ୍ତୁ ଆଜି ତାର ମାନସ ପଟରେ ସେ କରୁଣ କାହାଣୀ ଜାଗି ଉଠୁଛି ବାହାରର ତୋଫାନ ପରି । ମିନୁ ନିଶ୍ଚଳ ପ୍ରତିମା ପରି ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ପଡ଼ି ରହି ଭାବୁଛି ସେହି ସବୁ ଗଲ୍ଲଦିନର ହଜିଲା ସ୍ମୃତି ।

ହଠାତ୍ ଏକ କରୁଣ ସ୍ଵରରେ ମୀନୁର ଚମକ ଶୁଣିଲା । ସେ ନିଶ୍ଚଳ ଭାବରେ କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବିଛଣାରେ ପଡ଼ି ରହିଲା—ଶବ୍ଦଟା କେଉଁଠୁ ଆସୁଛି ଶୁଣିବା ପାଇଁ । ପୁନର୍ବାର ସେହି ସ୍ଵର ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲା ମୀନୁ । ଏଥର ସେ ବୁଝି ପାରିଲା ଶବ୍ଦଟା ତାଙ୍କ ଘର ବାହାର ଦରଜା ନିକଟରୁ ଆସୁଛି । ଏତେ ରାତିରେ ଏପରି ସମୟରେ କିଏ ହୋଇପାରେ । ମୀନୁ କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପ୍ରଥମେ ତାକୁ ବଡ଼ ଭୟ ଲାଗିଲା । ଏ ନିର୍ଜନ ରାତିରେ ସେ ଏକା ଜାଗାରେ । କ'ଣ କରିବ, ସେ ପିତାଙ୍କୁ ଯାଇ ଡାକିବ । ପରକ୍ଷଣରେ ଭାବିଲା ବୃଦ୍ଧ ପିତା ତାର ଦିନଯାକ ପରିଶ୍ରମ କରି କରି ଥକ୍କା ହୋଇ ଶୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଉଠାଇ ଲଭ ନାହିଁ । ଭାବିଲା ଚାକରକୁ ଡାକିବ । କିନ୍ତୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଚତୁପ । କଣ କରିବ କିଛି ଠିକ୍ କରି ନପାରି ସେ ଭାବିଲା ନିଜେ ଯିବ, ଦେଖିବ ଘଟଣା କଣ ? ଓଡ଼ିଆ ନାଗର ଶକ୍ତି କଣ ଏତେ କମ୍ । ଓଡ଼ିଆ ଘରର ହିଅ ସେ । ସେ କଣ ଏତେ ଦୁର୍ବଳ । ମୀନୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ପଲଙ୍କ ଉପରୁ ଓହ୍ଲାଇଲା ଏବଂ ଏକ ନାଲିରଙ୍ଗର ସାଲ ଘୋଡ଼ାଇ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ହସ୍ତରେ ଟକ୍ ଟକ୍ ଅନ୍ୟ ହସ୍ତରେ ତାର ଚିର ସହଚର ସୁଦ୍ର ପିସ୍ତଲ ଖଣ୍ଡିକ ଧରି ସେ କବାଟ ଖୋଲି ବାହାରକୁ ଆସିଲା ।

ମନରେ ଭୟ, ହୃଦୟରେ ଦମ୍ଭ ଧରି ସେ ବାହାର ଘର ଦରଜା ନିକଟକୁ ଆଗେଇଲା । ଦରଜା ନିକଟରେ ସେ କାନପାତି ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଦରଜା ସେ ପଟେ ସେ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲା ଏକ

କ୍ଷୀଣ କରୁଣ ସ୍ଵର । ତାର ଅନୁମାନ ସେ ଠିକ୍ ତା ସେ ବିଶ୍ଵାସ
କଲ ଏବଂ ଧୀରେ ଧୀରେ ଦରଜା ଖୋଲିଲ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଝଲିକାଏ ପାଣି ଏବଂ ପବନ ଘର ମଧ୍ୟକୁ
ପଶି ଆସିଲା ଏବଂ ତା ସଙ୍ଗେ ଏକ ଧଳାବସ୍ତ୍ର ଘରଟିର ମଧ୍ୟରେ
କରୁଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ମୀନୁ ଭୟରେ କବାଟର ଗୋଟିଏ କଡ଼କୁ
ଘୁଞ୍ଚିଗଲା ଏବଂ ଭୟମିଶ୍ରିତ ସ୍ଵରରେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା, “ବାବା, ବାବା ।”

କିନ୍ତୁ ତା କ୍ଷଣକ ପାଇଁ । ବସ୍ତୁଟି ନିର୍ଜୀବ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିରହିଲା
ଘର ମଧ୍ୟରେ । ମୀନୁର ମନରେ ଦମ୍ଭ ଆସିଲା । ସେ ବାହାରକୁ
ଖିନ୍ତି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନାଇଲା । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦେଖିବାକୁ
ପାଇଲା ନାହିଁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଦରଜାଟି ବଦଳଇ ଦେଲା
ଏବଂ ଘରର ସୁଇଚ୍‌ଟାକୁ ଟିପି ଧରିଲା । ଘରଟି ଆଲୋକରେ
ଆଲୋକିତ ହୋଇଉଠିଲା । ସେହି ଆଲୋକରେ ମନୁ ଦେଖି ପାରିଲା
ନିର୍ଜୀବ ବସ୍ତୁଟିକୁ ।

ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ । ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ତାର ଏକ ଶୁଭ୍ର ପୋଷାକରେ
ଜଡ଼ିତ । ପାଣି ଏବଂ ରସ୍ତାର କାଦୁଅ ଲାଗି ତାର ଅବସ୍ଥା ବଡ଼
ଶୋଚନୀୟ ହୋଇଯାଇଛି । ଯୁବକ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ବହୁତ ସ୍ଥାନରେ
କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ହୋଇଯାଇଛି । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ରକ୍ତର ସ୍ରୋତ
ବହୁଛି ସେହି କ୍ଷତସ୍ଥାନମାନଙ୍କରୁ । ଯୁବକର କପୋଳ ଦେଶରେ
ମଧ୍ୟ ଆଘାତ ଲାଗି ପାଟି ଯାଇଛି । ସେଠାରୁ ମଧ୍ୟ ରକ୍ତସାର ବୋହି
ସେହି ସୁନ୍ଦର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଉପରକୁ ବୋହି ଆସିଛି । ମୁଖମଣ୍ଡଳ
ଲାଲ୍ ଅବସାଦ ଏବଂ ଭୟରେ ଜଡ଼ିତ ।

ମୀନୁ ଅପଲକ ନୟନରେ ଯୁବକର ଅବସ୍ଥା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ
ରହିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ଯୁବକର ଓଷ୍ଠ ଦ୍ଵୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ

ଥରଉଁ ପୁନଃବାର ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ତାର କପାଳର ରେଖାଗୁଡ଼ିକ କୁଞ୍ଚିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଵରରେ ଏକ କରୁଣ ସ୍ଵର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଫୁଟିଉଠି ମିଳାଇଗଲା । ମୀନାର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ତାହା ଏଡ଼ାଇ ପାରି ନଥିଲା ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୀନର ଜର୍ଜର୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଫୁଟିଉଠିଲା । ସେ ଯେମିତି ଆଗେଇ ଯିବାକୁ ବସିଛି ସେମିତି କାନ୍ଦାର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ଚମକି ପଡ଼ି ପଛକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ତାର ବାବା ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ରବିନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ଧୀର ସ୍ଵରରେ କହିଲେ, “ଭୟକରନା ମା ମୁଁ ।”

‘ବାବା’ ! ମୀନର କଣ୍ଠରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନିତ ସ୍ଵର ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ‘ବୁଝିଛି ମା, ବ୍ୟସ୍ତହେବା ଦରକାର ନାହିଁ ପରେ ସବୁ ଜଣା ପଡ଼ିବ । ତୁ ଗୋଟିଏ କାମ କର ତ, ମା’ ଯୁବକଟିର ମୁଣ୍ଡଆଡ଼ୁ ଧର, ମୁଁ ପାଦଆଡ଼ୁ ଧରୁଛି ।”

“ନା, ବାବା ଆପଣ ଆଜି ମୁଁ ପୁରୀକୁ ଡାକେ ସେ ଧରି ନେଇଯିବ ଭିତରକୁ ।”

“ଆସ୍ତ୍ର ଆସ୍ତ୍ର ଡାକ, ସେ ଉଠିଲେ ହେଲା ।”

ମୀନ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଭିତରକୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲା ଏବଂ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପୁରୀର ରାମହରିକୁ ଡାକି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ରାମହରି ଯୁବକଟିର ଏତାଦୃଶ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ରହିପାରିଲା ନାହିଁ ।

“ଏ କ’ଣ ବାବୁ ?” ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“ପରେ ସବୁ ବୁଝିବୁ ବାବା, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାକୁ ଧର ତ ।”

ବୃଦ୍ଧଙ୍କ କଥାରେ ରାମହରି ଯୁବକଟିକୁ ଧରି ଚାଲିଲା । ବୃଦ୍ଧ ନିଜର ଶୋଇବା ଘରକୁ ନେଇ ଯାଉଥିଲେ କିନ୍ତୁ ମୀନ କହିଲା,

“ବାବା ଆପଣଙ୍କର ଶୋଇବା ପାଇଁ ଅସୁବିଧା ହେବ, ମୋ ରୁମ୍‌କୁ ଆଣନ୍ତୁ ।”

ବୁଦ୍ଧ ଅରେମାସ ନିଜର କନ୍ୟାର ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଅନାଇଲେ ତାଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ରହସ୍ୟମୟ ହସ ପୁଟିଉଠି ମିଳାଇଗଲା । ସେ ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, “ସେଇଆ ହେଉ ମା ।”

ରାମହରୀ ଅତି ନିପୁଣ ସହକାରେ ଯୁବକଟିର ପୋଷାକ ବଦଳାଇ ଦେଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଶୁଆଇ ଦେଲା । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମୀନୁ ଗରମ ଦୁଧ ଆଣି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ଦୁହେଁ ମିଶି ଦୁଧଟୋପାକ ଯୁବକର ପାଟିରେ ଦେଲେ, ଯାହା ହେଉ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦୟାରୁ ଦୁଧ ଟୋପାକ ସେ ଢଳିଯିବ ପିଇଦେଲା ।

ସମୟ କାହାରିକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ଆଗେଇ ଚାଲିଲା । ମୀନୁର ଅନୁରୋଧରେ ରବିନାରାୟଣ ବାବୁ ଶୋଇବା ପାଇଁ ଚାଲିଗଲେ । ରାମହରୀ ମଧ୍ୟ ରୁମ୍‌ର ଗୋଟିଏ କଡ଼ରେ ଚଟାଣ ଉପରେ ନିଜର ଲୁଗାର କିପୁଦଂଶ ଘୋଡ଼ାଇ ହୋଇ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଏକା ମୀନୁ ଯୁବକର ନିକଟରେ ବସିରହି ଅପଲଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲା ।

ଦଶା ପରେ ଦଶା ବିଷୟ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଘରର ନିସ୍ତୁର୍ୟତା ବଡ଼ ଅସହ୍ୟ ହେଲା । ମୀନୁର ଲାଳ ନୟନ ଯୁଗଳ ମୁହଁତ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଯୁବକଟିର ମସ୍ତକ ଦେଶରେ ନିଜର ମସ୍ତକଟି ରଖି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ନିଦ୍ରା ଦେଖାଇ କବଳରେ ପଡ଼ି ସେ ଆଉ କିଛି ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ । ହଠାତ୍ କାହାର ମୃଦୁ ସ୍ପର୍ଶରେ ତାର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସିପ୍ପ ଗଡ଼ରେ ଉଠି ବସିଲା । ଉଠି ବସି ସେ ଅନୁଭବ କରିପାରିବା ମୃଦୁ ସ୍ପର୍ଶଟି କାହାର । ସେ ଯେତେବେଳେ ଯୁବକଟିର ମସ୍ତକ ନିକଟରେ ଶୋଇଥିଲା ସେତେବେଳେ ଯୁବକର ନିସ୍ତେଜ ହସ

ତାର ବକ୍ଷ ଦେଶରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ମାଲୁର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଲଜ୍ଜାରେ ଲାଲ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଉଠି ଆସିଲା ଏବଂ ଯୁବକ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ବହୁତ କିଛି ଘାବିଗଲା ।

ଜୀବନରେ ଏଇ ତାର ପ୍ରଥମ । ପ୍ରଥମ ପରଶ ପାଇଛି ସେ ଜୀବନରେ । ଜୀବନ ଆଜି ତାର ସଫଳ କି ନୁହେଁ ତା କିଏ ଜାଣେ ।

— ଚିନ୍ତା —

ଦିନ ପରେ ଦିନ, ମାସ ପରେ ମାସ, ଏହିପରି ଦିନ ବିତି ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଦିନର ଗତି ଅନୁସାରେ ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟଗତି କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପୃଥିବୀର ଗତି ଅନୁସାରେ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ସଚରାଚର ମଧ୍ୟ ଗତି କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେହି ଗତିର ବେଗରେ ପୃଥିବୀର ବହୁ ଅଂଶ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରୂପ ଓ ଆକାର ଧାରଣ କରି ଗତି କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେହି ଗତିର କ୍ଷୟବୃଦ୍ଧି ରବିନାରାୟଣବାବୁଙ୍କ ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏଣୁ ରବିନାରାୟଣ ବାବୁଙ୍କ ଘରେ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଗୁଡ଼ାଏ ଜନସମ୍ପର୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଗଲା ।

ପୁରୋକ୍ତ ଯୁବକଟି ରବିନାରାୟଣ ବାବୁଙ୍କ ଘରେ ରହିବା ଆଜକୁ ଦୁଇମାସ ହୋଇଗଲା; କିନ୍ତୁ ତାର ପରିଚୟ କେହି ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଯୁବକଟି କିଏ ? କେଉଁଠି ତାର ଘର, କାହାର ସନ୍ତାନ, କେଉଁଠୁ ସେ ଆସିଛି କେହି ତାର ପତ୍ନୀ ପାଇଲେ ନାହିଁ । କେହି ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ତାର ସନ୍ତାନ, ତାର ପରିଚୟ । ଯୋଲିସ୍ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ବହୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚାଲିଲା, ବହୁତ ବିଷୟ ଗୁରୁତ୍ୱା ଲାଗିଲେ ଯୁବକ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ; କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ଅକ୍ଷମ ହେଲେ । ବହୁତ ଲୋକ, ଧନୀକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଯୁବକଟିକୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଲେ; କିନ୍ତୁ

କେହି ଯୁବକଟିର ପରିଚୟ ଦେଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଯୁବକଟି ମଧ୍ୟ ନିଜେ କିଏ; କେଉଁଠି ତା ଘର; କିଏ ତାର ପିତାମାତା କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ନାନା ଅନୁସନ୍ଧାନ ପରେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଖବର ନ ମିଳିଲା ସେତେବେଳେ ସମସ୍ତେ ଆଶା ହୁଡ଼ିଦେଇ ରହିଲେ ।

ରବିନାରାୟଣ ବାବୁ କହିଲେ, “ଦେଖ ମା ମୀନୁ, କେହି ଯୁବକଟିର ପରିଚୟ ଦେଇ ପାରୁନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ଯୁବକ ନିଜେ ତାର ପରିଚୟ ବି ଦେଇ ପାରୁନାହିଁ, ତେବେ କଣ କରିବା ?”

ମୀନୁ କ୍ଷଣକାଳ ପାଇଁ କଣ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତା ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା, “ସେଥିରେ କଣ ଅଛି ବାବା, ଯୁବକ ଯେ କେହି ହେଉ ନା କାହିଁକି, ମନୁଷ୍ୟ ତ ସେ । ଯୁବକ ଯେତେବେଳେ ନିଜର ପରିଚୟ ନ ଦେଇ ପାରୁଛନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସେ ଆମର ଘରେ ଥାନ୍ତି ନା ? ଯେବେ ସେ ତାଙ୍କ ପରିଚୟ—”

ମୀନୁ ହଠାତ୍ ଚୁପ୍ ହୋଇଗଲା । ରବିନାରାୟଣ ବାବୁ ମୀନୁର ଭୟ ମିଶ୍ରିତ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଅନାଇ ତାର କାରଣ ଠକ୍ କରିବାକୁ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଚିହ୍ନ ନ ଦେଖିପାରି ପରୁରିଲେ, “କଣ ହେଲା ମୀନୁ ?”

ମୀନୁ ଧୀର ସ୍ଵରରେ କହିଲା, “ମୁଁ ତ କିଛି ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ବାବା ।”

“କଣ ମା” ? ବୃଦ୍ଧ ରବିନାରାୟଣ ବାବୁଙ୍କ ସ୍ଵରରେ ଭୟର ଚିହ୍ନ ।

“ଏହି ଯୁବକଙ୍କ ବିଷୟରେ । ନିଶ୍ଚୟ ଏହା ମଧ୍ୟରେ କିଛି ନା କିଛି ରହସ୍ୟ ଲୁଚି କାୟିତ ଅଛି । ନା ବାବା ?”

“ମୁଁ ତ ସେଇପୁଅ ଅନୁମାନ କରୁଥିଲି ମା ! ସେ ନଜେ ନଜର ପରିଚୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୁଲି ଯାଇଛି । କପରି ସମ୍ଭବ ।”

“ଅସମ୍ଭବ ତ କିଛି ନୁହେଁ ବାବା । ଏଣୁ ମୁଁ କହୁଛି ନିଶ୍ଚୟ ଏହା ମଧ୍ୟରେ କିଛି ନା କିଛି ରହିଛି । ଯୁବକ ତ ଆଉ ସ୍ୱର୍ଗରୁ ସେମିତି ଗଲ ପଡ଼ି ନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ତ ଜନ୍ମ ଏହି ପୃଥିବୀରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ହୋଇଥିବ । ତାଙ୍କର ପିତାମାତା ତ ନିଶ୍ଚୟ କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇଥିବେ । ତେବେ ସେ ସବୁ ଭୁଲି ଗଲେ କପି ତେବେ କଣ—।”

“କ’ଣ ଗୋର ଅନୁମାନ ମା ?”

“ମୋର ଅନୁମାନ, ହୁଏତ ଗୋଟିଏ ଜଣ ତାଙ୍କର ସ୍ମୃତିଟି କାଢ଼ିଦେଇଛି କିମ୍ବା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ତାଙ୍କର ସ୍ମୃତି ସ୍ମୃତି ହଜି ଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ କପରି—।”

“ମୁଁ ତ ସେଇଆ ଅନୁମାନ କରୁଥିଲି । ମୋର ଇଚ୍ଛା ଆମେ ଜଣେ ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଏ ବିଷୟରେ ଲଗାଇଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।”

“ମୋର ମଧ୍ୟ ସେଇପୁଅ ଇଚ୍ଛା, କିନ୍ତୁ କାହାକୁ ?”

“ଅଶୋକବାବୁ । ସେ ଓଡ଼ିଶାର ନୁହେଁ ସାରା ଭାରତର ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗୁରୁତ୍ୱ, ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର—”

ପିତାଙ୍କର ହଠାତ୍ କଥାର ସ୍ରୋତ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ଦେଖି ସ୍ତ୍ରୀର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା, “ଏ କଣ ବାବା । ଆପଣ କଥା କିହୁ କହୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲେ ସେ । ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ଏଠାରେ କାହିଁ ?”

ରବୀନ୍ଦ୍ରାୟଣ ବାବୁ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ରୁପ୍ ହୋଇ ବସି ରହିଲେ, ତାପରେ କହିଲେ “ମୋର କଣ ଅନୁମାନ ଜାଣୁ ମା । ଏସବୁ ହେଉଛି ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ । ରବୀନ୍ଦ୍ର ରାଜପୁତାନାରେ ଯେଉଁ ଜାଣି କରିଥିଲା ତା ବୋଧହୁଏ ଶୁଣିଥିବୁ ମା ! ଅଶୋକବାବୁଙ୍କ

ପରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଗୁରୁତାକୁ ବନ୍ଦୀ କରି ସେ ପାଞ୍ଚାୟ ଏହିକାରେ ଚାଲି ଆସିଥିଲା । ବହୁଦିନ ହେଲା ତାର କୌଣସି ଖୋଜ ଖବର ନଥିଲା । ମୋର ଅନୁମାନ ସେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଛି । ତୁ ଜାଣୁ ମା ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ପରି ବୈଜ୍ଞାନିକ ପୃଥିବୀରେ କେହି ନାହିଁ । ମୋର ଅନୁମାନ ସେ ବିଜ୍ଞାନ ବଳରେ ଏ ଯୁବକଟିର ସ୍ମୃତି ହଜାଇ ଦେଇଛି । ବୋଧହୁଏ ଏପରି କରି ସେ କୌଣସି ଏକ ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବ ।”

“କିନ୍ତୁ ବାବା, ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ତ ଏପରି ଜୀବନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରେ ନାହିଁ । ସେ ତ ସବୁବେଳେ ମହତ୍ତ୍ୱ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଥାଏ । ସେ ବା ଏପରି ଏକ ସୁନ୍ଦର, ମରଳ ପ୍ରକୃତିର ଯୁବକକୁ ଏପରି କରିବ କାହିଁକି ଏବଂ ଆମପରି ଲୋକଙ୍କଘରକୁ ପଠାଇବ କାହିଁକି ? ଆପଣ ଯାହା ଭାବୁଛନ୍ତି ବୋଧହୁଏ ତା ନୁହେଁ । ଏହା ଭିନ୍ନର ଅନ୍ୟ କାହାର ହାତ ଥାଇପାରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥାଇପାରେ ।”

“ତେବେ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ତୁ କଣ ଭାବୁଛୁ କହିଲୁ ? ଏ ଯୁବକକୁ ଆମ ଘରେ ସ୍ଥାନ ଦେବା ନା ନାହିଁ ?”

“ସ୍ଥାନ ନ ଦେଇ ଆଉ କ’ଣ କରିବା ବାବା । ଜଣେ ଲୋକର ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ତାକୁ ତ ବାହାର କରି ଦିଆଯାଇ ପାରେ । ତା କଲେ ଆମର ମନୁଷ୍ୟର ରହିବ ତ ? ମୁଁ ଭାବୁଛି ବିଷୟରେ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କୁ ଡାକିବା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଆମର ସନ୍ଦେହ କାରଣ ସବୁ କହି ତାଙ୍କର ମତାମତ ବୁଝିବା ।”

“ତୁ ଠିକ୍ କହିଛୁ ମା । ତେବେ ସେଇପୂା କର । ମୁଁ ଯାଉ ଅଶୋକବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ । ତୁ ସେ ଯୁବକ ବିଷୟରେ ବୁଝ ।” ଏ

କିନ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧ ରବିନାଥପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ଉଠିଲେ ଏବଂ ପୋଷାକ ନିଦଳାଇବା ପାଇଁ ନିଜ ଛୁମ୍ବକୁ ଗଲେ ।

ମୀନୁ କିଛି ସମୟ ନୀରବରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା । କଣ ସେ କରବ କିଛି ଭାବ ପାରିଲା ନାହିଁ । କିପରି ସେ ଯୁବକଟିର ପରିଚୟ ଜାଣିପାରିବ ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ । ବାବା ସିନା ଅଶୋକ ନାବୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗଲେ କିନ୍ତୁ ଅଶୋକ ବାବୁ ବା କଣ କରବେ କିପରି ସେ ଯୁବକଟିର ସନ୍ଧାନ କରି ପାରିବେ । ଯୁବକ ଯଦି ଦୟାରବୀନ୍ଦ୍ର—ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ଯାହାର ନାମ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ପଡୁଛି । ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପରେ ସାବିତ୍ରୀର ଉପସ୍ଥାପନ, ତାକୁ ବା ଧରିବେ କିପରି ? ଏପରି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅଧୀନରେ ଯଦି ଏ ଯୁବକ ଥାଏ ତେବେ ତାକୁ ଅଶୋକ ବାବୁ ବା ଜାଣିବେ କିପରି ? ଏ କଣ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ନା ଆଉ କାହାର ? ମୀନୁ ଭାବ କିଛି ଘିରି ଜିଣି ପାରିଲା ନାହିଁ, ଶୂନ୍ୟକୁ କିଛି ସମୟ ବୁଝି ରହିଲା ।

ହଠାତ୍ ମୀନୁର ମାନସପଟରେ ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ଉପାୟ ଖିଲିଥିଲା । ଯଦି ଯୁବକକୁ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଯାଏ, ତେବେ ?

ମୀନୁ ସେଠାରେ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ଯୁବକର ପ୍ରକୋଷ୍ଠକୁ ଆଗ୍ରସର ହେଲା ।

“ମୁଁ ଭିତରକୁ ଯାଇ ପାରେ କି ?” ମୀନୁ ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ଦ୍ଵାରେ ଠିଆ ହୋଇ କହିଲା ।

ଯୁବକଟି ଗୋଟିଏ ନଭେଲ ପଢ଼ିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ ସେ ଠାକୁ ମୀନୁର ସ୍ଵର ଶୁଣି ତମକ ପଡ଼ି ଉଠି ବସିଲେ ।

“ହଁ, ହଁ, ଆସନ୍ତୁ ଏତ ଆପଣଙ୍କର ଘର ମୀନୁ ଦେବୀ, ମତେ ଶୁଣି ଲଭ କଣ ?” ଯୁବକଟି ଏତକ କହି ଟିକିଏ ହସି ଦେଲା ।

ମୀନୁ ମଧ୍ୟ ମୃଦୁ ହସ ହସି ଭିତରକୁ ଗଲ ଏବଂ ଗୋଟି ଆସନ ଦଖଲ କରି ଯୁବକର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ନିଶ୍ଚକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଯୁବକଟି ମୀନୁର ଏତାଦୃଶ ଭାବ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା, “ମୋ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ କଣ ଏତେ ଦେଖୁଛନ୍ତି ମୀନୁ ଦେବୀ ?”

ମୀନୁ ଏକଥା ଶୁଣି ପ୍ରକୃତସ୍ଥ ହୋଇଗଲା । ସେ ଭାବିପାରି ନାହିଁ କାହିଁକି ସେ ଏପରି ଏକ ଯୁବକର ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା !

ଧୀରେ ଧୀରେ ତାର ମୁଖମଣ୍ଡଳଟି ତଳକୁ ନଇଁଲେ ଲଜରେ ତାର ଅନ୍ୟ ଯୁଦର ମୁଖ ମଣ୍ଡଳଟି ବାଲଅରୁଣ ପରି ଲାଜ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଯୁବକଟି କିଛି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ନିମେଶନୟନରେ ସେହି ଅପୂର୍ବ ଶୋଭା ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଏହିପରି କିଛି ସମୟ ନିସ୍ତବ୍ଧରେ କଟିଗଲା । ମୀନୁ ପ୍ରକୃତସ୍ଥ କରି ଧୀର ସ୍ଵରରେ ପଚାରିଲା—

“ଦେଖନ୍ତୁ ମନ ବାବୁ ଆପଣଙ୍କୁ କେତୁଟା ବିଷୟ ପଚାରିବା ମୁଁ ଆସିଛି । ଯଦି ଆପଣ ମନରେ କିଛି ନ ଭାବିବେ ତେବେ

“ନା, ନା ମନରେ ଭାବିବ କଣ ? ଆପଣ ପଚାରି ପାରି ସେଥିରେ କିଛି ନାହିଁ ମୀନୁ ଦେବୀ ।”

“ତା ହୋଇ ପାରେ ତେବେ ଆପଣଙ୍କର ଆପତ୍ତି ଥାଏ ।”

“ଆପତ୍ତି ? ମୋର ? ମୋର ଅନ୍ତର ଦାତାର କଉଁ ନିକଟରେ । ଅସମ୍ଭବ ! ଆପଣଙ୍କର ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ସେତେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି

ରକ୍ତି ।” ମନ ଏତକ କହି ସିଗାରେଟ୍ କେସ୍‌ରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ସିଗାରେଟ୍ ଖି ସେଥିରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କଲା ।

ମୀନୁ କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ମାରବ ରହି ପରୁରଲା “ଆଜ୍ଞା, ମନ ବୁ, ସତେ କଣ ଆପଣଙ୍କର କୌଣସି କଥା ମନେ ପଡୁ ନାହିଁ ?”

“ନାହିଁ ତ ?”

“ଆପଣଙ୍କର ଘର, ବାପ ମା, ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ବଜନ କେହି ମନେ ଡୁ ନାହାନ୍ତି ? ଆପଣ କେଉଁଠି ଥିଲେ, କେଉଁଠୁ ସେଦିନ ଥିଲେ କିଛି ମନେ ପଡୁ ନାହିଁ ?”

ମୀନୁର ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଯୁବକର ମୁଖମଣ୍ଡଳଟି ଗମ୍ଭୀର ହାଲଗଲା କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ତାର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଚିନ୍ତାର ରେଖା ଖିଜିଠିଲା ସେ କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ କଣ ଯେପରି ଏକ ଭାବନାରେ ନିମଗ୍ନ ହୋଇ ରହିଲା ।

ଯୁବକର ଏତାଦୃଶ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ମୀନୁ “ଧୀର ସ୍ବରରେ କହିଲା, “କିଛି ମନେ ପଡୁଛି କି ?”

ଯୁବକ ଧୀରେ ଧୀରେ ମୀନୁ ଆଡ଼କୁ ସକରୁଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନାଲିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ତାର ନୟନରେ ଭୟର ଚିହ୍ନ ଖିଜାଗଲା ।

ସେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା, “ନା, ନା, ମୀନୁ ଦେଖା ମୋର ମନେ ପଡୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କିଛି କହି ପାରିବି ନାହିଁ । ଆପଣ ମତେ ଭାବିବାକୁ ସମୟ ଦିଅନ୍ତୁ ମୀନୁ ଦେଖା, ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ କିଛି ପାରିବି ନାହିଁ, ଆପଣ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ରୁଲିଯାନ୍ତୁ ।

ମୀନୁ ନିରର୍ଥକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନାଇ ରହିଲା କ୍ଷଣକ ପାଇଁ ମୁକଟି ଆଡ଼କୁ ।

ଯୁବକ ପୁଣି ଚିନ୍ତାର କରି ଉଠିଲା, “ଆପଣ ସେପରି ଅନାନ୍ତ ନାହିଁ ମତେ, ମୁଁ ଆଉ ସହ୍ୟ କରି ପାରୁନାହିଁ । ବହୁତ ଆଖିରେ ଆଖି ମିଳାଇଛି । ବହୁତ କଥା କାନରେ ଶୁଣିଛି । ମୁଁ ନିଜକୁ ଭୁଲି ଯାଇଛି । ଆପଣ ଭୁଲିଯାନ୍ତୁ ମୀନୁ ଦେବୀ, ଆପଣ ଭୁଲିଯାନ୍ତୁ ଆପଣ—!”

ଯୁବକ ଆଉ କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ, ସେ ବଛଣୀରେ ଥିବା ଥର ବସି ପଡ଼ିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାର ଚେତନା ଲୁପ୍ତ ହୋଇ ଗଲା ଏବଂ ମୀନୁ ଯାଇ ତାକୁ ଧରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ବଛଣୀରେ ଢଳି ପଡ଼ିଲା ।

ମୀନୁ ଯୁବକଟିର ସତ୍ୟାତ୍ମ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କଣ କରିବା ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ଯୁବକର ଭୟ ବିହୀନ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଅନାଇ ନିଶ୍ଚଳ ପ୍ରତିମା ପରି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା ।

—ଗୁରୁ—

ମୀନୁ ଡୋକ୍ଟର । ବାସ୍ତବିକ ମୀନୁ ଡୋକ୍ଟର କଟକରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଡୋକ୍ଟର ଦେଖିବାକୁ ବିରଳ । ଭାରତର ସେ କୌଣସି ବଡ଼ ଏମ୍.ଏ.ସି.ଇ. ଡୋକ୍ଟର ସଙ୍ଗେ ସମକକ୍ଷ ହୋଇ ପାରିଛି । ସେ ବିଷୟରେ ଏ ଡୋକ୍ଟରଟି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । କଟକ ସହରରେ ମହାନ ନିକଟରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ପଡ଼ିଆ ଉପରେ ମୀନୁ ଡୋକ୍ଟର ତିଆରି । ସୀତଳ ପ୍ରାସାଦ, ବହୁତ କ୍ବାଟର ଛୋଟବଡ଼ ହୋଇ । ଲିଫ୍ଟ ପାହାଚ୍ୟରେ ଉପରକୁ ତଳକୁ ଯିବା ଆସିବା କରାଯାଏ । ତା ମହଲରେ ଏକ ମସ୍ତକ ଡାଇନିଂ ହଲ୍ । ତା ଛଡ଼ା ପ୍ରାଇଭେଟ୍

ଡାଇନିଂ ହଲ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଗୁଡ଼ାଏ ରହିଛି । ଧନୀକ ସଂପ୍ରଦାୟଙ୍କ ପାଇଁ ହୋଟେଲର ବହୁଃପାଶ୍ୱରେ ସସ୍ତ୍ରବଡ଼ ପାଚେଣୀ । ପାଚେଣୀର ଗୋଟାଏ କଡ଼ରେ ମସ୍ତକଡ଼ ଏକ ଲୁହାର ଗେଟ୍ । ଗେଟ୍ ପାଖରେ ଦିନରାତି ଦୁଇଜଣ ଗୁଣ୍ଡା ଜଗୁଆଳ ସଶସ୍ତ୍ର ପହରା ଦିଅନ୍ତି । ହତା ଭିତରେ ସୁଇମିଂ ପୁଲ ଦୁଇଟା । ଟେନିସ୍ କୋର୍ଟ ଗୁରୁଟା ତା ଛଡ଼ା ହୋଟେଲରେ ମଧ୍ୟ ନାନା ପ୍ରକାର ସୌଖିନ ଖେଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ହୋଟେଲର ଗୋଟିଏ ପାଶ୍ୱରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପାର୍କ ଡିଆର ହୋଇଛି । ନାନା ପ୍ରକାର ପଦାର୍ଥରେ ହୋଟେଲଟି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଏହି ହୋଟେଲଟିର ଅଧିବାସୀ କେବଳ ଧନୀକ ସଂପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ରାଜା ରାଜୁଡ଼ା ବ୍ୟକ୍ତି । ଗରିବ କମ୍ପା ସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଭିତରକୁ ପଶିବାକୁ ବାଟ ନାହିଁ ।

ହୋଟେଲର ମ୍ୟାନେଜର ଅମର ବାବୁ ବଡ଼ ସାଧାସିଧା ଲୋକ । ସେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାନ୍ତି । ବାହାରର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଜଣା ନ ଥାଏ । ତାଙ୍କ ହୋଟେଲ ଭଲ ତ ସେ ଭଲ । ବଡ଼ ବିଚକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି । ସେହି ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ ସେ ଏବେବଡ଼ ହୋଟେଲ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି । ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବିବାହିତ ସେ । ବୟସ ତାଙ୍କର ପ୍ରାୟ ୨୮ ହେବ କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀ ବିବାହ କରି ନାହାନ୍ତି । ସେ ବିଷୟରେ କେହି ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ସେ କହନ୍ତି ଯେ ବିବାହ କରି ନିଜକୁ ଆହୁରି ଜଞ୍ଜାଳ ମଧ୍ୟକୁ ପୁରାଇ ଦେବାଠାରୁ ଅବିବାହିତ ରହିବା ଶ୍ରେୟସ୍କର । ବହୁତ ସ୍ଥାନରୁ ବହୁତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆସିଛି କିନ୍ତୁ ସେ କୌଣସିରେ ଜବାବ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । କିଣ ଯେ ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ କମ୍ପା ଜାଣି ପାରିନ୍ତି ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଭାବନ୍ତି ଏ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଖିଆଲ ।

କେହି କେବେ ଭରସା କରି ପଚାରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଏ ଖିଆଲର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ?

ସେଦିନ ରବିବାର । ସକାଳ ପହରୁ ଝୁସୁ ଝୁସୁ ହୋଇ ବରଷା ହେଉଛି । ଆକାଶ ମେଘାଚ୍ଛନ୍ନ । ସମୟ ସମୟରେ ଘଡ଼ ଘଡ଼ ଏବଂ ବିଜୁଳି ମାରି ଏକ ଅଜଣା ଭୟ ସଞ୍ଚାର କରୁଛି । ଗସ୍ତରେ ଆଣ୍ଟ ଏ ଲେଖାଏଁ ପାଣି । ପଥରୁଣ୍ଡର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । କେତେବେଳେ କେମିତି କାରୁଟାଏ କି ଗାଡ଼ିଟାଏ ଗସ୍ତର ପାଣି ଭେଦକରି ଚାଲି ଯାଉଛି । ପୁନର୍ବାର ସେହିପରି ନିସ୍ତବ୍ଧତା ଏବଂ ଭୟାବହତା ବିରାଜମାନ କରୁଛି ।

ମିନର୍ଭା ହୋଟେଲରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଜଣ ତଳ ଡାଇନିଂ ହଲ୍ରେ ବସି ସୁଖାଳାପରେ ମାଡିଛନ୍ତି । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନାନା ପ୍ରକାର ସୌଖୀନ ଖାଦ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ବିଦେଶୀ ବୋତଲର ମଧ୍ୟ ସନ୍ଦର୍ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ସମସ୍ତଙ୍କର ମୃଦୁ ଗୁଞ୍ଜନ ଏବଂ ମଧୁର କଳ କଳ ହାସ୍ୟରେ ଡାଇନିଂ ରୁମ୍ଟି ମୁଖରତ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ବୟମାନେ ଏ ଟେବୁଲରୁ ସେ ଟେବୁଲ, ସେ ଟେବୁଲରୁ ଏ ଟେବୁଲ ହେଉଛନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ସଲମ୍ ପରେ ତାଙ୍କର କିଛି କିଛି ବକ୍ସିସ୍ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଯାଉଛି । କାରଣ ବାବୁ, ବାବୁଆଣୀମାନେ ଆଜି ଆନନ୍ଦରେ ମାଡି ଉଠିଛନ୍ତି । ସବୁ ବୟମାନେ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଯଦି ଏହି ସମୟରେ ନିଜ ନିଜର ପକେଟ୍କୁ ଭାରି କରି ପାରନ୍ତି ।

କେତେ ବ୍ୟକ୍ତି ଡାଇନିଂ ରୁମ୍କୁ ନ ଆସି ନିଜ ନିଜ କ୍ୟାବିନ୍ରେ ରହି କୌଣସି ନା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଯାହାର ସୌଖୀନ୍ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ।

ଯୁବକ ଏବଂ ଯୁବତୀ ଦୁଇଜଣ ଅମର ବାବୁଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ।

ଅମର ନିଜର ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ରୁମ୍‌ରେ ଦୁଇଟି ମୁଲ୍‌ବାନ୍ ଆସନ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ଦେଇ ବସିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଯୁବକ ଏବଂ ଯୁବତୀ ହେଁ ଅମରକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ବିନମ୍ର ସ୍ଵରରେ ଅମର ପଚାରିଲା, “ଅଧୀନ ଆପଣଙ୍କର କି ଉପକାରରେ ଆସିପାରେ ସାର୍ ?”

ଯୁବକଟି ଯୁବତୀ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ହସି ଦେଲେ ଏବଂ ହସି ହସି କହିଲେ, “ଭୟ ନାହିଁ ଅମର ବାବୁ, ଆପଣ—।”

ଅମର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନ ହୋଇ ରହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏମାନେ ତା ନାମ ଜାଣିଲେ କିପରି ? ସେ ଯୁବକର କଥାରେ ବାଧା ଦେଇ କହିଲା, “ଆପଣ ମୋର ନାମ ଜାଣିଲେ କିପରି ସାର୍ ?”

ଯୁବକଟି ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲା । ହସ ବନ୍ଦ କରି କହିଲେ, “ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅମର ବାବୁ । ଏତେବଡ଼ ବିଖ୍ୟାତ ହୋଟେଲର ମ୍ୟାନେଜର ଆପଣ । ଆପଣଙ୍କର ନାମ କି ଅଜଣା ରହିପାରେ ?”

ଅମର ନିଜର ବୋକାମୀ ଯୋଗୁଁ ଲଜ୍ଜା ଅନୁଭବ କଲା ।

ଯୁବକ ଅମରର ଭାବନାଟି ଗୁଝି ପାରି କହିଲେ “ଆପଣ ଲଜ୍ଜା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ଅମର ବାବୁ । ହଉ, ଏଥର ଆମର ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ । ଓହ୍ଲୋ ଆପଣ ବୋମ୍ବେ ଏ ଆମର ପରିଚୟ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି । ଏହି ନିଅନ୍ତୁ ମୋର କାର୍ଡ ।” ଯୁବକ ଏହା କହି ନିଜ ପକେଟ୍‌ରୁ ଖଣି ଏ ନାଁ ଥିବା କାର୍ଡ ବାହାର କରି ଅମର ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରସାରିତ ହସକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ।

ଅମର କାଢ଼ିଟି ନେଇ ସେଥିଉପରେ ଥିବା ନାମକୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଵରରେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ମହାରାଜ ଅରବିନ୍ଦ ସିଂହ

ମୀରାଗଡ଼

ଅମର ଅପଲକ ନୟନରେ ଅନାଇ ରହିଲା ମୀରାଗଡ଼ର ମହାରାଜ ଏବଂ ମହାରାଣୀଙ୍କୁ । ତାପରେ ଧୀର ସ୍ଵରରେ କହି ଉଠିଲା, “ମତେ ମାୟା କରବେ ରାଜା ସାହେବ, ମାୟା କରବେ ରାଣୀ ସାହେବା । ଆଗରୁ ଆପଣ ଏଠାକୁ ଆସିବା ବିଷୟରେ ଫୋନ୍ ପାଇଥିଲି, ତେଣୁ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ରଖିଛି । ଆସନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ କ୍ୟାବିନ୍‌କୁ ନେଇଯାଏ ।”

ରାଜା ଏବଂ ରାଣୀ ଦୁହେଁ ହସି ଉଠିଲେ, “ଭୁଲନ୍ତୁ ଦେଖିବା, ଆମପାଇଁ କି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି ।”

ଅମର ପଛେ ପଛେ ରାଜା ଅରବିନ୍ଦ ଏବଂ ରାଣୀ ଶୋଭନା ଦୁହେଁ ଉଠି ଚାଲିଲେ ।

ଅମର ଯି ତଳର ଏକ ସୁବିସ୍ତୃତ କାବିନ୍‌କୁ ନେଇଯାଇ ଦ୍ଵାର ଖୋଲିଦେଇ ଲଇଟ୍ ଜଳାଇ ଦେଲା ।

ରାଜା ରାଣୀ ସେହି ଆଲୋକରେ କ୍ୟାବିନ୍‌ର ସାଜସଜ୍ଜା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନହୋଇ ରହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଭ୍ରମ୍ ରୁମ୍ ତାର ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଦୁଇଟା ରୁମ୍ । ଦୁଇ ରୁମ୍‌ରେ ରହିଛି ବାଥ୍ ରୁମ୍ । ନବ୍ୟ ଧରଣରେ ତିଆରି ରୁମ୍ ଏବଂ ତାର ସାଜସଜ୍ଜା ଦେଖି ରାଜା ଏବଂ ରାଣୀ ଦୁହେଁ ପୁଲକିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

ରାଣୀ ଶୋଭନା ଦେବା ଅତି ଆନନ୍ଦରେ କହି ଧକାଇଲେ “ସୁନ୍ଦର । ଅମର ବାବୁ ।”

“ଆପଣଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହରୁ ।”

“ଆଗୁ, ଆଗୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର ଜର ପକାଇଲେ ମାଛ
ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଗୁଣୀ ଭୋଜନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ଆସନ୍ତି, ଉତ୍କଳ
ଗୁଣୀ ସାହେବାଙ୍କ କଥାରେ ଆମର ନିଜସ୍ବସନ୍ତି, ସେହିପରି
ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ସଲମ ବଜାଇ ସେ ସ୍ଥାନରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ ତୁମ ରୂପର

—ପାଞ୍ଚ—

ସମୟରେ

ଡେରି

ଆମର ରୁଲିୟିବା ପରେ ଗଜା ସାହେବ ଅରବିନ୍ଦ
ଅଭୁତ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ବସିଲେ । କ୍ଷିପ୍ର ଗତିରେ ସେ ଦରଜା
ଯାଇ ରୁଟିଆଡ଼କୁ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପାତ କରି ଦରଜାଟିକୁ ଭିତର
ବନ୍ଦ କରି ଦେଲେ ଏବଂ ଗୁଣୀ ଶୋଭନାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଫେରି ଗା
ରୁପାଗଳାରେ କହିଲେ, “ବଡ଼ ସରଳ ଏ ଆମର ବାବୁ, ନୁହେଁ
ଶୋଭନା ?”

ଶୋଭନା ଦେଖା କଳକଳ ନାଦରେ ହସିଉଠି କହିଲେ
“ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ମଧ୍ୟ ।”

“କିଏ ଶୋଭନା ?”

“କାହିଁକି, ଆମର ବାବୁ, ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପ ଆଉ ଏ
ହୋଟେଲ ଶେଷରେ ଏ କ୍ୟାବିନ୍ ।”

“ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗିଛି ଏ କ୍ୟାବିନ୍ ଶୋଭନା ?”

“ଲାଗିବ ନାହିଁ କି କୁହ ଅରବିନ୍ଦ । ଏପରି ସୁନ୍ଦର ରୁମ୍ ସବୁ
ଗଜା ମହାରାଜାଙ୍କ ପ୍ରାସାଦରେ ଥିବା ଅସମ୍ଭବ । ଏହାକୁ ସୁନ୍ଦର
କହିବି ନାହିଁ ତ କହିବି କାହାକୁ । ଏପରି କ୍ୟାବିନ୍ ଭଲ ଲାଗିବ
ନାହିଁ ତ ଲାଗିବ ଆଉ କିଭଳି କ୍ୟାବିନ୍ ?”

“ତା ତ ନିଶ୍ଚୟ । ତେବେ ଏହିଠାରେ କିଛିଦିନ ଅବସ୍ଥାନ
କଲେ ତ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।”

ଅମର କାଉଁଟି କିଛିଦିନ ଅରବିନ୍ଦ । କିନ୍ତୁ ମୋ ମନ କ'ଣ
ସ୍ଵରରେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିଦିନ ରହିବାକୁ । ଏହିପରି ଏକ କ୍ୟାବିନ୍‌ରେ
ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର, ବଡ଼ ସରଳ । ଧନର ଅଭାବ ନାହିଁ
ଏ ରାଜା ହୁଅନ୍ତୁ ତେବେ ସେ ହଳାହଳମୟ ପୁଷ୍କର

ଅମର ଝିଅଟାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରନ୍ତେ ।”

ମହାରାଜ ଏଣାଭଳି ?” ରାଜା ସାହେବ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ,
“ମତେ ହିଁ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶୋଭନା । ଆମକୁ ଆମ ପଥରେ ଅଗେଇ
ସାହେବା ହେବ । ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସିଦ୍ଧ କରିବାକୁ ହେବ । ଆମ
ପାଇଥିବା କଣ୍ଠକୁ ଦୂର କରି ଦେବାକୁ ହେବ Darling । ତୁମେ ଯଦି
ଆସନ୍ତୁ ସମୟରେ ଏପରି ହୁଅ ତେବେ ଆମର ସମସ୍ତ ପ୍ଲାନ୍ ଫେଲ୍
ଗିଯିବ ।”

ଅ “Alright ଅରବିନ୍ଦ । ତୁମର କଥା ହେଲା । ଯେତେବେଳେ
ତୁମର ପହଞ୍ଚିବି ସେତେବେଳେ ତୁମର କଥା ମାନିବି ଉଚିତ ।
କୁହ ତେବେ ମତେ କଣ କରିବାକୁ ହେବ ?”

ତୁମେ ତ ସବୁ ପ୍ଲାନ୍ ଜାଣ । ସେହିପରି ପ୍ରେ ଗ୍ରେମ୍
କରିବାକୁ ହେବ । ହଁ, ମୋର ଆହୁରି ଗୋଟାଏ କଥା ଅଛି । ଏହି
ଅମର ବାବୁଙ୍କ ବିଷୟରେ । ସେ ବଡ଼ ସରଳ ପ୍ରକୃତିର ଲୋକ ଏବଂ
ଆମକୁ ସେ ଚିହ୍ନି ପାରିବ କିମ୍ବା ଚିହ୍ନି ପାରିବନି । ତୁମେ ତାକୁ
ଆମ ପଥକୁ ଆଣିବ ।”

“କପରି ଅରବିନ୍ଦ ? ମୁଁ କପରି ପାରିବି ।”

“ତୁମେ ଜାଣ ନା ଶୋଭନା, ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଥମେ
କାରୁରୁ ଡେଇଁଲ ତା ସାମନାରେ ଠିଆ ହେଲ—ସେତେବେଳେ ମୁଁ
ରୁଣ୍ଡି ଛୁ ସେ ତୁମକୁ ଅପଲକ ନୟନରେ ଅନାଇ ରହିଥିଲା । ସେ
ତୁମର ରୂପ ଦେଖି ଭୁଲି ଯାଇଛି Darling । ତୁମକୁ ସେହି

ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଶୁଭ ପକାଇଲେ ମାଛ ଯେପରି ବନ୍ଧୁ ଖଡ଼ା ନିକଟକୁ ଟାଣି ହୋଇ ଆସନ୍ତି, ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୋକ ଦେଖିଲେ ପତଙ୍ଗ ଯେପରି ଟାଣିହୋଇ ଆସନ୍ତି, ସେହିପରି ଅମର ତୁମର ରୂପର ପାଇକୁ ଟାଣି ହୋଇ ଆସିବ । ତୁମ ରୂପର ପୂଜାର୍ଥ ହୋଇ ସେ ତୁମକୁ ପୂଜା କରିବ । ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ତାକୁ ବଣ କରି ଆମଆଡ଼କୁ ଆଣିବାକୁ ବେଶୀ ଡେରି ଲାଗିବ ନାହିଁ ।”

“ତା କଣ ଏଡ଼େ ସହଜ Darling ?”

“ନିଶ୍ଚୟ ସହଜ । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ତୁମର ମାଦକତା ଭରା ରୂପ ନିକଟରେ ସେ ଦୁନିଆକୁ ଭୁଲିଯିବ । ତୁମର ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଅମରକୁ ତୁମ ନିକଟକୁ ଆଣିବା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ—”

“ଆହୁରି କରିବି ଅରବିନ୍ଦ । ଏତିକରେ କି ରସା ନାହିଁ ?”

“ବଡ଼ ଦୁର୍ବଳ ତୁମେ ଶୋଭନା, ତୁମେ ପରା ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲ ? ତୁମେ ପରା ମୋର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟାକୁଳ ହେଉଥିଲ ? ତୁମେ ପରା ଚାହୁଁଥିଲ ଯେ ଦୁନିଆକୁ ଦେଖାଇ ଦେବ ନାରୀ କଣ କରିପାରେ ବୋଲି ? ଏତିକରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଛୁ Darling ? ମୁଁ ଅଛି । ମନ ଦୃଢ଼ କର । ଆହୁରି ଅନେକ କାମ ବାକି ଅଛି । ଆମର ଅଭିଯାନ ସହଜ ନୁହେଁ । ବହୁଦିନର ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଅଗ୍ନି ଆଜି ଜଳି ଉଠିଛି । ଆମକୁ ଆଗେଇ ଯିବାକୁ ହେବ ଧୀରେ ଧୀରେ କରି । ପଛକୁ ଚାହିଁବାକୁ ଆଉ ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲିଛି, ଚାହିଁ ଲାଭ ନାହିଁ । ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫଳପ୍ରାପ୍ତି । ତାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଆଗେଇ ଯିବାକୁ ହେବ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳକୁ ।”

ଶୋଭନା ଦେଖି ଅଧୀର ହୋଇ ଉଠିଲେ, “ଆଉ ଆଉ, ଅରବିନ୍ଦ, ମତେ ସେ ସବୁ ବିଷୟ ଆଉ ମନେ ପକାଇ ଦେବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।”

“ସାବାସ୍ ମୁଁ ଜାଣେ ଶୋଭନା ତୁମେ ମୋ କଥାକୁ ବିରୁଦ୍ଧ ହେବ ନାହିଁ । ହଉ ଦୁଃଖୀୟ କଥା ହେଉଛି ହୋଟେଲର ସମସ୍ତଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପ ବିଷୟରେ ନଜର ଦେବା ।”

“ତା କିପରି ସମ୍ଭବ ଅରବିନ୍ଦ ?”

ରାଜା ଅରବିନ୍ଦ ଆଦୁର କନିକାକୁ ଯାଉଥିଲେ ଏହି ସମୟରେ ବାହାର ଦରଜା ନିକଟରେ ଅମରର ପାଟି ଶୁଣିପାଟି କଥା ବଦଳିଦେଲେ ଏବଂ ଇସାବରେ ଶୋଭନା ଦେଖାକୁ ଜଣାଇ ନିଜେ ଦରଜା ଖୋଲିବାକୁ ଉଠିଗଲେ ।

ଶୋଭନା ଦେଖି ନିଜର ପୋଷାକ ସଜାଡ଼ି ନେଇ ଗୋଟିଏ ଶୋପା ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ ।

ଅମର ବାବୁ ରାଜା ସାହେବଙ୍କ ଜିନିଷପତ୍ର ଏବଂ ଖାନସମା ହାତରେ ରହି ଶ୍ରେଜନ ଆଣି ଆସି କହିଲେ, “ବିଲମ୍ବ ହୋଇଗଲା ଯାହା ମାପ୍ କରିବେ । ଆପଣଙ୍କର କାରୁକୁ ଗ୍ୟାରେଜରେ ରଖାଯିବ ଦେଇଛି । ଏହି ଆପଣଙ୍କର ଜିନିଷପତ୍ର ସବୁ । ବସ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ସଜାଡ଼ି ରଖିଦିଅ । ହଁ, ରହିମ୍ ତୁମେ ଡାଇନିଂ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଖାଇବାର ସଜାଡ଼ି ରଖିଦିଅ । ଆସନ୍ତୁ ଯାହା । ଆସନ୍ତୁ ରାଣୀ ସାହେବା ପ୍ରଥମେ ଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ଜିନିଷ ପ୍ରଭୃତି ସଜାଡ଼ି ରଖାଇବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଇ ଦେଉଛି ।”

“ଧନ୍ୟବାଦ” ରାଜା ସାହେବ ମୃଦୁ ସ୍ଵରରେ ହସି ଉଠିଲେ ଏବଂ ଶୋଭନା ଦେଖାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ବୁଝି କହିଲେ “ଆ

arling । ତୁମର ଅମର ବାବୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ
କରୁଛନ୍ତି ।”

ଶୋଭନା ଦେଖି କଳକଳ ନାଦରେ ହସି ଉଠିଲେ “ମୋର
ଅମର ବାବୁ କାହିଁକି ହେବେ । ତୁମର କି ନୁହେଁ ?”

Alright ଅମରବାବୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ତୁମର ଏବଂ ମୋର ।
ଅମର ବାବୁ ?

“ଆପଣଙ୍କ ଦୟାରୁ” ଅମର ଯେପରି କୃତାର୍ଥ ହୋଇଗଲେ
ଜା ସାହେବ ଏବଂ ରାଣୀ ସାହେବାଙ୍କ କଥାରେ । ଏପରି ଲୋକ
ଏ କେବେ ହୋଟେଲ ହେବା ଦିନଠାରୁ ପାଇ ନ ଥିଲେ ।

“ଅଣ୍ଟା ହୋଇ ଯାଉଛି ସାର୍ ।”

ରାଜା ସାହେବ ଏବଂ ରାଣୀ ସାହେବା ରାସ୍ ଡିନିଙ୍ଗ୍ କରୁଥିବାକୁ
ସିଲେ । ଅମର ଜନସମାଜ ରଖିବାର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ରାଜା
ସାହେବଙ୍କ ଅଦୁରରେ ଠିଆହୋଇ ରହିଲା ।

ରାଜା ସାହେବ ଆମ୍ଲେଟ ଶେଷ ପାଟିରେ ପୁରାତ ପୁରାତ
କହିଲେ, “ବାସ୍ତବିକ୍ ଅମର ବାବୁ ଆପଣଙ୍କ ଗୁଣରେ ମୁଗ୍ଧ ।
ବିଶ୍ୟ ମୁଁ ନୁହେଁ ତୁମର ରାଣୀ ସାହେବା । ଏ କ୍ୟାବିନ୍, ଏ ସ୍ଥାନ
ଆଙ୍କର ପସନ୍ଦ ହୋଇଛି । ସେ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଏଠାରେ କିଛିଦିନ
ରହିବେ ।”

ଅମର ଧୀର ସ୍ବରରେ କହିଲେ, “ସେଇଟା ରାଣୀ ମା’ଙ୍କର
ରକ୍ତ । ଯେତେଦିନ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଅଛି ସେତେଦିନ ରହି
ପାରନ୍ତି । ମୋର ତ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ । ଯେତେଦିନ ଇଚ୍ଛା
ସେତେଦିନ ରହନ୍ତୁ ।”

“ଶୁଣିଲ ତ Darling । ଅମର ବାବୁ କ’ଣ କହିଲେ । ଏଥର
ତୁମେ ଏଠାରେ ରହିପାର । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ।” ରାଜା ସାହେବ

ଧୀର ସ୍ଵରରେ କହିଲେ । ରାଜା ସାହେବ କ'ଣ କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲେ ଅମରର ସ୍ଵପ୍ନ ମସ୍ତିଷ୍କ ତାହା ବୁଝି ପାରିଲ ନାହିଁ । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅନାଇଁ ରହିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଶୋଭନା ଦେଖା ଖିଲିଖିଲ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ । ସେ ହସ ସାରା ରୁମ୍‌ଟିରେ ଭରିଗଲା । ଅମରନିସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇରହିଲା । ସେ ଭାବି ପାରିଲ ନାହିଁ, ଏପରି ମଧୁର ହସ, ମଧୁରଭାଷା ଶୁଣିପାରିବା କି ନାହିଁ । ଏ କଣ କୌଣସି ମାନବୀୟ କଣ୍ଠସ୍ଵର ନା ଦେଖାଉଛି ?

“ଏହି ଦେଖ, ତୁମେ କଣ ଯେ କହିଲ ଅମର ବାବୁ ଭାବିବାରେ ବେସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ନା ନା ଅମର ବାବୁ ଆପଣ ଏ ସବୁ ଏତେ ଭାବିବେ ନାହିଁ । ରାଜା ସାହେବ ସେହିପରି ଲୋକସ୍ତ ଆଜ୍ଞା ଅମର ବାବୁ ଆପଣଙ୍କର କେହି ଅଛନ୍ତି ନା ଆପଣ ଏକା ?

“ମୋର ଆଉ କିଏ ରାଣୀ ସାହେବା । ବାପ ମା ମୋର ପିଲାଦିନୁ ଏ ସଂସାର ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଇଛନ୍ତି । ବାବାଙ୍କର ଏକ ବନ୍ଧୁ ନିକଟରେ ଥିଲ । ପିତୃକୁଳ କନ୍ୟା ମାତୃକୁଳରେ କେହି ନଥିଲେ ସେହି ପିତୃ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରେ କୋଡ଼ିଏବରଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲ । ସେ ଏହି ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ମତେ ପୁଅ ରୂପରେ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ । କାରଣ ତାଙ୍କର ପୁଅ କନ୍ୟା କେହି ନଥିଲେ । ସେ ସେତେ ଧନୀ ନଥିଲେ । ଯାହାହେଉ ତାଙ୍କର ଦୟାରେ M.S.C. ପାସ୍ କଲି । ଆଉ ପଢ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲା । ବୁକିଂଗରେ ମଧ୍ୟ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲା ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁମତି ନେଇ ଏହି ହୋଟେଲ କରି ବସିଲି । ହୋଟେଲ କରିବା ପରେ ପରେ ପାଳିତ ପିତା ଏବଂ ମାତା ଦୁହେଁ ଡକାଡ଼କ ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ । କେତେଦିନ ମନକୁ ବଡ଼କଷ୍ଟ ଦେଲା । ତାପର ମୁଁ ଏଥିରେ ମନଯୋଗ

ଦିଲ । ଭାଗ୍ୟଦେବୀ ମୋତେ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଦୟାରୁ ଆପଣଙ୍କ ପରି ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପାଇ ମୁଁ ଧନ୍ୟ ହୋଇଛି ?”

ଅମର ଏତକ କହି ଚୁପ୍ ହୋଇ ରହିଲା । ଏହା ଭିତରେ ସଜା ସାହେବ ଏବଂ ରାଣୀ ସାହେବାଙ୍କର ଭୋଜନ ସରିଥିଲା ।

ରାଜା ସାହେବ ମୁହଁ ଡାକ ଧୋଇ ସିଗାରେଟ ଖଣ୍ଡିଏ ଲଗାଇ ଦିଲେ, “ବାସ୍ତବିକ୍ ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖିତ । ହଉ ଉତ୍ତମାନ ଆପଣ ଯାଇ ପାରନ୍ତି । ହଁ, କପେ କପି ଦରକାର ରାଣୀଙ୍କର ଶୋଇଲା ବେଳକୁ ।”

“ଆପଣଙ୍କର ଇଚ୍ଛା” ଅମର ଏତକ କହି ଦୁଇ ଗତିରେ ସ୍ଥାନ କଲା । ବୟ ଆସି ଖାଇବା ଟେବୁଲ୍ ସଫା କରି ଦେଇଗଲା ।

ବୟ ଚାଲିଗଲା ପରେ ରାଜା ସାହେବ ଦରଜା ବନ୍ଦକରି ନିଜ ଖାଇବା ଛୁମ୍ବକୁ ଗଲେ ଏବଂ ଶୋଭନାକୁ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ଥିବାର ଦେଖି ଦିଲେ, “ତୁମର ଅମର ପାଇଁ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଲାଗୁଛି ନା ?”

“ବାସ୍ତବିକ, ଲାଗିବାର କଥା ।”

“ମୁଁ ଜାଣେ ଶୋଭନା, ଜନ୍ମ ସମ୍ଭୁତରେ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଖ କରନା । ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ । ମୁଁ ଯାହା ଯାହା କହିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଦେଖ, ଅମର ଉପରକୁ କୌଣସି ବିପଦ ଆସିବ ହିଁ । ହଁ ଦ୍ଵିତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟଟା ମୁଁ କାଲିକି ବୁଝାଇ ଦେବି ଏବଂ ଲିଠାରୁ ତୁମେ ତୁମ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଯିବ । ସ, କାଲିଯାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବ । ଯାଅ ।”

“Alright Darling ତୁମର ଇଚ୍ଛା, by by ।”

“Good night ।” ରାଜା ଅରବିନ୍ଦ ସ୍ଵିତ୍ ଡାକ ଉଠାଇ ନମସ୍କାର ଜଣାଇଲେ ।

ତାଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ କ୍ଷଣକ ପାଇଁ ଏକ କୁଟୀଳ ରେଖା
ଫୁଟି ଉଠି ମିଳାଇ ଗଲା ।

—ଛଅ—

ମିନର୍ଭା ହୋଟେଲର ଏକ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଡାଇନିଂ ରୁମ୍ । ସେ
ରୁମ୍‌ରେ ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ରାଜା ଅରବିନ୍ଦ, ରାଣୀ ଶୋଭନା
ଏବଂ ମ୍ୟାନେଜର ଅମର ଭିନିଫେଁ ଭିନିଗୋଟି ପୃଥକ ଆସନ ଗ୍ରହଣ
କରି ବସି ଅଛନ୍ତି । ସାମନାରେ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ନାନା ଜାତିର
ଖାଦ୍ୟ । ସମସ୍ତଙ୍କର ହସ୍ତ ଏବଂ ମୁଖର ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର ଚାଲିଛି
ରୁମ୍‌ଟି ନିପ୍ରବ୍ୟ । ସମସ୍ତେ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ।

ଅମର ସେ କ'ଣ ଭାବୁଛି ସେ ଜାଣେ । ଥରକୁ ଥର ତାର
ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟି ଅନନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ ଶୋଭନାର ସାଜସଜ୍ଜା ଆଡ଼କୁ ଚାଲି-
ଯାଉଛି । ସେ, ସେ ରୂପର ମାଧୁରୀ ଦେଖି ବହୁଳ ହୋଇ ଉଠିଛି ।
ସେ ଭାବି ପାରୁନାହିଁ ଏତେ ରୂପ, ଏତେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ
ନାରୀ ନିକଟରେ ସମ୍ଭବ କିପରି ?

ଚତୁର୍ଥ ଶୋଭନା ଆଖିରେ ଅମରର ଏ ବ୍ୟବହାର ଏଡ଼ାଇ
ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସେ ଅମର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ତାର ଆୟତ ଚକ୍ଷୁ ମେଲାଇ
ପ୍ରଶ୍ନକରିଲା, “କ’ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ଅମର ବାବୁ ?”

ଅମର ଶୋଭନାର କଥାରେ କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ କୌଣସି
ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ତାର ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ଲଜ୍ଜାରେ ଲାଲ୍
ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ଧୀର ସ୍ଵରରେ କହିଲା, “ନା, ତ ।”

“ନା ନା ନିଶ୍ଚୟ କ’ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି । କୁହନ୍ତୁ ନା କଣ
ହୁଏ ?”

ଅମର କଣ ବା କହିବ କିଛି ସ୍ଥିର କରି ପାରିଲା ନାହିଁ ।
କ'ଣ ବା ଉତ୍ତର ଦେବ ସେ ? ଶୋଭନାକୁ ସେ ଚାହେଁ, ଏକା
କହିବ ସେ । ଛୁ, ଛୁ, ସେ ସ୍ବେଚ୍ଛାର ଗଣୀ, ତାକୁ ଚାହେଁ ଅମର
ପରି ଗୁରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅସମ୍ଭବ, ପୁଣି ସେ ବିବାହିତା । ନା, ନା ଅମର
ତା ଭାବ ପାରେନା । କହି ପାରେ ନା ।

ଧୀର ସ୍ବରରେ ସେ କହିଲା, “ଭାବିବ ଆଉ କ'ଣ ଗଣୀ ମା ।
ମୋ ଜୀବନର କଥା ଭାବୁଥିଲି । ସଂସାରରେ ମୁଁ ଏକା । ଦୁନିଆରେ
ମୋର କେହି ନାହିଁ । ଏ ହୋଟେଲ ମୋର ଦୁନିଆ, ଏ ହୋଟେଲ
ମୋର ସବୁ । ଏଇଥିରେ ମୋ ଜୀବନ କାଟିବାକୁ ହେବ । ସୁଖ
ନାହିଁ, ଶାନ୍ତି ନାହିଁ, ଅତ୍ୟୁତ ବାସନା ନେଇ— ।”

ହଠାତ୍ ଅମରର ସ୍ବର ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ତାର ନୟନ
ସୁଗଳ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଗଲା ।

ଶୋଭନା ଦେଖି ଅମରର ଏତାଦୃଶ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦୁଃଖିତ
ନହୋଇ ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଅପଲକ ନୟନରେ ଅମରର
ବିଷାଦଭରା ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଅନାଇ ଦୀର୍ଘଶ୍ବାସ ପକାଇଲେ; ତାପରେ
ଧୀରେ ଧୀରେ ଉଠି ସେଠାରୁ ନିଜ ରୁମ୍‌କୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ।

ରାଜା ଅରବିନ୍ଦ ଶୋଭନାର ଏତାଦୃଶ ବ୍ୟବହାର ଦେଖି
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନ ହୋଇ ରହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ମଧ୍ୟ ଧୀରେ ଧୀରେ
ଉଠି ଶୋଭନା ଦେଖି ପଛେ ପଛେ ନିଜ ରୁମ୍‌କୁ ଚାଲିଲେ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଅମର ଯେତେବେଳେ ବାସ୍ତବ ଜଗତକୁ
ଫେରି ଆସିଲା, ସେତେବେଳେ ଦେଖେ ଯେ ତାର ଅତିଥି ଦ୍ବୟ
ସେଠାରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ହଠାତ୍ ସେଠାରୁ ଉଠି
ଚାଲିଯିବାର କୌଣସି କାରଣ ନପାଇ ସେ ଚିନ୍ତାନ୍ତୁତ ହୋଇ

ଉଠିଲା । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ମୀମାଂସା ନକରିପାରି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ନିଜ ରୁମ୍‌କୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲା ।

ନିଜ ରୁମ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚି ଅମର ନିଜ ବିଛଣା ଉପରେ ବସିରହିଲା ଶେଷକ ପାଇଁ । ଅଶେଷ ଚିନ୍ତାରେ ତାର ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥାକୁ ଭାରି ବୋଧ ହେଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ତାର ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥାକୁ ବିଛଣା ଉପରେ ଲମ୍ବାଇ ଦେଇ ତତ୍ତ୍ୱ ଦୁଇଟିକୁ ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅମର ସଂସାରର ସମସ୍ତ ସୁଖ ଦୁଃଖର ଦୁରକୁ ବୁଲିଗଲା ।

କେତେ ସମୟ ଯେ ଅମର ଏହିପରି ଶୋଇ ରହିଥିଲା ତା ସେ ନିଜେ ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ । ହଠାତ୍ କାହାର ଏକ ମଧୁର ଏବଂ ଶୀତଳ ପରଶରେ ତାର ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଗଲା ।

ସେ ଶିଥି ଗତିରେ ଉଠିବିଲା ଏବଂ ସମ୍ମୁଖରେ ରାଣୀ ଶୋଭନା ଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖି ତମକ ଉଠିଲା । ଏତେ ଶୁଦ୍ଧରେ ଏକୃଷ୍ଟିଆ, ନିଜ ରୁମ୍‌ରେ ରୂପସୀ ଶୋଭନା ଦେବୀ ! ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖି ମଧ୍ୟ ଅମର ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ଏ କଣ ସ୍ୱପ୍ନ ନା ସତ୍ୟ !

ଅଜାଣତରେ ତାର ମୁଖମଣ୍ଡଳରୁ ବାହାରି ଗଲା, “ରାଣୀ ମା ! ଆପଣ ?”

ଶୋଭନା ତାହା ମୁହଁଙ୍କୁ ଝାସ କରିଲେ “ଅବିଶ୍ୱାସ କରୁଛ ମମର ବାବୁ ?”

“ଅବିଶ୍ୱାସ କରୁନି ରାଣୀ ମା । ଅସମ୍ଭବ ମନେ କରୁଛି ।” ଶୋଭନା ଦେବୀ ହସି ଉଠିଲେ ।

“ଅସମ୍ଭବ କିଛି ନୁହେଁ ଅମର ବାବୁ । ଦୁନିଆରେ ସବୁ ସମ୍ଭବ । ହଁ, ମୁଁ ବସିପାରେ କି ?”

ଅମର ଦେଖିଲୁ ଯେ ରାଣୀ ମା ସେତିକିବେଳୁ ତା ବିଛଣା ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ସେ ନିଜକୁ ଅପମାନିତ ମନେକରି ଶୀଘ୍ର ଗତିରେ ଉଠୁ ଉଠୁ କହିଲୁ—

“ମାୟ୍ କରବେ ରାଣୀ ମା । ଭୁଲ୍ ହୋଇଯାଇଛି ।” ନିଜ ରୁମ୍‌ର ଏକ ଦାମିକା ଚୌକୀ ଦେଖାଇ ଦେଇ କହିଲୁ, “ବସନ୍ତ ରାଣୀ ମା । ମୁଁ ଏହି ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଛି ।”

ଅମରର ଏତାଦୃଶ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଶୋଭନା ଦେବୀ ହସି ଉଠିଲେ ଏବଂ ଅମର ପ୍ରଦତ୍ତ ଆସନରେ ଉପବେଶନ କରୁ କରୁ କହିଲେ, “ଆପଣ ବଡ଼ ଅସ୍ଥିର ହେଉଛନ୍ତି ଅମର ବାବୁ । ମୋର ଉପସ୍ଥିତି ଦେଖୁଛି ଆପଣଙ୍କୁ ଅସହ୍ୟାୟ ବୋଧ ହେଉଛି । ମୋ ପାଇଁ ଆପଣ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠୁଛନ୍ତି । ତା ଅପେକ୍ଷା ମୋର ଏଠାକୁ ନ ଆସିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।”

ଶୋଭନା ଦେବୀଙ୍କର ଏ କଥା ଶୁଣି ଅମର ଫେରିପଡ଼ି କହିଲୁ, “ସେ କଥା କହନ୍ତୁ ନାହିଁ ରାଣୀ ମା । ଆପଣ ଯାହା ଶୁଣୁଛନ୍ତି, ମୁଁ ତା ଶୁଣୁନାହିଁ । ବରଂ ଆପଣଙ୍କ ପରି ମହତ୍ତ୍ୱ ନାଶ ସେବା କରି ପାରିଲେ ମୁଁ ଧନ୍ୟ ହେବି । ଆପଣ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ମୁଁ ଆସୁଛି ।”

ଅମର ଶୀଘ୍ର ଗତିରେ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲୁ ଏବଂ ଶୋଭନା ଦେବୀ ଅମରର ଗତି ପଥକୁ ଅନାଇ ରହିଲେ ।

ହଠାତ୍ କଣ ଭାବି ଶୋଭନା ଦେବୀ ନିଜ ଆସନରୁ ଉଠି ଅମରର ରୁମ୍‌ଟି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସୁନ୍ଦର ରୁମ୍‌ଟିଏ । ସୁନ୍ଦର ତାର ସାଜସଜ୍ଜା । ଖୁବ୍ ସାଧାସିଧା ଭାବରେ ରୁମ୍‌ଟି ସଜ୍ଜିତ ଏବଂ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦାମିକା ଏକ ପଲଙ୍କ । ତା ଉପରେ ନରମ ଗନ୍ଧ ବିଛଣା ଯେଉଁଥିରେ ଅମର ଶୋଇଥିଲା । ରୁମ୍‌ର

ଗୋଟିଏ କଣରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଡଜାଇନର ଡ୍ରେସିଂ ଟେବୁଲ । ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଏକ ଦାମିକା ଗୋଲ ଟେବୁଲ ଏବଂ ତାର ଶୁଣି ପାଖରେ ଚାରିଟି ଦାମିକା ଚୌକୀ । ଏକ କୋଣରେ ଏକ ଚାରିଆଡ଼ା ଟେବୁଲ । ସ୍ତୁନ୍ କିନ୍ତୁ ସଜ୍ଜିତ । ଏକ କାନ୍ଥର ଆଲମାସ । କେତେକ ଦାମିକା ଜିନିଷ ଏବଂ ପୋଷାକରେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ । ଗୋଟିଏ ସ୍ତୁନ୍ ଏବଂ ସୁନ୍ଦର ଆଲମାସ । ସେଥିରେ ଲୁଗାପଟା ଥିବା ହୋଇଛି । ଦକ୍ଷିଣ-ପଟେ ଦୁଇଟା ବଡ଼ ବଡ଼ ଝରକା । ପଛ ପଟେ ବଗିଚା । ଭେଲ୍ ଭେଲ୍ କନାର ସ୍ତ୍ରୀ । ପବନ ଖୁବ୍ ଦେଉଛି ।

ଶୋଭନା ଦେଖା ଦୁଇ ଭିନ୍ନ ମିନିଟ୍ରେ ଘରର ସମସ୍ତ ସାଜ ସଜ୍ଜାକୁ ଦେଖି ନେଇ ଚୁପ୍ ଚୁପ୍ ନିଜ ଆସନରେ ବସି ରହିଲେ ।

ଏହା ମଧ୍ୟରେ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ଅଣ୍ଟା ହୋଇ ଯାଇଛି, ଠିକ୍ ସମୟରେ ଅମର ନିଜେ କଫି ତିଆରି କରି ଆଣି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ଅମରକୁ କଫି ତିଆରି କରି ଆଣିବାର ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲେ, “ଏ କଣ ଅମର ବାବୁ । ଆପଣ ନିଜେ—?”

“ହଁ, ଗଣି ମା । ଏଥିରେ ମୋର କୌଣସି କଷ୍ଟ ନାହିଁ ବରଂ ଆପଣଙ୍କର ସେବା କରିପାରୁଛି ବୋଲି ଧନ୍ୟ ମନେ କରୁଛି, ନିଅନ୍ତୁ,” କହି ଅମର ଗୋଟିଏ କପ୍ ଶୋଭନା ଦେଖାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

ଶୋଭନା ଦେଖା ମୁହଁ ହସ ହସ କହିଲେ, “ବାଃ, ଆଉ ତୁମେ ଅମର ବାବୁ ? ତୁମେ ନ ଖାଇଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ନାହିଁ ।”

ଅମର ଶୋଭନା ଦେଖାଙ୍କର କଥାରେ ହୃଦୟରେ ଏକ ଅସ୍ୱାଦ ଶିତରସ ଅନୁଭବ କଲା । ସେ ଲଜ୍ଜା ବିନିତ ସ୍ୱରରେ କହିଲା, “ଆଗ୍ର, ମୁଁ ପିଇଛି । ଆପଣ ପିଅନ୍ତୁ ।”

ଅନ୍ୟ ଏକ କପ୍ରେ କଫି ନେଇ ଧନ୍ୟ ଧରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ହଠାତ୍ ଶୋଭନା ଦେଖା କହି ଉଠିଲେ, “ଆଜ୍ଞା ଅମର ବାବୁ ଏ ସଂସାର, ଏ ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ, ଏ ସବୁ କ’ଣ ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ ।”

ଅମର କପି ପିଞ୍ଜ ପିଞ୍ଜ କହିଲା, “ସେ କଥା କାହିଁକି ରାଣୀ ମା ? ମୋର ସେ ସୌଭାଗ୍ୟ କାହିଁ ?”

“ସେ ଭାଗ୍ୟ ତୁମର ନାହିଁ, ତା ମାନେ ? ତୁମର କଣ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ?”

“କାହାର ଇଚ୍ଛା ନଥାଏ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ।”

“ତେବେ ?”

“ତେବେ ଆଉ କ’ଣ ରାଣୀ ମା ? ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ଯେ ଉପଭୋଗ କରାଯାଏ ତା’ ତ ନୁହେଁ । ସମୟ ସୁବିଧା ସବୁ ଦରକାର ହୁଏ ।”

“ତୁମର କ’ଣ ଅସୁବିଧା ଅମରବାବୁ ?”

“ଆଉ ସୁବିଧା କାହିଁ ରାଣୀ ମା ?” ଅମରର ସ୍ଵରରେ ବ୍ୟଥିତ ହୃଦୟର ନିଦର୍ଶନ ଫୁଟି ଉଠିଲା ।

ଶୋଭନା ଦେଖା କପଟି ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖି ଦେଇ କହିଲେ “ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ ଅମର ବାବୁ ?”

“ଆପଣ ବୁଝି ପାରିବେ ନାହିଁ ରାଣୀ ମା । ଆପଣ ଧନୀ, ଧନଦୌଲତ ଆପଣଙ୍କ ଘରେ ଭରା । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ଆପଣ ଭରପୁର, କ’ଣ ଆପଣଙ୍କର ଅଭାବ ଯେ ବୁଝି ପାରିବେ ?”

“ଏ ସବୁ କ’ଣ କହୁଛ ଅମର ବାବୁ ? ଓଃ, ବୁଝିଲି ।”

ହଠାତ୍ ରାଣୀ ମା ହସି ଉଠିଲେ । ଅମର ଶୋଭନା ଦେଖାଙ୍କର ହସର କାରଣ କିଛି ବୁଝି ନ ପାରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅନାଇ ରହିଲା । କିଛି ସମୟ ଅତିବାହିତ ହୋଇଗଲା ।

ହଠାତ୍ ଶୋଭନା ଦେଖା ହସ ବନ୍ଦ କରି ଅମର ଆଡ଼କୁ
 ଚାହିଁ ଗମ୍ଭୀର ଅଥଚ ଧୀର ସ୍ଵରରେ କହିଲେ, “ତୁମେ ଧନ ଚାହୁଁ
 ଅମର ବାବୁ । ହଜାର, ହଜାର, ଲକ୍ଷ, ଲକ୍ଷ, କୋଟି କୋଟି ?
 ଅମର ବାବୁ ଆପଣ ଚାହାନ୍ତି ଆମପରି ସୁଖ ସ୍ଵଚ୍ଛନ୍ଦରେ ରହିବାକୁ,
 ବିଳାସର ଶେଷ ସୀମାକୁ ଚାଲିଯିବାକୁ, ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକାରୀ
 । ଇଚ୍ଛାରେ ଛାଡ଼ି ଫୁଲଇ ଚାଲିବାକୁ ? ଉତ୍ତମ, ତେବେ
 । ଶୁଣ ।’

ଶୋଭନା ଦେଖାଙ୍କ ସ୍ଵରରେ ଆଦେଶର ଚିହ୍ନ ଏବଂ ନୟନରେ
 ହିଂସ୍ରକର ଜ୍ୟୋତି ପୁଟି ଉଠିଲା ।

ହତଭାଗ୍ୟ ଅମର ଚାହିଁ ପାରିଲା ନାହିଁ “ଏ କଣ ? ଏ ସ୍ଵର
 ଆସିଲା କେଉଁଠୁ, ଏ ଜ୍ୟୋତି ବାହାରିଲା କିପରି ?”

ଯଦ୍ଵ ଚାଲିତ ପରି ସେ ଆଗେଇ ଆସିଲା ଶୋଭନା ଦେଖାଙ୍କର
 ନିକଟକୁ ଧୀରେ, ଧୀରେ ।

ଆହୁରି ନିକଟକୁ । ତାର ନୟନ ମିଳିତ ହୋଇଗଲା
 ଶୋଭନା ଦେଖାଙ୍କର ନୟନରେ । ନିଷ୍ଠୁର ନେତ୍ରରେ ସେ ଅନାଇ
 ରହିଲା ଶୋଭନା ଦେଖାଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ।

—ସ୍ଵାତ—

ତା ପରଦିନ । ସକାଳର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରି ଅମର
 ଧୀରେ ଧୀରେ ଆସି ଗଜା ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ରୁମ୍ ନିକଟରେ ଠିଆହେଲା ।
 ଗଜା ଅରବିନ୍ଦ ଏବଂ ଗୁଣୀ ଶୋଭନା ଦେଖା କ’ଣ ଏ ବିଷୟରେ
 କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ । ହଠାତ୍ ଅମରକୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ
 ଦେଖି ଦୁହେଁ ପ୍ରକୃତସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

“ଆସନ୍ତୁ; ଆସନ୍ତୁ ଅମର ବାବୁ” କହି ରଜା ଅରବିନ୍ଦ ନଜେ ଆସନ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଦରଜା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଗେଇ ଆସିଲେ ଏବଂ ଅମରକୁ ପାଣ୍ଡେଟି ନେଇ ନିଜ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଆସନରେ ବସିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ।

ଅମର ଯନ୍ତ୍ର ଗୁଳିତ ପରି ରଜା ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ପାଳନ କରି ସାରିଲା ପରେ ରଜା ଅରବିନ୍ଦ ଅନ୍ୟ ଏକ ଆସନରେ ଉପବେଶନ କରୁ କରୁ କହିଲେ, “କାଲି ରାତିର ଘଟଣା ପାଇଁ ଆମ୍ଭେ ମାନେ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ଅମରବାବୁ । ଆପଣଙ୍କ ମନରେ କୌଣସି କଷ୍ଟ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆମର ଆଦୌ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭେ ମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ଆପଣ ଯେ ଏତେ ଦୁଃଖ ପାଇଲେ ସେଥିପାଇଁ ରାଣୀ ମା ଏବଂ ମୁଁ କ୍ଷମା ମାଗୁଛୁ । ଆଶାକରେ ଆପଣ ଆମକୁ କ୍ଷମା ଦେଇ କୃତାର୍ଥ କରିବେ ।”

ଅମର ରଜା ସାହେବଙ୍କର ଏକଥା ଶୁଣି ମନେ ମନେ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ସେ ଅପଲକ ନୟନରେ ରଜା ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ମୁଖ ମଣ୍ଡଳକୁ ଅନାଇ ତା ପରେ ତାର ଦୃଷ୍ଟି ଅନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ ଶୋଭନା ଦେବାଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ରହିଲା । ସେ କ୍ଷଣକାଳ ପାଇଁ ଶୋଭନା ଦେବାଙ୍କର ନୟନକୁ ଅନାଇ ରହିଲା । ସମେ ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲା ତାର ସେ ଗୁହାଣୀ । ଧୀରେଧୀରେ ଅମର ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ ନୁଆଁଇ ଗଭୀର ଚିନ୍ତାରେ ନିମଗ୍ନ ହୋଇ ରହିଲା ।

ପୁନର୍ବାର ରଜା ଅରବିନ୍ଦ କହିଲେ, “ଆପଣ ତା ହେଲେ ଆମକୁ କ୍ଷମା କରିପାରି ନାହାନ୍ତି ?”

ରଜା ସାହେବଙ୍କର ଏ କଥାରେ ଅମର ଧୀରେ ଧୀରେ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଟେକିଲା ଏବଂ କରୁଣ ନୟନରେ ଅନାଇ କହିଲା, “ମାପୁ କରିବେ ରଜା ସାହେବ । ଆପଣ ଯେ କ’ଣ ଦୋଷ କରିଛନ୍ତି ମୁଁ

ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ । ମୋର ମନ ତ ଦୁଃଖ ହୋଇନାହିଁ । ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ବରଂ ମୁଁ କ୍ଷମାର ପାତ୍ର; କାରଣ ମୁଁ ମୋର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅବହେଳା କରିଛି । ଆଶାକରେ ଆପଣ ମୋତେ ସେଥି ପାଇଁ କ୍ଷମା ଦେବେ ।”

ଅମରର ଏତାଦୃଶ ବ୍ୟବହାରରେ ଦୁହେଁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ହସି ଉଠିଲେ ।

ହସୁ ହସୁ ଶୋଭନା ଦେଖା କହି ଉଠିଲେ, “ନା, ନା, ତୁମେ ଅମର ବାବୁଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସେପରି ଲଗନାହିଁ । ସେ ବେଣୀ ମନ ଦୁଃଖ କରିବେ । ଆଜ୍ଞା ଅମର ବାବୁ ଗୁଡ଼ିଆ ସେ ସବୁ କଥା । ଆସନ୍ତୁ ଆଜି କିଛି ଆମୋଦ କରିବା ।”

ରାଣୀ ଶୋଭନାଙ୍କର ଏତାଦୃଶ କଥା ଶୁଣି ଅମରର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଫେରି ଆସିଲା । ସେ ନିଜ ଆସନ ପରିତ୍ୟାଗ କରି କହିଲା, “କହନ୍ତୁ ରାଣୀ ମା ଆପଣଙ୍କର କ’ଣ ଇଚ୍ଛା ।”

ହଠାତ୍ ରାଜା ସାହେବ କହି ଉଠିଲେ, “ଦେଖନ୍ତୁ ଅମର ବାବୁ ମୋର ଆଜି ଗୋଟାଏ କାମରେ କାହାରକୁ ଯିବାର ଅଛି । ଫେରୁ ଫେରୁ ବୋଧହୁଏ ଦୁଇ ତିନି ଦିନ ବିଳମ୍ବ ହେବ । ମୋର ଫେରିବା ଯାଏ ରାଣୀ ମା ଏହିଠାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିବେ । ଏଣୁ ମୋତେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ବିଦାୟ ଦେଇ ତୁମେ ତୁମ ରାଣୀ ମାଙ୍କୁ ଆମୋଦ କରାଇଥାଅ । ମୁଁ ଫେରି ଆସିଲେ ସେ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ଯୋଗ ଦେବ ।”

ରାଜା ଅରବିନ୍ଦ ରାଣୀ ଶୋଭନା ଦେଖାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ମୃଦୁ ହସ ହସି ପୁଣି ଅମର ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ ଫେରାଇଲେ ।

ଅମର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲା, “କାହିଁ ମତେ ଏ ବିଷୟରେ ଆପଣ ଆଗରୁ କିଛି ଜଣାଇ ନ ଥିଲେ ?”

ମୋର ମଧ୍ୟ ମନେ ନ ଥିଲା । ଆଜି ସକାଳୁ ହଠାତ୍ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ତାରିଖ ଦେଖ ଦେଖୁ ।

“ଆଜି ନ ଗଲେ କ’ଣ ହେବ ନାହିଁ ?”

“ନା, ଅମର ବାବୁ, ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୋର ଯିବାରେ ବା ରାଣୀ ମାଙ୍କର ରହିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କ ପରି ଯୋଗ୍ୟ ହୋଟେଲ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ହସ୍ତରେ ରାଣୀ ମାଙ୍କର ଭାର ନ୍ୟସ୍ତ କରି ଯାଉଛି । ସେଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ ମୋର ଭାବନା ନାହିଁ ।”

“ଏ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ରାଜା ସାହେବ । ଏଇଟା ତ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତେବେ, ମୁଁ ଆଜି ଗୋଟାଏ ପାର୍ଟିର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରୁଥିଲି ହୋଟେଲରେ । ସେଥିରେ ଆପଣ ଏବଂ ରାଣୀ ମା ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ ମୁଁ ଚରବାଧିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କର ଯେତେବେଳେ ଏକାନ୍ତ ଯିବାର ଇଚ୍ଛା, ସେଥିପାଇଁ ଆଜି ପାର୍ଟିଟା ବନ୍ଦ କରାଇ ଦେଉଛି ।”

“ନା, ନା ତା ହୋଇ ପାରେ ନା-ଅମର ବାବୁ, ରାଣୀ ମା ଯେତେବେଳେ ଅଛନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଭାବନା କାହିଁକି । ସେ ମୋ ଚରମ୍ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଏ ପାର୍ଟିକୁ ସମ୍ମାନ କରିବେ । ମୋ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କର ଏତେ ବଡ଼ ଆୟୋଜନ ନଷ୍ଟ କରିବେ କାହିଁକି ?”

“ନା, ଆଉ ନଷ୍ଟ କ’ଣ ତେବେ ଏଇ ଯା—”

“ଓଃ, ବୁଝିଛି । ଆଜ୍ଞା, ହେଉ, ମୁଁ ତେବେ ମୋର ପ୍ରାଣ-ପଣେ ଚେଷ୍ଟା କରିବି କାଲି ଫେରି ଆସିବାକୁ । କ’ଣ ପାଇଁ ତେବେ ଶ୍ରୋତ୍ରାନ୍ ଥାଉ ।

“ହଉ, ସେଇଆ କରିବି । ତେବେ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ମୁଁ କପି ତଥାବି କରାଇ ଆଣେ ।”

ଆମର ଆଉ କାହାରିକୁ କିଛି କହିବାର ସମୟ ନ ଦେଇ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲୁ ।

ଅମର ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜା ଅରବିନ୍ଦ ଦରଜାଟି ଭିତରକଡ଼ୁ ବନ୍ଦ କରି ଦେଲେ ଏବଂ ଧୀରେ ଧୀରେ ରାଣୀ ଶୋଭନାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ ।

“ସୁନ୍ଦର ଶୋଭନା, ଅତି ସୁନ୍ଦର । ଖବ୍ ଆଗେଇ ଯାଇଛ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶେଷ ଆହୁତି ନିକ୍ଷେପ କରି ଏଠାରୁ ପଳାୟନ କରିବାକୁ ହେବ । ସେ ଭାର ତୁମ ଉପରେ, ବୁଝିଲ ଶୋଭନା । ମୁଁ ଯାଉଛି । ଠିକ୍ ରାତି ୨ଟା ସମୟରେ ଏହି ବଗିଚାର ପଛପଟ, ଠିକ୍ ଏହି ଘର ସାମନା ପାଗଣ ପାଖରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବି କାର୍ ନେଇ । ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ର ବିଳମ୍ବ କରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଏଠାରୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ତୁମର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେବି । ବୁଝିଲ, ତାହେଲେ ଠିକ୍ ରାତି ୨ଟା ପୂର୍ବରୁ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବ । ଯେମିତି ଦେଖିବ ଔଷଧ ଧରି ଆସିଛି କାଳବିଳମ୍ବ ନ କରି ଏ କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକ ତା ହାତରେ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଇ ଅବିଳମ୍ବେ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବ । ତୁମର ସୁହୃଦ୍ଦେଶ ଖଣ୍ଡିକ ଛଡ଼ା ଆଉସବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ନେଇ ଯାଉଛି । ସାବଧାନ ।” ରାଜା ଅରବିନ୍ଦ ଏତକ ଏକ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ଗନ୍ଧାର ସ୍ୱରରେ ରାଣୀ ଶୋଭନାଙ୍କ କାନ ପାଖରେ କହିଲେ ।

“କନ୍ତୁ— ।”

“ନା, ନା କନ୍ତୁ ନୁହେଁ ଶୋଭନା । ତୁମେ ବୁଝି ନା କାହିଁକି ? ଆମକୁ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରାଯିବାକୁ ହେବ । ଏହି ନିଅ ।” କହି ପୂର୍ବୋକ୍ତ କାଗଜଟି ଶୋଭନା ଦେଶଙ୍କ ପ୍ରସାରିତ ହସ୍ତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ।

ଶୋଭନା ଦେବୀ ଏକ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ପକାଇ କହିଲେ,
 “ଉତ୍ତମ, କିନ୍ତୁ ଏ ମୋର ଶେଷ ।”

ରାଜା ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ହୃଦୟ ହସ ପୁଟି ଉଠିଲା ।

“ମୁଁ ଏହାର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ ଶୋଭନା ଦେବୀ ।
 ଏହାର ଉତ୍ତର ଦେବ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ।”

“ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅରବିନ୍ଦ । ଦେଖିବି ତୁମର ସେହି
 ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ଶକ୍ତି କେତେ । ଅନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ, ରୂପସୀ ଶୋଭନା
 ନିକଟରେ ତାର ଦୟା ଶକ୍ତି ପରୀକ୍ଷା କରିନେବ । ଉତ୍ତମ ଅରବିନ୍ଦ ।
 ମୁଁ ଜାଣେନା ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର କିଏ ? କିନ୍ତୁ ତା ଅଧୀନରେ ଏପରି
 ଏକ ପାଶବିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଛୁ ଯେଉଁଥିରେ କି ମୋର
 ନାଶ ଧର୍ମର ବିଲୁପ୍ତ କରି ଦେଇଛୁ । ତେବେ ଏହି ମୋର ପ୍ରତିଜ୍ଞା
 ଅରବିନ୍ଦ ଯେଉଁଦିନ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ରକୁ ମୋ ସମ୍ମୁଖରେ ପାଇବି
 ସେଦିନ ତାର ଶକ୍ତି ପରୀକ୍ଷା କରିବି । ମୋର ଏ— ।” ଶୋଭନା
 ଦେବୀ ଆଉ କହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ନିଶ୍ୱାସ ପରେ ନିଶ୍ୱାସ
 ମାରି ବସିଲେ । ନୟନ ଦୁଇଟି ତାଙ୍କର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳରୁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳତର
 ହୋଇ ଉଠିଲା । ମୁଖରୁ ତାଙ୍କର ଗରମ ପବନ ବହିବାକୁ ଲାଗିଲା ।
 ସେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

“ତୁମେ ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଉଠୁଛୁ ଶୋଭନା
 ଦେବୀ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ନୁହେଁ । ସମୟ ଆସୁ, ତାପରେ । ହଁ,
 ମନେରଖ, ଅମର ବାବୁଙ୍କର ଆସିବା ସମୟ ହୋଇଗଲା । ଦେଖ,
 ଶାନ୍ତ ହୁଅ ଶୋଭନା ଦେବୀ । ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଭବିଷ୍ୟତ ଭୁଲିଯାଅ
 ନାହିଁ କ୍ଷଣିକ ମଧ୍ୟରେ ।”

ହଠାତ୍ ଶୋଭନା ଦେବୀ ହସି ଉଠିଲେ । ହସ ବନ୍ଦକରି
 କହିଲେ, “ଉତ୍ତମ, ମୋର ସବୁ ମନେ ରହିଲା । ତୁମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇଯାଅ ।”

ରାଜା ଅରବିନ୍ଦ ଦରଜାଟି ମେଲାଇ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ ଏବଂ ଫେରି ଆସି କହିଲେ, “ତୁମେ ସଜାଡ଼ ଦିଅନା । ଅମର ବାବୁଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହୋଇପାରେ ।”

ଶୋଭନା ଦେଖି ଏକ ଅପୂର୍ବ ଭଙ୍ଗୀରେ ରାଜା ଅରବିନ୍ଦକୁ ଅନାଇ କହିଲେ, “ଆଗୁ ।”

ସେ ଯାଇ ବେଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ପୁଟ୍‌କେଶ ବନ୍ଧାବନ୍ଧ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ନିଜର ଦରକାଶ ଜିନିଷପତ୍ର ରଖି ଅନ୍ୟ ସବୁ ସଜାଡ଼ ଦେଇ କହିଲେ “ପ୍ରସ୍ତୁତ ।”

“ଉତ୍ତମ ।”

“ହଁ, ଦେଖାଅ, ଓୟାର୍ ମିଳାଇ ଦିଏ ।”

ଦୁହେଁ ଦୁହେଁଙ୍କର ଓୟାର୍ ମିଳାଇ ରଖିଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ଅମର କର୍ପି ହସ୍ତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କର୍ପି ରଖି କହିଲା, “ନିଅନ୍ତୁ ରାଜା ସାହେବ, ନିଅନ୍ତୁ ରାଣୀ ମା । ହଁ ଆପଣଙ୍କର କାର୍ ବାହାର କରାଇ ରଖାଇଛୁ ଗେଟ୍ ନିକଟରେ । ଆଉ ବସକୁ ଡାକ ଦେଉଛୁ ଆପଣଙ୍କର ଜିନିଷ ପତ୍ର ନେଇଯିବ । ଆପଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାନ୍ତୁ ।”

ଏହାକହି ଅମର ବସକୁ ଡାକିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ ଏବଂ ଅନତି ବଳମ୍ବରେ ବସକୁ ଡାକ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରବେଶ କଲେ । ବସ ରାଜା ସାହେବଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହିମେ ଜିନିଷ ପ୍ରଭୃତି ନେଇ ଚଳୁ ଓହ୍ଲାଇ ଗଲା ।

ବସ ଚାଲିଗଲା ପରେ ରାଜା ସାହେବ ଅମର ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ କହିଲେ, “ମୁଁ ଯାଉଛି ଅମର ବାବୁ । ୨୩ ଦିନରେ ଫେରି ଆସିବା । Good by darling Wish your success, by, by.

ରାଜା ସାହେବ ଶୋଭନା ଦେଖାଇ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ଇସାବ କଲେ । ସେ ଇସାବ ପାଇ ଶୋଭନା ଦେଖାଇ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଫୁର ହସ ପଡ଼ି ଉଠିଲା ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚାଲିଲା ଦୂର, ତାପରେ ଆନନ୍ଦର ହସ ପୁଣି ଉଠି ମିଳାଇଗଲା ।

ରାଜା ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଅମର ଚଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଗଲା ।

କେହି ଦେଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ ସେ ହସ । କିମ୍ବା ଶବ୍ଦ ପାରିଲେ ନାହିଁ ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

—ଅଠ—

ସେହିଦିନ ଅମ ବାସ୍ୟା । ରାସ ର ଦିନ ଅନ୍ଧକାରରେ ମୁହଁକୁ ମୁହଁ ଦେଖା ପାଉନାହିଁ । ଜଗତ ଶୁନ୍ୟ । ସତରଞ୍ଜର ସମସ୍ତେ ନିଦ୍ରା-ଦେଖାଇ କୋଳରେ ନିଜ ନିଜ କୁଟୀର ମଧ୍ୟରେ ଶୟନ କରିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ସାଗରଦଳର କାନୁନି, ଅବସାଦ, ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟକୁ ଭୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି ସେହି ଦେଖାଇ କୋଳର ପରଶ ପାଇ । କିନ୍ତୁ—

ରାତି ୨ଟା । ଠିକ୍ ଦୁଇଟା ସମୟରେ ମିନିଷ୍ଟ୍ର ଡୋଟେଲର ପଛପଟରେ ଏକ ଗୁପ୍ତାମୁଖି ଆସି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା । ଅନ୍ଧକାରରେ ସେ ଗୁପ୍ତାମୁଖିଟି ଚତୁର୍ଦିଗକୁ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲା ଏବଂ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ପାଚେଶ ନିକଟରେ ଥିବା ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଦରଜାକୁ ଖୋଲି ବାହାରକୁ ଆସିଲା । ଠିକ୍ ତା ସମ୍ମୁଖରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଏକ କଳାରଙ୍ଗର କାର୍ । ସେ ଧୀର ପଦରେ ଆସି କାର୍ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

“ଅରବିନ୍ଦ ।” ସେ ଧୀରେ ଅଥଚ ଦ୍ରୁତ ସ୍ଵରରେ ଡାକିଲା ।

କାର୍ ଭିତରୁ କାହାର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଵର ଶୁଣାଗଲା “ପଛ ସିଟ୍‌ର ଦୁଆର ମେଲଅଛି । ଭିତରକୁ ଆସି ଦରଜା ବଦଳର ଶୀଘ୍ର ।”

“ଏ ତ ଅରବିନ୍ଦର ସ୍ଵର ନୁହେଁ । ତେବେ ଏ କିଏ ? ଛୁପା-ମୁଣ୍ଡି ଓରଫ୍ ଶୋଭନା ଦେବୀ ବିମ୍ବୟ ନହୋଇ ରହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶୋଭନା ଦେବୀଙ୍କର ବିଳମ୍ବ ଦେଖି ପୁନର୍ବାର ସେହି ସ୍ଵର କର୍କଶ ସ୍ଵରରେ କହିଲା, “ବିଳମ୍ବ ହେଉଛି ଶୋଭନା ଦେବୀ, ଅରବିନ୍ଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନରେ । ମୋତେ ଆଦେଶ ହୋଇଛି ତୁମକୁ ନେଇ ଯିବାକୁ । କାଲି ବିଳମ୍ବ ନକରି ଶୀଘ୍ର ପଛ ସିଟ୍‌ରେ ବସିଯାଅ ।” ଏହା କହି ଅଦୃଶ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି କାର୍‌ରେ ଖୁଟିଦେଲା ।

ଶୋଭନା ଦେବୀ ନିଜର ଓଭରକୋଟ୍ ଭିତରେ ହାତଟି ପ୍ରସ୍ତର ଦେଲେ ଏବଂ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଲୁହାର ଜିନିଷକୁ ଚାପି ଧରିଲେ । ଅନ୍ଧକାରରେ ତାଙ୍କର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଏକ ଫୁଲ ହସ ପ୍ରତିଫଳିତ ମିଳାଇଗଲା । ସେ ନିଶିଃସ୍ଵରରେ ପଛ ସିଟ୍‌ରେ ବସିଲେ ।

ବସିବା ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ କାର୍‌ଟି ସେହି ଅନ୍ଧକାର ଗତିରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ।

ଶୋଭନା ଦେବୀ କାର୍‌ଟିରେ ବସି ଚାଲିଆଡ଼କୁ ସର୍କର୍ ଦୃଷ୍ଟି ପାତ କଲେ କିନ୍ତୁ ସମ୍ମୁଖ ବ୍ୟଗ୍ରତ ତାଙ୍କୁ ଆଉ କୌଣସି ଆଡ଼ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ସେ ଅନୁମାନ କଲେ ଯେ କାର୍‌ର ଚାଲିପାଖ ଏକ କଲା ସ୍ତ୍ରୀନ୍ଦରେ ଆବୃତ ହୋଇଛି । ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଚାଲକ ବିନା ହିଙ୍ଗସ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ଚାଲକକୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ କିନ୍ତୁ ଚାଲକର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ମୁଣ୍ଡି ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଦେଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କାର୍‌ଟି ଚାଲିଛି ଯିଏ ଗତିରେ । ଯେପରି ଏକ ଭୌତିକ କାର୍ ଚାଲିଥାଏ ।

ବିଗତ କେତେଦିନର ସ୍ମୃତି ଶୋଭନା ଦେଖାଇ ମାନସ-
ପଟରେ ଖେଳିଉଠିଲା । ତାଙ୍କର ମାନସପଟରେ ଜାଗିଉଠିଲା ଅମରର
ମଧୁମୟ କମଳାୟ ମୁଖମଣ୍ଡଳଟି । ଏପରି ଏକ ସରଳ ଯୁବକକୁ ସେ
ସାମାନ୍ୟ ଏକ ଉତ୍ତେଜନାରେ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖକୁ ପେଲିଦେଇ ଆସିଛନ୍ତି ।
ବାସ୍ତବିକ କଣ ନକଲେ ସେ । କ'ଣ ବା କରିଥାନ୍ତେ ଆଉ ।
ତାଙ୍କର କ୍ଷମତା ଆଉ କ'ଣ ଥିଲା । ସେ ଯେ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ହାତରେ
ଯନ୍ତ୍ର ଭଳି କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଯାହାର ରୂପ ସେ ଦିନେ
ଦେଖି ନାହାନ୍ତି, କିଏ ସେ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର । କିପରି ତାର ରୂପ । କ'ଣ
ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଥରେ ଯଦି ସେ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ରକୁ ଦେଖିବାକୁ
ପାଆନ୍ତେ ତେବେ ଦେଖାଇ ଦିଅନ୍ତେ ତାର ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କ'ଣ ଆଉ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିଦାନ କଣ ? କିନ୍ତୁ କିପରି ?
କିପରି ସେ କରିପାରିବେ ତାହା । ତାଙ୍କୁ ନିଜକୁ କରିବାକୁ ହେବ
ଜାଣିବାକୁ ହେବ ସେହି ସଂଗଠନାତ୍ମକ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର କିଏ, ତାଙ୍କର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ? ଅଦୃଶ୍ୟରେ ରହି ବି ତାର ଶକ୍ତିବଳରେ ଏସବୁ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରୁଛି । ତା' ତାଙ୍କୁ ବାହାର
କରିବାକୁ ହେବ, ଜୀବନ ବିନିମୟରେ ମଧ୍ୟ ।”

ମନେ ମନେ ହସି ଉଠିଲେ ଶୋଭନା ଦେବୀ ।

ହଠାତ୍ ଏକ ଝାକୁଣୀ ଖାଇ ଶୋଭନା ଦେବୀ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ
ହୋଇ ଉଠିଲେ । ସେ ସମ୍ମୁଖକୁ ବୁଝି ଦେଖିଲେ କାର୍ତ୍ତିକ ଏକ
ଜୀର୍ଣ୍ଣ ପାଟକ ଦେଇ ହତା ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରୁଛି । ସେ ବୁଝି
ପାରିଲେ ଯେ ସେ ନିଜର ସ୍ଥାନକୁ ଆସି ସାରିଛନ୍ତି ।

କାର୍ତ୍ତିକ ଆସି ଏକ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାସାଦ ନିକଟରେ ଠିଆ ହୋଇଗଲା ।
ଶୋଭନା ଦେବୀ ଦେଖିଲେ ଯେ ସମ୍ମୁଖରେ ଅରବିନ୍ଦ ।

ମୃଦୁସ୍ଵରରେ ହସି ଉଠିଲା ଅରବିନ୍ଦ ।

“ମୁଁ ତୁମକୁ ଏହିଠାରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ଶୋଭନା ଆସ ।”

ଅରବିନ୍ଦ ହାତଟି ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ଶୋଭନା ଆଡ଼କୁ । ଶୋଭନା ହାତ ଧରି ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇଗଲା ଦରଜା ନିକଟକୁ । ସେଠାରେ ଅରବିନ୍ଦ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ସୁଇଚକୁ ଟିପି ଧରିଲା ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏକ ନାଲି ଆଲେକ ଜଳିଉଠି ଲିଭିଗଲା । ତା ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଦରଜାଟି ଖୋଲିଗଲା ।

ଦୁହେଁ ସେ କକ୍ଷ ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା କ୍ଷଣି ଦରଜା ବ ଆସେ ଆସେ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ଅନ୍ଧକାର ଘର ମଧ୍ୟରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ ଦୁହେଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ । ପରକ୍ଷରେ ଅରବିନ୍ଦ ହାତରେ ଥିବା ଟର୍ଚ୍ଚଟି ଚିନିଅର ଜଳିଉଠି ଲିଭିଗଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଗୁହଟି ଏକ ମାଲ ଆଲେକରେ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେହି ଆଲେକରେ ସେମାନେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଟେବୁଲ ଏବଂ ସେହି ଟେବୁଲରେ ଦୁଇଟି ଥଳି ଥୁଆ ହୋଇଛି ।

ଦୁହେଁ ସେହି ଥଳି ଦୁଇଟି ଆଡ଼କୁ ଅପଲକ ନୟନରେ ଅନାଇ ରହିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଅଦୃଶ୍ୟରୁ ଏକ ଗୁରୁ ଗନ୍ଧୀର ସ୍ଵର ଶୁଣାଗଲା ।

“ପ୍ରିୟ ଅରବିନ୍ଦ ଆଉ ଶୋଭନା ଦେବୀ । ତୁମେ ଦୁହେଁ, ତୁମ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପୈର୍ବୀକ ସହିତ କରି ଆସିଛ ଦେଖି ସୁଖୀ ହେଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାର ପୁରସ୍କାର ସ୍ଵରୂପ ଦୁଇ ଥଳିରେ ତୁମ ଦୁହିଁଙ୍କ ପାଇଁ ଭାଗରେ ଟଙ୍କା ୧୦୦୦ ଲେଖାଏଁ ରଖିଛି । ଦୁହେଁ ତାକୁ ନେଇ ନିଜ ନିଜ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରକୋଷ୍ଠକୁ ବଶାମ ପାଇଁ ବୁଲିଯାଅ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ଆଉ କୌଣସି କାମ ନାହିଁ । ଯାଅ

ବିଶ୍ରାମ ନେବ । ହଁ, ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା । ଶୋଭନା ଦେଖ, ସାବଧାନ ! ତୁମକୁ ମୁଁ ଦେଖି ପାରୁଛି, ତୁମେ ଦୟା ରସନ କିଏ ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ଜାଣିବାକୁ ମନରେ ପୋଷଣ କରିଛ । କିନ୍ତୁ ସାବଧାନ ! ଦୟା ରସନକୁ ଜାଣିବା ପୂର୍ବରୁ ତୁମେ ଏ ଧରାରେ ଆଉ ନଥିବ । ଏଣୁ ତା ବିଷୟରେ କୌତୁହଳ ପ୍ରକାଶ ନ କରି ତୁମ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଯାଅ । : ଭବିଷ୍ୟତ ତୁମର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ ହେଉ । ନଚେତ ଶାସ୍ତି—ମୃତ୍ୟୁ । ଯାଅ ।”

ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଗୃହଟି ଅନ୍ଧକାର ହୋଇଗଲା ଏବଂ ସେହି ସ୍ୱର ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ପରକ୍ଷଣରେ ଏକ ନାଲି ଆଲୋକ ଜଳି ଉଠିଲା । ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦୃଷ୍ଟି ଉଠିଲେ ଏବଂ ନିଜ ନିଜର ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରକୋଷକୁ ବିଶ୍ରାମ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ ।

ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ପୂର୍ବ ପରିଚିତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବୃଦ୍ଧ ରବିନାସପୁଣ ମିଶ୍ରଙ୍କ ପ୍ରାସାଦର ପଛ ପାଖ ପାତେଣ ନିକଟରେ ଠିଆ ହୋଇଛି ଅମର । ସେ ଅନ୍ଧାରରେ ଚାହିଁଆଡ଼କୁ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପାତ କରି ଧୀରେ ଧୀରେ ପାତେଣ ଡେଇଁ ଆଗେଇ ଆସିଛି ପଛକଡ଼ ବଗିଚା ଗସ୍ତା ଦେଇ । ହଠାତ୍ କା'ର ମୃଦୁ ସ୍ପର୍ଶ ପାଇ ସେ ତମକ ଠିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସମ୍ମୁଖରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଯୁବକ, ସମ୍ମୁଖ ଯୁବକଟି ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛି “କିଏ ଅମରବାବୁ ।”

ଅମର ଧୀର ସ୍ୱରରେ ଉତ୍ତର ଦେଇଛି । ଦୁହେଁ ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ ପ୍ରାସାଦର ଅଭ୍ୟନ୍ତରକୁ, ଦୁହିଁଙ୍କ ପାଇଁ ଯେପରି ଗସ୍ତା କିଏ ପରିଷ୍କାର କରି ଦେଇଛି ।

ଦରଜା ପରେ ଦରଜା ପାର ହୋଇ ଦୁଇ ଯୁବକ ଆସି

ତାର କୋଟ ପକେଟରୁ ଏକ ଚାନ୍ଦି ବାହାର କରି ଦରଜାଟି ଖୋଲିଲା ଏବଂ ଦୁହେଁ ସେହି କଷ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ ।

ଯୁବକଟି ନିଜ ପକେଟରୁ ଟଙ୍କା ଲଘଟି କାଢ଼ି ସୁଇଚ୍ ଟିପି ଧରିଲା । ସେହି ଆଲେକରେ ସେମାନେ ବିଜ୍ଞାନାଗାରକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କ'ଣ ସେ ଖୋଜୁଛନ୍ତି, କାହାପାଇଁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ— । ଦୁହେଁ ଆଗେଇ ଗଲେ । ଆଲମାଗ୍ର ପରେ ଆଲମାଗ୍ର, ଡ୍ରପ୍ସାର ପରେ ଡ୍ରପ୍ସାର ତନ୍ମ ତନ୍ମ କରି ପରୀକ୍ଷା କରି ଚାଲିଲେ ଦୁହେଁ । ହଠାତ୍ ଅମରର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା ଏକ ଗୁପ୍ତ ସୁଇଚ୍ ଉପରେ । ସେ ସୁଇଚ୍ ଟିପି ଧରିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦାମ ପାଖ କାନ୍ଥ ନିକଟରୁ ଗୋଟିଏ ଡ୍ରପ୍ସାର ବାହାର ପଡ଼ିଲା । ସେହି ଡ୍ରପ୍ସାରରେ ଏକ ବୋତଲ ଥିଲା ଢୋଇଥିଲା । ଦୁହେଁ ସେ ବୋତଲ ପାଇ ହସି ଉଠିଲେ । ବୋତଲଟି ଧରି ଦୁହେଁ ବାହାର ଆସିଲେ ସେହି ବିଜ୍ଞାନାଗାରରୁ । କିନ୍ତୁ ଏ କଣ ।

ସମ୍ମୁଖରେ ରବିନାସପୁଣ ବାବୁ । ଯୁବକ ଦୁହେଁ ଏ ସମୟରେ ରବିନାସପୁଣ ବାବୁଙ୍କୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବେ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରି ନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ମୁଖରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି କ'ଣ କରିବେ କିଛି ଭାବ ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ହଠାତ୍ ଅମରର ମୁଣ୍ଡରେ ଏକ ଗୁରୁ ଖେଳିଗଲା । ରବିନାସପୁଣ ବାବୁ କ'ଣ କରିବେ କିଛି ଠିକ୍ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅମର ଶିପ୍ରଗଡ଼ରେ ନିଜ ପକେଟରେ ଥିବା ଏକ ପିସ୍ତଲ କାଢ଼ି ରବିନାସପୁଣ ବାବୁଙ୍କ ମସ୍ତକରେ ଜୋରରେ ଆଘାତ କଲା । ରବିନାସପୁଣ ବାବୁ ସେ ଆଘାତ ସହ୍ୟ କରି ନପାରି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ । ତାଙ୍କର ମୁଣ୍ଡପାଟି ରକ୍ତ ବୋହିବାକୁ

ଲଗିଲା । ସେ ଏକ କରୁଣ ଆର୍ତ୍ତନାଦ କରି ଉଠିଲେ ତାପରେ ତାଙ୍କର ଚେତନା ଲୁପ୍ତ ହୋଇଗଲା ।

ତାଙ୍କର ଏ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଅମର ଏବଂ ଆର ଯୁବକ ଦୁହେଁ ଯେଉଁ ବାଟରେ ଆସିଥିଲେ ସେହି ବାଟରେ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ।

—ନଅ—

ସେହି ଅନ୍ଧକାର ଗର୍ଭରେ ଯୁବକ ଦୁହେଁ ଯନ୍ତ୍ର ଶୂଳିତ ପରି ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ । ଯେପରି ଦୁହେଁ ସବୁ ଜାଣନ୍ତି । ଗସ୍ତରେ ଜନ ପ୍ରାଣୀର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏ ଦୁହେଁ ଗର୍ବିତର ପରି ଆଗେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଥରେ । କାହାର ମୁଖରେ ଭାଷା ନାହିଁ । ଦୁହେଁ ଆଗେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି ।

ବହୁତ ଗସ୍ତା ଚାଲି ଚାଲି ଦୁହେଁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ପୂର୍ବଦ୍ୱାରା ଜାଣି ପ୍ରାସାଦ ନିକଟରେ । ଦୁହେଁ କ୍ଷଣ କାଳ ସେଠାରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ ନିର୍ଜୀବ ଅବସ୍ଥାରେ । ସତେ କି ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଶୂଳି ମୁହଁକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଦୁଆର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି କ'ଣ କରିବାକୁ ହେବ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସେମାନେ ଭାବି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ହଠାତ୍ ଅମରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେଉଁ ଯୁବକଟି ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଦରଜା ନିକଟକୁ ଆଗେଇ ଗଲା । ଦରଜାର ଶୁଖିଣ୍ଡେ ବାମ କଣ୍ଠକୁ ମାପି ସେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଦେଖି ପାରିଲା । ସେହି ସୁନ୍ଦରଟି ସେ ଚିପି ଧରିଲା । ଏକ ନାଲି ଆଲୋକ ଜଳି ଉଠି ଲିଭିଗଲା ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦରଜାଟି ଖୋଲିଗଲା ।

ଦୁହେଁ ଆଉ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ରୁ ୧ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେହି ଦରଜାଟି ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ଅନ୍ଧକାର

ରୁମ୍ ଭିତରେ ଦୁହେଁ କିଛିସଣ ଠିଆ ହୋଇ ରହିବା ପରେ ଯୁବକଟି ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ଟକ ଲାଇଟ୍ କାଢ଼ି ଭିତର ଜାଲି ଲିପାଇ ଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରୁମ୍‌ଟି ଏକ ମାଲ ଆଲୋକରେ ଆଲୋକିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଦୁହେଁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ଟେବୁଲ୍ ।

ଆଲୋକଟି ଜଳି ଉଠିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏକ ଗନ୍ଧାର ସ୍ଵର ଶୁଣାଗଲା ।

“ଶୀଘ୍ର ସେହି ନେଲ ବୋତଲଟି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖିଦେଇ ଦୁଇ ପାତ୍ର ଶୁଣି ପଛକୁ ଫେରିଯାଅ ମନ ।”

ପ୍ରବୋକ୍ତ ଯୁବକ ଓରଫ୍ ମନ କାଳବଳମ୍ବ ନକରି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ବୋତଲଟି ରଖି ଦେଇ ଦୁଇ ପାତ୍ର ଶୁଣି ପଛକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରୁମ୍‌ଟି ଅନ୍ଧକାରମୟ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ରୁମ୍‌ଟି ଏକ ନାଲି-ବର୍ଣ୍ଣ ଆଲୋକରେ ଆଲୋକିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଦୁହେଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ଟେବୁଲ୍ ଉପରକୁ ଅନାଇଲେ । ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ସେହି ବୋତଲଟି ନଥିଲା ତା ବଦଳରେ ଦୁଇଟି ଅଳି ଥୁଆ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ ଚିଠି ଥୁଆ ହୋଇଥିଲା ।

ଦୁହେଁ ଚିଠିଟି ନେଇ ପଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସେଥିରେ ଲେଖାଥିଲା—

ପ୍ରିୟ ମନ ଓ ଧ୍ୟାନ,

ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଁ ଖୁବ୍ ସୁଖୀ ହୋଇଛି । ତୁମେ ଯେ ମୋର ବହୁଦିନର ଆଶା ପୂରଣ କରିଛ ଏଥିପାଇଁ ତୁମ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ! ଯେଉଁ ମୁଖ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥ ତୁମେ ଦୁହେଁ ଅକ୍ଳେଶରେ

ବିନା ବାଧାରେ ଆଣି ଦେଇଛ ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରଶଂସା ନକରି ରହି ପାରୁନାହିଁ । ତୁମର କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିଦାନ ସ୍ବରୂପ ତୁମ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକୁ ପରୁଣ ହଜାର ଟଙ୍କା ଉପହାର ଦେଉଛି । ତା ଏ ଦୁଇ ଅଳରେ ସମାନ ଭାଗରେ ବଣ୍ଟାହୋଇ ରହିଛି । ଆଶାକରେ ତୁମେ ଦୁହେଁ ତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସୁଖୀ ହେବ ଏବଂ ସୁଖୀ କରାଇବ । ଆଜିପାଇଁ ତୁମମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଦୁହେଁ ଯାଇ ବିଶ୍ରାମ ନେଇପାର ।

ହଁ, ମନ, ତୁମ ରୁମ୍‌କୁ ତୁମେ ଯାଅ ଆଉ ଅମର, ତୁମପାଇଁ ମୁଁ ନୂତନ ରୁମ୍ ରଖିଛି । ତୁମକୁ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ହେବ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ତୁମେ ତୁମ ରୁମ୍ ଦେଖି ପାରିବ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନାହିଁ । ଯେତେବେଳଠାରୁ ମୋ ଦଳଭୁକ୍ତ ହୋଇଛ ସେତେବେଳଠାରୁ ତୁମେ ମୋର ସହକର୍ମୀ । ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପାରିତୋଷିକ ଦିଏ ଏବଂ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରେ ନାହିଁ ।

ହଁ, ତୁମେ ରବିନାୟପୁଣ ବାବୁଙ୍କୁ ଆହତ ଅବସ୍ଥାରେ ମିଳାଇ ଚାଲି ଆସିଛ । ସେ କଥା ମୁଁ ଜାଣେ । ସେଥିପାଇଁ ଭବନା କି ସେ ନାହିଁ । ମୁଁ ଠିକ୍ କରିନେବ । ତୁମକୁ କେହି ଜାଣି ପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ତୁମ ଉପରେ କୌଣସି ବିପଦ ଆସି ପଡ଼ିଥିବ ନାହିଁ । ମୋ ଉପରେ ବିଶ୍ବାସ ରଖ ।

ହଁ, ମନ ତୁମେ ଯାଅ ତୁମ ନିଜର ରୁମ୍‌କୁ । ତୁମେ ଗଲେ ଅମରର ରହିବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ମୁଁ କରିବି । ଯାଅ । ପରେ ଦେଖା ହେବ । ଇତି ।

ତୁମର
ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର

ମନ ଏତକ ପଡ଼ି ତା ଟଙ୍କା ଅଳ ଧରି ସେ ସେ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଗଲା ।

ଅମରକୁ ଏ ସବୁ ପ୍ରତ୍ନେଳିକା ପରି ଅନୁମାନ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ କ'ଣ କରିବ କିଛି ଠିକ୍ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଘରଟି ଅନ୍ଧକାର ହୋଇଗଲା ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା ମୁଣ୍ଡ ଘୁରାଇ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ଥର ଥର ଚଟାଣ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚଟାଣଟି ଧୀରେ ଧୀରେ ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଅମର ନିଜର ଅବସ୍ଥା କଥା ଭାବି ଭୟରେ ଥର ଉଠିଲା । ଥର ଥର ସେ ସେହି ଚଟାଣ ଉପରେ ଢଳି ପଡ଼ିଲା ।

ଯେତେବେଳେ ତାର ଚେତନା ଆସେ ସେତେବେଳେ ସେ ଚାରିଆଡ଼କୁ ବୁଝି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନ ହୋଇ ରହି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସେ ଏକ ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦର କୋଠାଘରେ ମୁଲ୍ଲବାନ ପଲଙ୍କ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଶୟନ କରିଛି । ସମ୍ମୁଖରେ ତାର ମାନସୀ ଶୋଭନା ଉଠିଲା । ଅମର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନ ହୋଇ ରହି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସେ କେଉଁଠି ? କିପରି ଭାବରେ ଆସିଲା ? ଶୋଭନା ଦେଖ ବା କିପରି ଆସିଲେ ? ସେ କୌଣସିଟିର ସମାଧାନ ନ କରି ଅପଲଙ୍କ ନୟନରେ ଶୋଭନା ଦେଖାଇ ଆଡ଼କୁ ବୁଝି ରହିଲା । ଶୋଭନା ଦେଖା ଧୀର ସ୍ବରରେ କହିଲେ, “ଭୟ ନାହିଁ ଅମର ବାବୁ, ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ପରେ ସବୁ ଜାଣି ପାରିବେ । ଆପଣଙ୍କ ସୁଖ ପାଇଁ ଏଠାକୁ ଆଣାଯାଇଛି । ଏଠାରେ ରହିଲେ ଆପଣ ନିଜକୁ ବି ଭୁଲିଯିବେ, ଦୁନିଆକୁ ବି ଭୁଲିଯିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ରାମ କରନ୍ତୁ । ଆପଣ ବଡ଼ କ୍ଳାନ୍ତ । ମୁଁ ଟିକିଏ ପରେ ଆସିବି । ହଉ ଶୁଅନ୍ତୁ, ମୁଁ ଆସେ ।”

ସମସ୍ତଙ୍କ ପରି ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଅଜଣା । ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିନାହିଁ ।
ଚେଷ୍ଟା କଲେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବ କି ନାହିଁ ତା ମଧ୍ୟ
ସେ ଜାଣେ ନା ।

ଏହିପରି ଦିନ ଗଡ଼ି ଚାଲିଛି ଏକ ଅପୂର୍ବ ଭାବରେ ।

ହଠାତ୍ ଦିନେ ସେ ଏକ ପଥ ପାଇଲା । ପଥଟି ଖୋଲି
ପଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେଥିରେ ଲେଖାଥିଲା:—

ପ୍ରିୟ ସଖାଗଣ;

ମୋର ସମସ୍ତ ଅନୁଚରଙ୍କୁ ନେଇ ଆଜି ରାତି
ଠାରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ବପ୍ନ ଅଧିବେଶନ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ସେଥିରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପ ଏବଂ ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୁଝାଇ ଦେବାକୁ
ଚାହେଁ ମୋର ପ୍ରିୟ କର୍ମୀମାନଙ୍କୁ । ଏଣୁ ମୋର ଆଦେଶ ଆଜି
ରାତି ଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଆମର ମାଳବର୍ଣ୍ଣ ରୂମ୍ରେ ରୁମ ନିଜ ନାମରେ
ଲେଖା ହୋଇଥିବା ଆସନରେ ଆସିବସିବ । ଠିକ୍ ଆଠଟା ବେଳକୁ
ମୁଁ ମୋର ବକ୍ତବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବି । ସାବଧାନ ! ମୋତେ
ସେଠାରେ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିବ ନାହିଁ । କଲେ ତାର
ଶାସ୍ତି ଜାଣ, ମୃତ୍ୟୁ । ଯେ ମୋ ସଙ୍ଗେ ବିଶ୍ବାସଘାତକତା କରେ
ତାର ଶାସ୍ତି କେଡ଼େ କଠୋର ତା ନିଜେ ଦେଖି ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ବାସ
କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ହଉ, ସେ ସବୁ କହି କୌଣସି ଲଭ ନାହିଁ ।
ମୋର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବବୋଲି ମୋର ଆଶା । ଇତି
ଦୟା

ରବୀନ୍ଦ୍ର

ସଖାଗଣ ଆମ୍ଭଲୋକ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ ପଥ ଖଣ୍ଡିତ
ପଡ଼ିଲା । ପଡ଼ି ସେ ବିଶ୍ବାସ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର
କେତେ ଉତ୍ସାହକ । ସେ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କ ସରଳ ବୋଲି ଭାବିଥିଲା ।

ତାର କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପକୁ ସେ ଏକ ମହାନ ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ଉପାବହ ରକ୍ତ ପିପାସୁ ମୁଣ୍ଡି ତା ମାନସ-ପଟରେ ଜାଗି ଉଠିଲା । ମୃତ୍ୟୁର ବିଶ୍ୱସିକା ତା ପ୍ରାଣରେ ଖେଳିଗଲା ।

ଭାବ ପାରିଲା ନାହିଁ ଏହାର ଶେଷ କେଉଁଠି ? ଏହିପରି କେତେଜଣ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର କରାଳ କବଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ତା'ର ଶକ୍ତି କେତେବଡ଼ ହୋଇପାରେ !

ସତ୍ୟ ତାର ଓପାର୍ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲା । ସାତଟା ଭିତ୍ତି । ଆଉ ମାତ୍ର ଅଧଦଶାଏ । ତାକୁ ୧୫ ମିନିଟରେ ମାଲରୁମ୍ରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ । ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ଆଦେଶ ।

ସଙ୍ଗାନ୍ ନିଜ ସ୍ଥାନରୁ ଉଠି ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନେଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ମାଲ ରୁମ୍ରେ ପହଞ୍ଚି ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ଆଗମନକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲା ।

—ଦଶ—

ସେଦିନ ସ୍ୱପ୍ନଂ ପୋଲିସ ସାହେବଙ୍କ ଖାସ୍ କାମରରେ ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ ଅଧିବେଶନ ହେଉଥିଲା । ସ୍ୱପ୍ନଂ ପୋଲିସ ସାହେବ ସେଥିରେ ପୁରୋଧା ଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱପ୍ନଂ ଅଶୋକ ବାବୁ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ରୁମ୍‌ଟିରେ ମାରବତା ବିରଜମାନ କରୁଥିଲା ।

ପୋଲିସ ସାହେବ ନିଜର ଦାମିକା ସିଗାରେଟ କ୍ୟାସରୁ ଖଣ୍ଡି ଏ ସିଗାରେଟ କାଢ଼ି ସେଥିରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କଲେ ଏବଂ ମାରବରେ ଟାଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଭ୍ୟମାନେ ପୋଲିସ ସାହେବଙ୍କର ଚିନ୍ତାଶୀଳ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଅନାଇ ରହିଲେ ।

ଏତକ କହି ଶୋଭନା ଦେବୀ ସେଠାରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇ-
ଗଲେ ଏବଂ ଅମର କୌଣସି ବିଷୟରେ ଶେଷ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିବା
ପୂର୍ବରୁ ନିଦ୍ରାଦେବୀଙ୍କ କୋଳରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିଲା ।

ଦିନ ପରେ ଦିନ ଗୁଲିଯିବାକୁ ବସିଲା । ମାସ ପରେ ମାସ
ମଧ୍ୟ କଟିଲା । ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ଆଡ଼ିଆରେ ରହିବା ଅମରର
କେତେକ ମାସ କଟିଗଲାଣି । ପ୍ରକୃତରେ ଶୋଭନା ଦେବୀଙ୍କ କଥା
ଠିକ୍ ହୋଇଛି । ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ଆଡ଼ିଆରେ ରହି ଅମର ଦୁନିଆକୁ
ଭୁଲି ଯାଇଛି । ନିଜକୁ ଆଉ ନିଜର ସ୍ମୃତିକୁ ସବୁ ଯେପରି ସେ ଭୁଲି
ଯାଇଛି । ନିଜେ କିଏ ଜାଣେ ନାହିଁ ? କେଉଁଠି ଆସିଲା,
କେଉଁଠି ଅଛି, କଣ କରୁଛି ! ସେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ବୁଝି ପାରିଲା
ନାହିଁ । ସେମିତି ଶୋଭନା ଦେବୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା
ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଶୋଭନା କୋଲି କୌଣସି ଏକ ନାଶ୍ଟ ସହିତ
ତାର ପରିଚୟ କେବେ ଥିଲା କି କ'ଣ ସେ ଜାଣି ପାରୁନାହିଁ ।
କେବଳ ଏକ ଶୁଦ୍ଧ ତାର ମାନସପତ୍ତରେ ଜାଗି ଉଠି ପୁଣି ମିଳାଇ
ଯାଉଛି କିନ୍ତୁ କିଛି ବାସ୍ତବକୁ ଆସୁ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବିକ ସେ
ଗୁଲିଯାଇଛି ନିଜର ସ୍ମୃତିକୁ ।

ସେ ଆଗେଇ ଗୁଲିଛି ଦୁନିଆ ବସରେ । ତାର କାର୍ଯ୍ୟ କରି
ଗୁଲିଛି ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପରି । କ'ଣ କରୁଛି ସେ ନିଜେ ଜାଣି ପାରୁ
ନାହିଁ । ଏହାର ଭିତରେ କେତେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଶ୍ରେଣୀ ସେ କଲଣି
ତା ନିଜେ ଜାଣେନା । କେତେ ଅସାଧ୍ୟ କାମ କଲଣି ନିଜେ ତା
ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ମାନବର ଇଚ୍ଛାରେ ସେ
ତାର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଗୁଲିଛି । ଏହିକି ଜାଣେ ସେ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର
ଅଧୀନରେ କାମକରୁଛି, କିନ୍ତୁ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର କିଏ ? ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କଣ ? କେଉଁଠି ଆସି ସେ ? କ'ଣ କରେ ସେ ? ଏ କଥା

ଦରପୋଡ଼ା ସିଗାରେଟକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ପୋଲିସ
ସାହେବ ଗନ୍ଧାର ସ୍ୱରରେ କହି ଉଠିଲେ “ବାସ୍ତବିକ୍ ଏ ବଡ଼
ଦୁଃଖର କଥା । ଆପଣମାନେ ଜାଣନ୍ତି କାହିଁକି ଆପଣମାନଙ୍କୁ ମୋର
ଏ ଗୁପ୍ତ ଅଧିବେଶନକୁ ଜାଣି ଆଣିଛି । ମୁଁ ଆଜି ଆପଣମାନଙ୍କ
ସମ୍ମୁଖରେ ଏପରି ଏକ ଘଟଣା ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବାକୁ ଯାଉଛି
ଯାହା ଶୁଣିଲେ ଆପଣମାନେ ଭୟରେ ଶିଫ୍ଟି ଉଠିବେ । ବିଶ୍ୱାସ
କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ଘଟଣାଟି ବାସ୍ତବ ନା ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯାହା
ଜାଣୁଛି ବା କହିବାକୁ ଯାଉଛି ସେ ଘଟଣାଟି ବାସ୍ତବିକ୍ ସତ୍ୟ ।”

ଏହା କହି ପୋଲିସ ସାହେବ କିଛିକ୍ଷଣ ମାରବ ରହି
ପୁନର୍ବାର ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

“ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ! ଆପଣମାନେ ଜାଣନ୍ତି ପୃଥିବୀ ବିଜ୍ଞାନ
ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ! ଯାହାର କାୟା ଦେଖିବା ଦୂରର କଥା ଛୁଆଁ ମଧ୍ୟ
ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନା । ଯେଉଁ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ରକୁ ଭାରତର ସମସ୍ତ
ପୋଲିସ, ସି.ଆଇ.ଡି. ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଗିରଫ କରିବା ପାଇଁ, ଯେଉଁ
ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ଧର୍ମାତ୍ମକ ହୃଦୟରେ ମରଣର ଆତଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି,
ଯେଉଁ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ଗଣ୍ଡକମାନଙ୍କର ଭଗବାନ, ଯେଉଁ ରବୀନ୍ଦ୍ରକୁ
ଗିରଫ କରିବାକୁ ଯାଇ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ପରି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗୁରୁତ୍ୱ
ଥରକୁ ଥର ପଶ୍ଚାତ୍ତାପ ହୋଇଛନ୍ତି, ଯେଉଁ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ସାରା
ଭାରତରେ ଏକ-ଚଢ଼ଳ ପକାଇଦେଇଛି, ସେହି ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର କଥା
ମୁଁ ଆଜି କହିବାକୁ ଯାଉଛି । ଆପଣମାନେ ଜାଣନ୍ତି ରାଜପୁତାନା
ଅଭିଯାନ ପରେ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିଛିଦିନ ପାଇଁ
ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ସମେ ସମେ ଭାରତବାସୀଙ୍କ ମନରୁ
ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାମ ଲୋପ ପାଇ ଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଭାରତରେ

ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଏବଂ ପୋଲିସ ବିଭାଗ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ କାଳ କାଟୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍—”

ଏହା କହି ପୋଲିସ ସାହେବ ହଠାତ୍ ମାରକ ହୋଇ କଣ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏବଂ ପୁନର୍ବାର ଖଣ୍ଡିଏ ସିଗାରେଟ କାଢ଼ି ସେଥିରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କଲେ, ଆଉ ଦୁଇ ଦମ୍ ଟାଣି ପୁଣି କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ—

“ଆପଣମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାର ବିଖ୍ୟାତକମିତାର କ୍ଷୀରୋଦ ମହାନ୍ତିଙ୍କୁ । ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ଶ୍ରେଣୀ ତାଙ୍କ ଘରୁ ଏକ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ ଉପାୟରେ ହୋଇଗଲା । ଅଶୋକ ବାବୁ ଯାଇଥିଲେ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ, କିନ୍ତୁ କୌଣସି ପଥ ନ ପାଇ ଶୁଦ୍ଧ ମନରେ ଫେରି ଆସିଥିଲେ । ଦ୍ଵିତୀୟରେ ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଜନକ ଦେଖାଗଲା ଡାକ୍ତର ରବିନାଥପୁଣ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଘରେ । ହଠାତ୍ ଦିନେ ରାତିରେ ଏକ ଯୁବକ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ରବିନାଥପୁଣଙ୍କ ଘରେ ଆହତ ଅବସ୍ଥାରେ । ବୃଦ୍ଧ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର କନ୍ୟାଙ୍କର ସେବାରେ ସେ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଘରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ରହିଲେ । ତାହାର କାରଣ, ସେ ନିଜେ କିଏ କୁଆଡ଼ୁ ଆସିଲେ, କଣ କରନ୍ତି, ତାଙ୍କ ନାମ କ’ଣ, ବାପା ମା’ କିଏ ସବୁ ସେ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ସେଇ ଯୁବକଟିର କ’ଣ ହୋଇଥିଲା କିଛି ପଥ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଏ ‘ଭୁଲିଯିବା’ ଅର୍ଥାତ୍ ‘ସ୍ମୃତି ହଜାଇବା’ କାହା ଯୋଗୁଁ ବା କିପରି କେହି ସଠିକ୍ କିଛି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ନିଜେ ଅଶୋକ ବାବୁ ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ କରିଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ଯୁବକ ବିଷୟରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର କରିପାରି ନଥିଲେ । ସତେ ଯେପରି ସେହି ଯୁବକ ଆକାଶରୁ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ ଉପାୟରେ ପୃଥିବୀକୁ

ଆଗମନ କରିଥିଲେ । ସେ ରହସ୍ୟ କେବଳ ରହସ୍ୟରେ ରହିଗଲା । ତାପରେ ହଠାତ୍ ଦିନେ ମିନିଷ୍ଟ୍ର ହୋଟେଲର ମାଲିକ ଯୁବକ ଅମର ନାଥ ସହସା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲେ । କୁଆଡ଼େ ଗଲେ କେହି ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପତ୍ର ମିଳୁନାହିଁ । ଶେଷରେ ଆପଣମାନେ ବୋଧହୁଏ ଜାଣିଥିବେ ଡାକ୍ତର ରବିନାସପୁଣ୍ୟଙ୍କ ଘରେ ଯେଉଁ ଯୁବକଟି ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିଲା ସେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଛି ଏବଂ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ କେବଳ ଏତିକି ଜଣା ପଡ଼ିଛି ଯେ ମିନିଷ୍ଟ୍ର ହୋଟେଲର ମ୍ୟାନେଜର ଅମର ନାଥ ଯେଉଁଦିନ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଛି ସେଦିନ ରାତିରେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଯୁବକ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଛି ଏବଂ ସେଦିନ ରବିନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁ କୌଣସି ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ଆତତାପ୍ତୀ ଦ୍ଵାରା ଆହତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଗୁରୁରଙ୍ଗଠାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ସେ ରାତିରେ ସେ ତାଙ୍କର ବିଜ୍ଞାନାଗାରରେ କୌଣସି ଶକ୍ତ ଶୁଣି ଯାଇ ପହଞ୍ଚି ଦେଖନ୍ତି ତ ଦୁଇଟି ଯୁବକ ତାଙ୍କର ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥ ନେଇ ଗଲା ଯାଉଥିଲେ, ପଥ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ପିସ୍ତଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ଆଘାତ କରିଥିଲା ଏବଂ ସେ ଚେତନା ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ତଳେ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ । ସେ ଯୁବକ ଦୁହେଁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ଏ ବିଷୟର ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଅଶୋକ ବାବୁ ନେଇଛନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରର ଆଂଶିକ ରିପୋର୍ଟ ପେଶ କରିଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଯେଉଁ ଦୁଇ ବ୍ୟକ୍ତି ଡାକ୍ତର ରବିନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁଙ୍କୁ ଆହତ କରି ଗଲା ଯାଇଛନ୍ତି ସେ ଦୁହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ମିନିଷ୍ଟ୍ର ହୋଟେଲର ମାଲିକ ଅମର ବାବୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ତାଙ୍କର ଗୃହରେ ଆଶ୍ରୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ଯୁବକ ।”

ପୁନର୍ବାର କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ପୋଲିସ ସାହେବ ମାରକ ରହିଲେ । ତା ପରେ ଧୀରେ ଅଥଚ ଗନ୍ଧୀର ସ୍ଵରରେ କହିଲେ, “ଆପଣମାନଙ୍କୁ ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କହିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ କେତେକ କଥା କହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛି । ଏ ସବୁ ଯାହା ହୋଇଛି ସେଥିପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ତଥା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଖୁବ୍ ଉଦବିଗ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଆଜି ସକାଳୁ ଭାରତ ତଥା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରୁ ତାର ଆସିଛି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ଡାକ୍ତର ରବିନାଥପୁଣ ମିଶ୍ରଙ୍କର ଆତତାପୀକୁ ଗିରଫ କରିବାକୁ ହେବ । କାର୍ତ୍ତିକ ନା ଡାକ୍ତର ରବିନାଥପୁଣ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଘରୁ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥଟି ଚୋରି ଯାଇଛି ତାହା ଏକ ପ୍ରକାର ଏସିଡ୍ । ସେହି ଏସିଡ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଡାକ୍ତର ରବିବାକୁ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ତିଆରି କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ତାୟୀ ଶେଷ ହୋଇ ଆସିଲା ବେଳକୁ ସେହି ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥ ଚୋରିଗଲା । ଏଥିରେ ରବିନାଥପୁଣ ବାବୁଙ୍କର ଯେତେ କ୍ଷତି ନୁହେଁ, କ୍ଷତି ବେଶୀ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ତଥା ଭାରତବାସୀଙ୍କର । ଏଣୁ ସେହି ମୂଲ୍ୟବାନ ଏସିଡ୍ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ଆତତାପୀକୁ ଗିରଫ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କର ଖୁବ୍ କଡ଼ା ଫୁଲ୍ ମ ଆସିଛି । ଏଥିପାଇଁ ଯେତେ ଧନବଳ ଏବଂ ଜନବଳ ଦରକାର ସରକାର ସବୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଛି ତେଣୁ ଦେଇଛନ୍ତି ।”

କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପୋଲିସ ସାହେବ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି କହିଲେ, “ମୋର ଅନୁମାନ ଏପରି ଦୁଃସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟର ପଛରେ ନିହିତ ଅଛି ଦୁର୍ଦ୍ଦମନସ୍ତ ଶକ୍ତିର ହାତ । ଏ ସବୁ ଯାହା ହୋଇଛି ବା ହେଉଛି ତାହା ସେ ଯୁବକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନୁହେଁ । ସେମାନଙ୍କ ପଛରେ ଏକ ଶ୍ଵାସଣ ଶକ୍ତି ରହିଛି । ଏମାନେ

ହନ୍ତ, ସେ ଗୁଳକ । ସେ ଚଳୁଛନ୍ତି ଏମାନେ ଗୁଳୁଛନ୍ତି । ଏଣୁ ମୋର ଏହି ଇଚ୍ଛା ଯେ ସେହି ଅଦୃଶ୍ୟ ଶକ୍ତିକୁ ଲୋକ ସମ୍ମୁଖକୁ ଆଣିବାକୁ ହେବ । ସେହି ଶକ୍ତିକୁ ଧରି ପାରିଲେ ଆମେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଅବଗତ ହୋଇ ପାରିବା ଏବଂ ମୋର ଅନୁମାନ ନିଶ୍ଚୟ ଏ ସବୁ ଶକ୍ତି ବେବଳ ଦୟା ରଘବ୍ ଛଡ଼ା ଆଉ କାହାର ନୁହେଁ । ମୁଁ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ଉପରେ ସ୍ୱପ୍ନସ୍ୱର ନିର୍ଭର କରୁଛି । ସେ ଏ କେସର ଭାର ନେଇଛନ୍ତି, ବହୁତ ବିଷୟ ତାଙ୍କୁ ଅବଗତ ଅଛି । ଦୟା ରଘବ୍ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ମଧ୍ୟ ବହୁତ । ଏଣୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କର ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏ ଭାର ନେଇ ପୁନର୍ବାର ନବ ଉଦ୍ୟମରେ ଲାଗିଯାନ୍ତୁ ।

ପୋଲିସ ପାହେବ ଏତିକି କହି ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ରୁହଁ ରହିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ରହିଲା ।

ଅଶୋକ ବାବୁ କିଛିକ୍ଷଣ ମାରବ ରହି ଧୀର ଅଥଚ ଗନ୍ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, “ମୁଁ ବହୁତ ଦିନରୁ ଏହି ସବୁ ଲେମ୍ବୁଦର୍ଶଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଆସିଛି । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦୟା ରଘବ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଛି । ସରକାରଙ୍କର ଅନୁରୋଧରେ ମୁଁ ଏ ଭାର ନେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି; କିନ୍ତୁ ମୋର ଅନୁମାନ—”

“ଆପଣଙ୍କର କ’ଣ ଅନୁମାନ ?” ସମସ୍ତେ ଏକସମୟରେ ପଚାରି ଉଠିଲେ—

ଧୀର ଅଥଚ ଗନ୍ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହି ଉଠିଲେ, “ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୟା ରଘବ୍ ହାସଲ ନୁହେଁ । ଏ ଶ୍ରେଣୀ ଏ ମୌନତାର ରହସ୍ୟ ! ଏପରି ଭାବରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଘରୁ ଏସିକ୍ ହରଣଗୁଳ ଦୟା ରଘବ୍ ହାସଲ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।”

“ତା’ ମାନେ ?”

“ତା ମାନେ ହେଉଛି, ଦୟା ରଘାନ୍‌କୁ ମୁଁ ଯେପରି ଜାଣେ ଆଉ ବୋଧହୁଏ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ମୁଁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାର ଶକ୍ତି ସଙ୍ଗେ ଲଢ଼ି ଆସିଛି, ତାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ପଦ୍ଧତି ଦେଖି ଆସିଛି କିନ୍ତୁ ଏପରି ଉପାୟ ଲୁଚି ଲୁଚି କାମ କରିବା କିମ୍ବା କାହାଦ୍ୱାରା କରାଇବା ଏବଂ ତା ଦ୍ୱାରା ଧନ, ଜନ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ଏପରି ପଦ୍ଧତି ମୁଁ ତାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଖିନାହିଁ । ଏଣୁ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଅନ୍ୟ କେହି ଜଣେ ଦୟା ରଘାନ୍‌ର ନାମ ନେଇ ଏ ସବୁ କାଣ୍ଡ କରି ଚାଲିଛି । ମୁଁ ସେହି ଚକ୍ରର ଭାର ନେଲି । ଗୁପ୍ତରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବି ଏ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ଦୟା ରଘାନ୍ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଛି ନା ଅନ୍ୟ କେହି ଜଣେ ସେଇ ନାମ ନେଇ କରୁଛି ।”

“ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ ଅଶୋକ ବାବୁ ଆପଣ ଯାହା ସାହାଯ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ରୁହିଁ ବେ ସରକାର ତାହା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏହାର ମୀମାଂସା ଯେତେ ତତ୍ତ୍ୱ ହୋଇଯାଏ ।”

ଅଶୋକ ବାବୁ କିଛି ସମୟ ମାରବ ହୋଇ ପୋଲିସ ସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସମ୍ମତ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ତା ପରେ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହେଲା । ଅଶୋକ ବାବୁ ଏକ ଭବିଷ୍ଟ ସମସ୍ୟା ବହନ କରି ନିଜର ବାସଭବନ ଆଡ଼େ ଗତି କଲେ ।

—ଏଗାର—

ସେ ଦିନ ସକାଳ ୭ଟା । ବୃଦ୍ଧ ରବିନାଗପୁଣ ବାବୁ ତାଙ୍କର ରୁମ୍‌ରେ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଅର୍ଦ୍ଧଶାୟୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଶୟନ କରିଛନ୍ତି । ନିକଟରେ ବସିଛି ଏକମାତ୍ର କନ୍ୟା ମିନୁ । ରବିନାଗପୁଣ ବାବୁଙ୍କ ନିଶ୍ଚୟକରି ବେଦନା ଭରା । ତାଙ୍କର ମସ୍ତିକରେ ବ୍ୟାଣ୍ଡେଜ୍ ବଳା

ହୋଇଛି । ତାଙ୍କର ମନା କରିଛନ୍ତି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କମ୍ପା ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ । ତାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ରାମ ଦରକାର । ଏଣୁ ମିତ୍ର ଲାଗି-ପଡ଼ିଛି ତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ । ଆଦରଣୀୟା କନ୍ୟା ମିନୁର ଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ନିଷ୍ଠା ଦେଖି ରବିନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ମନେ ମନେ ବଡ଼ ସୁଖ ହୋଇ-ଛନ୍ତି । ରବିନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ମିନୁ ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରବଣକୁ ଦେଉନାହିଁ କମ୍ପା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରଇ ଦେଉ ନାହିଁ । ନିଜେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱ ହସ୍ତରେ କରୁଛି ।

ସେ ଦିନ ସକାଳେ ସେ କମଳା ରସ ପିଆଇ ଦେଉ ଦେଉ କହିଲା, “ବାବା, ତୁମେ ଏତେ ଚିନ୍ତା କରୁଛ, କାହିଁକି ? ଯାହା ହେବାର ଥିଲା ହୋଇଗଲା । ଏଥିରେ ଶ୍ରବଣେ କ’ଣ ହେବ ?”

ରବିନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ମୃଦୁ ହସ ହସ କହିଲେ—
“ପାଗଳିଟା ମୋର । ତୁ କ’ଣ ମତେ ଶ୍ରବଣକୁ ଦେଉଛୁ ଯେ ମୁଁ ଶ୍ରବଣ । ତୁ ତ ଜାଣୁନାହିଁ, ଦୟାଟା କ’ଣ କରିଛି । ମୋତେ ଆହତ ନ କରି ବରଂ ମାଟ ଦେଇଥିଲେ ଯାଇଥାନ୍ତା ।”

“ତା ମାନେ ବାବା ? ଆପଣ ଏ ସବୁ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ?”

“ମୁଁ ଠିକ୍ କହୁଛି ମିନୁ । ତୁ ପିଲା, ବୁଝି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ସାରା ଜୀବନଯାକ ପରିଶ୍ରମ କରି ଦେହ ବଳ, ମନ ବଳ, ହୃଦୟ ବଳ, ମୁଣ୍ଡ ସବୁ ଖଟାଇ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ କରି ଆସୁଥିଲି ଆଉ ଅଳ୍ପ ଦିନରେ ମୁଁ ଏକ ଭୟଙ୍କର ପଦାର୍ଥ ଆବିଷ୍କାର କରି ପାରିଥାନ୍ତି । ତୁ ଭୁବୁଛୁ ତାହା ମୋର ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯିବା ପରେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ବସି ପାରିବି ।”

“ଏ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି, ମୁଁ ତ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ ବାବା । ଆପଣ ତା ହେଲେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋତେ ବହୁତ କଥା ଲୁଚାଇ ରଖିଛନ୍ତି ।”

“କେବଳ ତୋତେ ନୁହେଁ ସାରା ଦୁନିଆରେ ମୁଁ ଏକ ଅଭୁତ ପଦାର୍ଥ ଲୁଗୁଲ ରଖିଥିଲି, କିନ୍ତୁ ଦେଖୁଛି ତା ଆଉ ପୁରଣ ହୋଇ ପାରବ ନାହିଁ । ନା, ନା, ଏ ସବୁ ତାହାର କାମ । ସେ ସେହି ବଦମାସର କାମ । ଛଳନା କରି ଦସ୍ୟୁ ଆମର ଘରେ ରହି ଆମର ଚାଷିରେ ଛୁଣ ମାରି ଦେଇ ଚାଲିଯାଇଛି । ମୁଁ ତାକୁ କେବେହେଲେ ଛାଡ଼ିବି ନାହିଁ । ମୋର ଜୀବନ ସାଜ ପଛକେ ମୋର ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ମୁଁ ତା’ ଠାରୁ ଫେରାଇ ଆଣିବି । ହଁ, ହଁ, ମୁଁ ଫେରାଇ ଆଣିବି । ମୁଁ କାହାର ସାହାଯ୍ୟ ଚାହେଁନାହିଁ ମୁଁ ନିଜେ ସେ ଶତ୍ରୁତାନ୍ତର ବେଳ ଧରି ଘୋଷାଡ଼ି ଆଣିବି । ମୋର ସାରା ଜୀବନର ଫଳାଫଳକୁ ତା’ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରିବି । ସେ ଭାବିଛି ମୁଁ ତାକୁ ଯେପରି ଛାଡ଼ିଦେବି । ଅସମ୍ଭବ, ଅସମ୍ଭବ—”

“ଏ କ’ଣ ବାବା, ଆପଣ ଏତେ ଅଧୀର ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? କିଏ ସେ ଆପଣଙ୍କର ଶତ୍ରୁ ? କ’ଣ ସେ ଆପଣଙ୍କର ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥ ଚୋରି କରିନେଲା ?”

“ତୁ ଶୁଣିବୁ ମିନୁ, ଶୁଣିବୁ । ହଁ, ତୋତେ କହିବି—।”

“ନା ମତେ ବି କହିବାକୁ ହେବ ରବିନାରାୟଣ ବାବୁ ଏକା ମିନୁକୁ ନୁହେଁ ।”

ରବିନାରାୟଣ ବାବୁ ଏବଂ ମିନୁ ଦୁହେଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଦ୍ଵାରଦେଶରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହସ୍ତରେ ଏବଂ ପୂର୍ବୋକ୍ତ କଥା କହୁଛି । ତା ପଛରେ ତାଙ୍କର ଚାକର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଛି ।

“ଆପଣ, ଆପଣ କିଏ ? ଆସନ୍ତୁ ।” ରବିନାରାୟଣ ବାବୁ ଏହା କହି ପଲଙ୍କରୁ ଉଠିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଯୁବକଟି ସିପ୍ର ଗଳ୍ପରେ ଆସି ରବି ବାବୁଙ୍କ ହାତଟି ଧରି ପକାଇ କହିଲେ, “ଆପଣ

ଉଠନ୍ତୁ ନାହିଁ । କ'ଣ ମୀନୁ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲୁ ଯେ ! କଲେ, ଶୁଭୁନାହିଁ କି ? ବସ ବାବାଙ୍କ ପାଖରେ, ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଚୌକୀରେ ବସୁଛି । ବାବା ଯାହା ତୋତେ କହିବେ ବୋଲି କହୁଥିଲେ ସେଇତଳ କେବଳ ଶୁଣିଦେଇ ମୁଁ ଚାଲିଯିବି । ବସ ।”

ଯୁବକଟି ଯେପରି ଅନୁରୋଧ କରୁଛି । ରବି ବାବୁ ତଥାପି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅନାଇ ରହିଲେ । ମିନୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଯାଇ ବାବାଙ୍କ ପାଖରେ ପୂର୍ବପରି ବସି ରହିଲା ଯୁବକଟି ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଯୁବକଟି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଭାବରେ ପଲଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗୋଟିଏ ଚୌକୀ ଟାଣି ଆଣି ବସି ପଡ଼ି କହିଲା, “ଦେଖୁଛି, ମୋର ପରିଚୟ ନ ପାଇଲେ ଆପଣଙ୍କ ଭ୍ରଷ୍ଟରୁ ଭାଷା ଫୁଟିବ ନାହିଁ । ତେବେ ଯେତେ ଚଞ୍ଚଳ ହୁଏ ସେତେ ଚଞ୍ଚଳ ମୋର ପରିଚୟଟା ଦେଇଦିଏ । ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ପୁରୀର ମନମୋହନ ମିଶ୍ରଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ଥିବେ । ସେ ଆପଣଙ୍କର ବାଲ୍ୟ ବନ୍ଧୁ । ମୁଁ ତାଙ୍କର ଶୁଆ, ସଭେଳ । ମୁଁ ଖୁବ୍ ପିଲାଦିନେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖିଥିଲି, ପୁରୀରେ । ଆପଣ ଆମ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତା ପରେ ବାପାଙ୍କର ବଦଳି ହୋଇଗଲା ଦିଲ୍ଲୀ । ସେଠାରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ରହିଲୁ । ମୁଁ ବଡ଼ ହେଲି । ସେହିଠାରେ ପାଠ ପଢ଼ିଲି । ବାପା ପେନ୍‌ସନ୍ ପାଇ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ସେଠାରେ କିଛିଦିନ ପରେ ବାପାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ । ମା’ ମଧ୍ୟ ବାପାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଚାଲିଗଲେ ମତେ ଏକୃଷ୍ଟିଆ ଛାଡ଼ି । ମୁଁ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଏ ଖବର ପାଇ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲି—କିନ୍ତୁ କାହାରକୁ ପାଇଲି ନାହିଁ, ତା ପରେ—”

“ତା ପରେ ?” ରବି ବାବୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ।

ତା ପରେ ମୁଁ କଟକ ଚାଲି ଆସିଲି । ସେଠାରେ ରହିବାକୁ ମନ ବଳିଲା ନାହିଁ । ଏଠାରେ ଆସି ଚାଲି ଯାଇଁ ଖୋଜିଲି । ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ଖଣି ଏ ଚାଲି ଯାଇଛି ।”

“କେଉଁଠି ?”

“ଆପଣ ଜାଣିଥିବେ ଓଡ଼ିଶାର ବିଖ୍ୟାତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଅଶୋକ ବାବୁ । ତାଙ୍କର ସହକାରୀ ହିସାବରେ କାମ ମୁଁ କରୁଛି ।”

“ସତେ !”

“ଆଜ୍ଞା ।”

“ତେବେ ତୁ ସବୁଜ ଏଇଠି ଅଛୁ, ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଛୁ । ମନମୋହନ ପୁଅ ତୁ, ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁ ଏଠାକୁ ଆସି ନଥିଲୁ । ମୁଁ ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି । ପ୍ରଥମେ ତ ଚିହ୍ନି ପାରିଲି ନାହିଁ, କଲେ ମିଳୁ । ଏ ତୋର ସବୁଜ ଭାଇନା । ନମସ୍କାର କର । ଯା ଚାଲି ଆସିବୁ ।”

“ନାହିଁ ମଉସା, ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲି ଆସିଛି । ଚାଲି ଯାଉଛି ଦରକାର ନାହିଁ । ମୁଁ ଯେଉଁ କାମରେ ଆସିଛି ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧାନ ନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ କିଛି ଚାଲି ନାହିଁ ।”

“କ’ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ।”

“କାର୍ଯ୍ୟଟା କ’ଣ ବୁଝିବାକୁ ବାକି ନଥିବ । ଆପଣଙ୍କ ବିଷୟରେ କାଲି ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲା । ସେ ଆପଣଙ୍କର ଆତ୍ମଜୀବିତାକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବା ଘର ନେଇ-ଛନ୍ତି । କାଲି ସରକାର ସମସ୍ତ ଘର ତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଛନ୍ତି । କାଲି ରାତିରେ ସେ ମୋ ସଙ୍ଗେ ଏ ସବୁ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଲେ, “ଦେଖ ସବୁଜ, ମୋର ଯେତେଦୂର ବିଶ୍ୱାସ ଏହା ଭିତରେ ଦୟା ରସାନ୍ତର ହାତ ନାହିଁ । ହାତ ଅଛି ଅନ୍ୟ

ଜଣେ ବଦମାସ୍ ଏବଂ ସେ ବଦମାସ୍ ଜଣକ ଏକ ବଡ଼ ବୈଜ୍ଞାନିକ । ଏଣୁ ରବି ବାବୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗଲେ ସେ କିଛି କହି ପାରନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କର କୌଣସି ବୈଜ୍ଞାନିକ ଶତ୍ରୁ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ।” ମୁଁ ଏ କଥା ଶୁଣି ସେଇ କଥା ବୁଝିବା ପାଇଁ ଆଜି ସକାଳୁ ଚାଲି ଆସିଲି । ଆଗରୁ ଅଶୋକ ବାବୁ ଜାଣିଥିଲେ ଆପଣ ମୋର ପିତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ । ଏଣୁ ମତେ ଏ ବିଷୟରେ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଛନ୍ତି । ଆପଣ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ମୋ ନିକଟରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରନ୍ତୁ । ଆଶାକରେ ଆପଣଙ୍କର ଶତ୍ରୁକୁ ଗିରଫ କରି ପାରିବୁ ।”

ରବିନାରାୟଣ ବାବୁ କିଛି ସମୟ ମାରିବ ରହି କହିଲେ, “ବେଶ୍ ସରେଜ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ କାହାର ଜଣକର ସାହାଯ୍ୟ ରୁହେ । ମିନୁକୁ ମଧ୍ୟ କହୁଥିଲି ସେ ବିଷୟରେ । ତୁ ମୋର ପୁଅ ତୁଲ୍ୟ । ଏଣେ ସରକାର ତଥା ବିଜ୍ଞାତ ଗୁରୁତ୍ୱା ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ସହକାରୀ, ମୋର ଆଶା ତୋତେ ମୋର ଇତିହାସ କହିଲେ କୌଣସି ଭୟର କାରଣ ନାହିଁ ।”

“ଆପଣ ସେ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହନ୍ତୁ । ମୋ ଛଡ଼ା ଏବଂ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ଏ ବିଷୟ ଜାଣି ପାରିବେ ନାହିଁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହି କଥା ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରୁଛି ଯେ, ଆପଣଙ୍କର ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥ ଗୁରୁ ଯାଇଛି ତାକୁ ମୁଁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଆଣିବି ଏବଂ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ସେହି ଅଦୃଶ୍ୟ ଆତତାୟୀକୁ ଗିରଫ କରି ଆଣିବି ।”

ସରେଜର ଏପରି ଗମ୍ଭୀର କଥା ଶୁଣି ରବିବାବୁ ନ ହସି ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ହସି ହସି ସେ କହିଲେ, “ବୁଝା ଦମ୍ଭ ସରେଜ । ଯେ ଏତେବଡ଼ ଦୁଃସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଚାଲୁଛି ସେ ସାମାନ୍ୟ ନୁହେଁ । ତାକୁ ଧରିବାକୁ ହେଲେ, ଦେହର ବଳ, ଜନ

ଏହିପରି ଏକ ସୁନ୍ଦର, ମନୋରଞ୍ଜନ ବିଶାଳ ପ୍ରାସାଦରେ ମି: ଜୋନସ୍ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲେ ।

ଆଜି ସେହି ନିର୍ଜନ ପ୍ରାସାଦଟି ଶହ ଶହ ବିଜୁଳିବତୀ, ଶୁଣାଣି ଏବଂ ବହୁ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଉଦ୍‌ଗ୍ରବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କୋଳାହଳରେ ଭରିତ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଦଳକୁ ଦଳ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଉଦ୍‌ଗ୍ରବ୍ୟକ୍ତି, ମହିଳା, ଅଧିକାରମାନେ ଆସୁଛନ୍ତି । ବୃଦ୍ଧ ମି: ଜୋନସ୍ ନିଜ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଉଦ୍‌ଗ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଡ୍ରଇଂ ରୁମ୍‌ରେ ନିଜ ନିଜ ଆସନରେ ବସାଇ ଦେଇ ପୁନର୍ବାର ଅନ୍ୟ ଦଳ ନିମନ୍ତ୍ରିତଙ୍କୁ ନେବାକୁ ଆସୁଛନ୍ତି ।

ଠିକ୍ ରାତି ୮ଟା ସମୟରେ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ କାର ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ମି: ଜୋନସ୍ ଅଶୋକ ବାବୁ ଏବଂ ସହକାରୀ ରୂପରେ କାମ କରୁଥିବା ସରୋଜକୁ ଡ୍ରଇଂ ରୁମ୍‌କୁ ପାଗୋଟି ନେଇଗଲେ ଏବଂ ଆସନରେ ବସାଇ ଦେଲେ ।

ବାହାରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱର ଗ୍ରସି ଆସୁଥିଲା ବ୍ୟାଣ୍ଡପାଠିରୁ ।

ଏକ ଆନନ୍ଦର କୋଳାହଳ ପୂରି ଉଠିଥିଲା ମି: ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ ଘର ଭିତରୁ ।

ମି: ଜୋନସ୍ ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—“ଆପଣଙ୍କ ବିଷୟରେ ମୁଁ ବହୁତ କଥା ଶୁଣିଥିଲି ଅଶୋକ ବାବୁ, କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଦେଖି ନଥିଲି । ଯାହାହେଉ ଆଜି ଦେଖି ମୁଁ ବୁଝିଯାଇଛି ଆପଣଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏକ ଐଶ୍ୱର୍ୟକ ଶକ୍ତି ରହିଛି ।”

ଅଶୋକ ବାବୁ ମୃଦୁସ୍ୱରରେ ହସି ଉଠିଲେ ଆଉ ହସି ହସି କହିଲେ, “ମୋତେ ଦେଖି ଆପଣ ଯାହା କଲୁନା କରୁଛନ୍ତି ମି: ଜୋନସ୍ ବାସ୍ତବିକ ମୁଁ ତା ଦୁହେଁ । ଆପଣ ସେପରି କହି ମତେ

ଆଉ ଲଜ୍ଜା ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କ ପରି ବିଖ୍ୟାତ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ଭୁଲନାରେ ଆମେ ତ ଛୁର ।”

“ନା, ନା, ଏକଥା କିଏ କହିଲା । ଆମେ ତ ଦିନରାତି ସେହି ବିଜ୍ଞାନର ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଲାଗିଲୁ । ଦୁନିଆର କ’ଣ ବା କଲୁ । କୌଣସି ଗୋଟାଏ ରିସାର୍ଚ୍ଚ କରି ସାରିଲା ପରେ ହଠାତ୍ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଆମେ ଯାହାକୁ ବହୁଦିନ ହେଲା କରି ଆସିଥିଲୁ ତା ଏକ ଧୂସକାଣ ରୂପରେ ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇ ସାରିଛି ।”

“ସୁନ୍ଦର, ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣ କହୁ ନାହାନ୍ତି କାହିଁକି ଯେ ସେ ଆବିଷ୍କୃତ ସଦାର୍ଥଟି ଧୂସକାଣ ନହୋଇ ସମାଜର, ଜାତିର କଲ୍ଲାଶକାଣ ରୂପେ ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇଛି ବୋଲି ?”

ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କର ଏ କଥାରେ ମି. ଜୋନସ୍ ଏବଂ ଅଶୋକ ବାବୁ ଦୁହେଁ ହସି ଉଠିଲେ ।

ସରୋଜ ଅଶୋକବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିଥିଲା । ତାର ଆଖି ଦୁଇଟା ସଦା ସବଦା ଘରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନରନାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଘୁରି ଚାଲୁଥିଲା । ସେ ମି. ଜୋନସ୍ କିମ୍ବା ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ କଥା ଶୁଣିପାରୁ ନଥିଲା କି ଶୁଣିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରୁ ନଥିଲା ।

ଘରର ଗୋଟିଏ କଡ଼ରେ ସ୍ୱୟଂ ପୋଲିସ ସାହେବ କେତେ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସୁଖାଲାପରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲେ । ଗୋଟିଏ କଡ଼ରେ ସହରର ନେତୃକ ବିଖ୍ୟାତ ଡାକ୍ତର ଏବଂ ବିଖ୍ୟାତ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଅଫିସରମାନେ ବସି ସୁଖାଲାପରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲେ । ଭଦ୍ରମନ୍ତ୍ରାମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ନାନାପ୍ରକାର କଥାରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲେ । ଦୁଇ ଚାରିଜଣ ବାସ ସମସ୍ତ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରାମାନଙ୍କୁ ଚା’ ସିଗାରେଟ୍ ପତ୍ତୁଡି ବାଣ୍ଟିବାରେ ଲାଗିଥିଲେ । ଛୁମ୍ଟି ଏକ ଅପୂର୍ବ ଆକାର ଧାରଣ କରିଥିଲା ।

ଏହି ସରୋଜ ବୃକ୍ଷାଞ୍ଚକୁ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପାତ କରିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ତା'ର ମାନସପ୍ରତିରେ କ'ଣ ଯେ ଖେଳୁଥାଏ ଏକା ତା ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ସରୋଜ କିଛି ସମୟ ସେହିଠାରେ ବସି ରହିଲା, ତା'ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଉଠି ବାହାରକୁ ଆସିଲା । କାହିଁକି ଯେ ସେ ଏପରି ଭାବରେ ବାହାରକୁ ଉଠି ଆସିଲା ସେ କିଛି ବୁଝିପାରିଲା ନାହିଁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସରୋଜ ବୃକ୍ଷାଞ୍ଚକୁ ଆଗେଇ ଗଲା । କେତେବେଳେ ସେ ଆସି ପ୍ରାସାଦର ପଛପଟେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଛି ତାକୁ ଜଣାନାହିଁ ।

ହଠାତ୍ ଏକ ମୃଦୁ ସ୍ଵରରେ ସେ ଚମକି ଠିଆ ହୋଇଗଲା । ଦେଖିଲା ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ନିବିଡ଼ ଲତାକୁଞ୍ଜ । ସେହି କୁଞ୍ଜରେ କେହି ଜଣେ କାହା ସଙ୍ଗେ ମୃଦୁ ସ୍ଵରରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛି । ସେ କଡ଼େ ଲକ୍ଷ ନଥିବାରୁ ଅନ୍ଧକାର ହୋଇଛି । ସରୋଜ ଅତି ଧୀରେ କୁଞ୍ଜ ନିକଟକୁ ଆଗେଇ ଗଲା ପକେଟରେ ହାତ ଦୁଇଟା ପୁରାଇଦେଇ ।

କୁଞ୍ଜ ନିକଟରେ ସେ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲା କେହି ଜଣେ କହୁଛି, “ସାବଧାନ ! କାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରି ବିଗିଡ଼ି ନଯାଏ । ଠିକ୍‌ମତେ ଯେପରି କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ । ଭାରତ ବିଖ୍ୟାତ ଗୁରୁଦା ଅଶୋକ ବାବୁ ଏବଂ ତା ସଙ୍ଗରେ ଗୋଟାଏ ଗ୍ରେକର ଆସିଛି । ସେ ଗ୍ରେକରଟାକୁ ଦେଖି ମୋର ମନେହୁଏ ଯେମିତି ଏକ ହିଂସ୍ର ବାଘ । ସାବଧାନ ହୋଇ କାମ କରିବାକୁ ହେବ । ବୁଝିଲ, ମୁଁ ସେ ଗ୍ରେକରଟାକୁ ଦେଖି ନେବି ।”

ଅନ୍ୟ ଜଣେ କିଏ ଉତ୍ତର ଦେଲା, “ବୁଝିଛି କଣ୍ଡା, ଆପଣଙ୍କୁ ଭାବିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ମୁଁ ସବୁ କରିନେବି ।”

“ତୋତେ ଯାହା ସବୁ କହିଥିଲ ସବୁ ମନେ ଅଛି ତ ?”
ପୁରୋକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ପଚାରିଲା ।

“ଜଣା ଅଛି କର୍ତ୍ତା ।”

“ଉତ୍ତମ, ଦେଖ କେହି ବାହାରେ ଅଛି ନି ନାହିଁ ।” ଏହି
ପଦକ ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ସବେଳ ଶିଶୁ ଗର୍ଭରେ ଆହୁରି ଅନ୍ଧକାରକୁ
ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । ତାପରେ ଦେଖିଲା ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ସେହି ଲତା କୁଞ୍ଜ
ଆଡ଼ୁ ବାହାରି ପ୍ରାସାଦ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଲେ ।

ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ସବେଳ ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ
ରହିଲା କିନ୍ତୁ କାହାରିକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ହଠାତ୍ ସବେଳ ମନରେ ଏକ ଭାବନା ଉଦ୍ଭବ ହେଲା ।
ଏ ଦୁଇଜଣ କିଏ ? ମି. ଜୋନସ୍ଙ୍କ ସହିତ ଏ ଦୁଇଜଣର ସମ୍ପର୍କ
କ’ଣ ? ଏମାନେ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କୁ ଏବଂ ତାକୁ ଜାଣିଲେ କିପରି ?

ସବେଳ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇ ଲେ । ମାନସପଟରେ
କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଘଟଣା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପରି ମିଳାଇଗଲା । ସେ ମୃଦୁ
ସ୍ଵରରେ ହସି ଉଠିଲା ।

ହଠାତ୍ ସେ ପାଦ ନିକଟରେ କ’ଣ ଏକ ବସ୍ତୁର ଆଘାତ
ପାଇ ତମକି ଉଠିଲା ଏବଂ ତଳକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ଏକ କାଗଜ
ଗୁଡ଼ିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ସେ କାଗଜଟି ଶିଶୁ ଗର୍ଭରେ ଉଠାଇ
ନେଲା ଏବଂ ଚାହିଁଆଡ଼କୁ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପାତ କଲା; କିନ୍ତୁ କାହାରିକୁ
ନଦେଖି କାଗଜ ଖଣ୍ଡକୁ ଘରେ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ପକେଟରେ
ଅତି ଯତ୍ନ ସହକାରେ ରଖିଲା ତାପରେ ସେ ବଗିଚାରେ ବେଣୀ
ସମୟ ନ ରହି ଡ୍ରଇଂ ରୁମ୍‌କୁ ଚାଲି ଆସିଲା ।

ଡ୍ରଇଂ ରୁମ୍ ଦୁଆର ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ସେ ଏକ ଅତି
କଥା ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ଗୋଟାଏ କଡ଼ରେ ଟେବୁଲ ଉପରେ

ମି: ଜୋନସ୍ ଠିଆ ହୋଇ କ'ଣ ବକ୍ତୃତା ଦେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅଶୋକ ବାବୁ ପୋଲିସ ସାହେବ ଏବଂ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି-ଗଣ ଶୁଣିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ।

ସବେଳେ ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

“ହଁ, ଅଶୋକ ବାବୁ, ଚାନ୍ଦାନ୍ତ, ଚାନ୍ଦାନ୍ତ, ଚାନ୍ଦାନ୍ତ, ମୋର ଆଖିକୁ । ହଁ, ଆହୁର ଜୋରରେ ଚାନ୍ଦାନ୍ତ, ମୋ ଆଖି ସଙ୍ଗେ ଆଖି ମିଳାନ୍ତ । ହଁ ମିଳାନ୍ତ, ମିଳାନ୍ତ, ବାସ୍ । ହଁ, ଧୀରେ ଧୀରେ ଉଠିଆସ ଉଠିଆସ, ଉଠିଆସ । ପକେଟରୁ ପିସ୍ତଲ ଦୁଇଟା କାଢ଼ି ଏ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖ, ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖ, ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖ । ବାସ, ପୁଣି ଚାନ୍ଦାନ୍ତ, ସମ୍ମୁଖରେ ମିସେସ୍ ପୋଲିସ ସାହେବ । ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଅ, ଯାଅ, ଯାଅ । ସୁନ୍ଦର, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କୁ ଧର ତାଙ୍କର ହାତ ଧର ହାତଧର, ହାତଧର । ଚମକାର, ତାଙ୍କୁ ଟେକିଆଣ, ଟେକିଆଣ ଟେକିଆଣ । ଏଇଠି ବସାଅ, ଏଇଠି ବସାଅ, ଏଇଠି ବସାଅ । ସୁନ୍ଦର, ଯାଅ ତୁମ ସ୍ଥାନରେ ବସିଯାଅ, ବସିଯାଅ, ବସିଯାଅ, ସୁନ୍ଦର ।”

ମି: ଜୋନସ୍ ହସି ଉଠିଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମସ୍ତେ ହସି ଉଠିଲେ । ସବେଳ ଏସବୁ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନହୋଇ ରହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ମି: ଜୋନସ୍ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କୁ ଯାହା ସବୁ କହିଲେ କରିବାକୁ ଅଶୋକ ବାବୁ ସେଇଆ କରି ପକାଇଲେ ମି: ଜୋନସ୍‌ର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, ବାସ୍ତବିକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ।

ହଠାତ୍ କାହାର ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସବେଳ ଧ୍ୟାନ ଗ୍ରାସିଗଲା । ସେ ସମ୍ମୁଖରେ ଚାନ୍ଦାନ୍ତ ମି: ଜୋନସ୍ ହସି ହସି ତାକୁ ଖାଇବାକୁ ଡାକୁଛନ୍ତି ।

ରଘୁନର ଶକ୍ତି

ସେ ମି. ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଡାଇନଂ ହଲକୁ ଗଲା ।
ସେଠାରେ ତାଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ସମସ୍ତେ ବସିଥିଲେ ।

ଶିଆପିଆ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ହଠାତ୍ ଅଶୋକ ବାବୁ ସବେଳ
ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ କହିଲେ, “ସବେଳ ତୁମେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେଉଁଠି
ଥିଲ ? ମି. ଜୋନସ୍ ମେସ୍ ମାରିଜିମ୍ ବିଷୟରେ ବକ୍ତୃତା
ଦେଲେ ଏବଂ ପରେ ମତେ ମେସ୍ ମାରିଜିମ୍ କରାଇ ଦେଇ ଯାହା
କଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାବିଲେ ଲଜ୍ଜା ଲାଗୁଛି । ତୁମେ କେଉଁଠି ଥିଲ ?
ସେତେବେଳେ ଦେଖିଥିଲେ ତୁମେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନ ହୋଇ ରହି
ପାରି ନ ଥାନ୍ତି ।”

“ମୁଁ ଦେଖିଛି ଅଶୋକ ବାବୁ ।”

“ଦେଖିଛ, ତେବେ ତୁମର ମତ କ’ଣ ?”

“ମୁଁ ପରେ କହିବି ଅଶୋକ ବାବୁ ।”

ଶିଆପିଆ ପରେ ଏକ ନୂତନ ଅନୁଭୂତି ନେଇ ସମସ୍ତେ
ବସାକୁ ଫେରିଲେ । କିନ୍ତୁ ସବେଳ ?

—ତେର—

ଦୁଇ ଦିନ ପରେ । ସବେଳ ତାର ରୁମ୍‌ଟିରେ ବସି ଗଣ୍ଠର
ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ । କ’ଣ ଯେ ସେ ଭାବୁଛି ତା କହିବା ଦୁଷ୍ଟର । ତେବେ
ତାର ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଗଣ୍ଠର ଭାବରେ ନିଶ୍ଚୟ କଲେ ଜଣାଯାଏ
ଯେପରି ସେ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଛି । କିଛି ସମୟ
ଏହିପରି କଟିଯିବା ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଉଠି ରୁମ୍‌ଟିରେ
ପଦଚାଳଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ମି. ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ
ଢ଼ଳାର ପାଟିବିନିଆ ତା ମାନସପଟରେ ଜାଣି ଉଠିଲା ।

ମି: ଜୋନସ୍ ବଡ଼ ବୈଜ୍ଞାନିକ । ପୁଣି ମେସ୍‌ମାରିଜିମ୍ ଜାଣନ୍ତି । ସେଦିନ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ପରି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗୁରୁଦା ମଧ୍ୟ ମେସ୍‌ମାରିଜିମ୍ ବଳରେ ତାର ବଶତା ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ସେହି ବଳରେ ମି: ଜୋନସ୍ ଯଦି ଏ ସବୁ ଜାଣି କରୁଥାନ୍ତି । ତା' ପରେ ତାଙ୍କର ବଗିଚାରେ, ଲତାକୁଞ୍ଜରେ ସେ ଯେଉଁ କଥାମାନ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଥିଲା । କିଏ ସେମାନେ, ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କୁ ଜାଣିବା ସ୍ୱାଭାବିକ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ, ତାଙ୍କୁ କିପରି ଜାଣିଲେ ବାହାର ଲୋକ । ତା ପରେ କେହି ଜଣେ ଅଦୃଶ୍ୟରୁ ଖଣ୍ଡେ ଲେଖା କାଗଜ ତା ଉପରକୁ ପକାଇଥିଲା । କିଏ ସେ ସେହି ଅଦୃଶ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ! ଏପରି ଭାବରେ ଚିଠି ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ଥାଇପାରେ ! ସେଠାରେ ଡେବେ କ'ଣ କେହି ତା' ସାହାଯ୍ୟ ମାଗିଥିଲା । ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଆସିବାକୁ କ'ଣ କେହି ଜଣେ ଉପୁ କରୁଛି ନା ସେ ବନ୍ଦୀ, କିଏ ହୋଇପାରେ ?

ସରୋଜର ମାନସପଟରେ ସେହି ପଥ ଖଣ୍ଡିତ ଜାଗି ଉଠିବା ଶୁଣି ତାର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ଯେ ସେ କାଗଜଟି ସେ ନ ପଢ଼ି ରଖି ଦେଇଛି ତା ଟେବୁଲ ଡ୍ରପାର ଭିତରେ ।

ସ୍ତ୍ରୀପ୍ର ଚଢ଼ିରେ ସରୋଜ ଦଉଡ଼ି ଗଲା ଟେବୁଲ ଡ୍ରପାର ନିକଟକୁ । ଡ୍ରପାରଟି ଟାଣି ଭିତରୁ ଖଣ୍ଡିତ କାଗଜ ସେ ଟାଣି ଆଣିଲା । ପୂର୍ବୋକ୍ତ କାଗଜ ଖଣ୍ଡିତ । ସରୋଜ କାଗଜଟି ଖୋଲି ପଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ।

ପ୍ରିୟ ସରୋଜ ବାବୁ,

ମୁଁ କିଏ ଆପଣ ଜାଣି ପାରବେ ନାହିଁ । ନ ଜାଣନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ । ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସବୁ ଜାଣି

ପାରିବେ । ମୋର ପରିଚୟ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ କେତେକ ବିଷୟ, ଅବଶ୍ୟ ଗୋପନୀୟ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଚାହେଁ । ଆଶାକରେ ଆପଣ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ପାଳନ କରିବେ ।

ମୁଁ ଜଣେ ନାରୀ । ନାରୀ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ତମକ ଉଠିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ଜଣେ ନାରୀ । ଆଉ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୟସା ମି: ଜୋନସ୍ଙ୍କ ରୁମ୍ରେ । ମୁଁ ଆଗରୁ ବୟସା ଅବସ୍ଥାରେ ନ ଥିଲି । ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ସହକାରଣୀ ଅବସ୍ଥାରେ କାର୍ଯ୍ୟକରି ଆସୁଥିଲି । କାହାର ଜାଣନ୍ତି ? ଯାହାକୁ ଗିରଫ କରିବା ପାଇଁ ସାରା ଭାରତର ପୋଲିସ ଏବଂ ସି. ଆଇ. ଡି. ବାହନୀ ପ୍ରାଣପଣେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ସେହି ବିଶ୍ୟାତ ଦୟା ରଘନ୍ର ସହକାରଣୀ ହିସାବରେ କାମ କରୁଥିଲି । କାହିଁକି ଜାଣନ୍ତି ? ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଦୟା ରଘନ୍କୁ ମହାନୁଭବ ରଘନ୍, ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରଘନ୍ ଧନୀୟ ଏବଂ ଗରିବର ବନ୍ଧୁ ରଘନ୍ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲି ଏବଂ ମୋର ଥିଲା ଏଡ଼ଭେନ୍ଚର ଦିଗରେ ଏକ ପ୍ରବଳ ନିଶା । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଦଳରେ ଯୋଗ ଦେଇ ମୋର ଆଶା ମେଣ୍ଟାଉଥିଲି । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖୁଛି ସେ ଦୟା ରଘନ୍ ରକ୍ତପିପାସୁ ହୋଇ ଉଠିଛି, ଖୁନ୍ ପରେ ଖୁନ୍ କରି ଚାଲିଛି । ଯେ ତାର ଅବାଧ ହେଉଛି ସେ ତାକୁ ନିଜ ହସ୍ତରେ ହତ୍ୟା କରୁଛି, ପୁରୁଷ କିମ୍ବା ନାରୀ ଯେ କେହି ହେଉନା କାହିଁକି ତାର କବଳରୁ କେହି ରକ୍ଷା ପାଉନାହାନ୍ତି । ଏସବୁ ଦେଖି ଦିନେ ମୁଁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିଥିଲି ।

ଅବଶ୍ୟ ଆଗରୁ ସେ ବିଷୟରେ ଭାବ ନେଇ ମୁଁ ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯାନ ଚଳାଇଥିଲି । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ସବୁ ପ୍ଲାନ ଠିକ୍ କରି ନେଇଥିଲି । ସେହି ପ୍ଲାନ ଅନୁସାରେ ମୁଁ ଅଗେଇ ଯିବାକୁ ବସିଥିଲି । ସେହିପ୍ରକାର ଦୟା ରଘନ୍କୁ ଗିରଫ କରିବାକୁ

ମୁଁ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲି । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଦଳର କେତେକ ନିଷ୍ଠାସ୍ଥ ସୁବକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମୋ ଆଡ଼କୁ ଟାଣି ଆଣିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ ମୁଁ କଣ କହିବାକୁ ଯାଉଛି ?

ସେ ଦୟା ରସାନ୍ତ ମୋର ଚଳାକ ବୁଝି ପାରିଛି । ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ଜାଣନ୍ତି, ଦୟା ରସାନ୍ତ ମେସମାରକମ୍ ଜାଣେ । ତାର ବଳରେ ବରଂ ତାର ଗୁପ୍ତତର ଦ୍ଵାରା ସେ ମୋର ସମସ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ଦେବକରି ମତେ ବିନା କ'ଣପରିରେ ବନ୍ଦୀ କରିଛି ଏବଂ ମତେ ଆଣି ରଖିଛି ମି: ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ ପ୍ରାଇଭେଟ ରୁମ୍‌ରେ । ମି: ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ ଘରର କାହିଁକି ରଖିଛି ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ଅନୁମାନ କରିପାରୁ ନଥିବେ । ମୁଁ ପରେ ସେ ବିଷୟରେ କିଛି ଶୁଣୁଛି । ତାହାହିଁ କହୁଛି ।

ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ମି: ଜୋନସ୍‌ ଜଣେ ବଡ଼ ବୈଜ୍ଞାନିକ । ସେ ଏକ ଜଡ଼ ପଦାର୍ଥ ଅର୍ଥାତ୍ ମୃତବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ କରେଣ୍ଟ୍ ଏବଂ କେତେକ ମେଡ଼ିସିନ୍ ପ୍ରଭୃତି ଦେଇ ତାକୁ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସଜୀବ ଏବଂ ଜୀବନ୍ତ କରାଇ ଦେବେ । ଏହାକୁ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରୀକ୍ଷା କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଦୟା ରସାନ୍ତ ସେହି ସୁଯୋଗ ନେଉଛି । ସେ ମତେ ଏକ କାଠ ବାକ୍ସରେ ପୁରାଇ ମିଥ୍ୟାରେ ମୃତ ବୋଲି କହି ମି: ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରୀକ୍ଷା କରାଇବ । ଅର୍ଥାତ୍ ବୁଝନ୍ତୁ ସବେଜି ବାବୁ ଏକ ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ଦେହରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ କରେଣ୍ଟ୍ ପୁରାଇଲେ ତାର ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ହେବ । ଅନୁମାନ କରି ପାରୁନାହିଁ ସେ ଅବସ୍ଥା କେତେ ମର୍ମନ୍ତୁଦ ଏବଂ ଶ୍ଵାସଣ ସେ ପରୀକ୍ଷା ଶ୍ରେଣୀର ତୃଣସ୍ତ ବିନ ରାତିରେ ହେବ । ଠିକ୍ ରାତି ୨ଟା ବେଳେ ।

ଏ ଘଟଣା ଶୁଣି ମୋର ମନ ଯେ କଣ ହେଉଛି ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ବୁଝି ପାରିବେ ନାହିଁ । ମି: ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ ଘରର ଶ୍ରେଣୀ ସମୟରେ ସମସ୍ତେ ଯେତେବେଳେ ସୁଖରେ ଶ୍ରେଣୀ, ସେତେବେଳେ

ଆପଣଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖି, ଆପଣ ମତେ ଠିକ୍ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରିବେ ବୋଲି ଆଶାକରି ଏ ଦୀର୍ଘ ପଥ ଖଣ୍ଡିକ ଲେଖିଲି । ଆପଣଙ୍କୁ ସେଦିନ ମୁଁ ଦେଖି ପାରିଛି, କିନ୍ତୁ ଆପଣ ମତେ ଦେଖି ପାରି ନାହାନ୍ତି । ଆପଣ ବଗିଚାକୁ ଗଲେ ସେ କଥା ମୁଁ ଜାଣେ । ଏଣୁ ଏ ପଥ ଖଣ୍ଡିକ ଲେଖି ଆପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ପକାଇ ଦେଲି । ଆଶାକରେ ଆପଣ ଏକ ଅବଳା ନାଶକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘାତକ ଦସ୍ୟୁ ରଘନ୍, ପିଣ୍ଡ ତ ରଘନ୍‌କୁ ଗିରଫ କରିବେ ।

କିନ୍ତୁ ସାବଧାନ । ଦସ୍ୟୁ ରଘନ୍ ଆପଣଙ୍କୁ ଜାଣେ । ଆପଣ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ସହକାଶ ହିସାବରେ କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଏ କଥା ତାକୁ ଅଛପା ନାହିଁ । ତାପରେ ସେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ବିଶ୍ୟାତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ସେ ମେସମାରିଜିମ୍ ଜାଣେ । ସାବଧାନ ।

ବେଶୀ ଗୁଡ଼ାଏ ଲେଖିଗଲଣି । ଯଦି ମତେ ମୁକୁଳାଇ ପାରନ୍ତି ତେବେ ମୋର ପରିଚୟ ପାଇବେ, ଆଗରୁ ପରିଚୟ ଦେଇ କୌଣସି ଲାଭ ନାହିଁ ।

ଆପଣଙ୍କୁ ଆଉ କେହି ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ମୋ ଚରଫରୁ । କାରଣ ତ ଜାଣନ୍ତି । ନିଜେ ତେଷ୍ଟା କରି ଦେଖିବେ । ବିଦାୟ । ଯଦି ଏ ହତଭାଗିନୀକୁ ରକ୍ଷା କରି ପାରନ୍ତି ତେବେ ପରେ ଦେଖା ହେବ ।

ଆପଣଙ୍କର
କେହି ‘ଜଣେ’

“ଦସ୍ୟୁରଘନ୍, ଖୟାତନ୍ ରଘନ୍ ।” ସରୋଜର କଣ୍ଠରୁ ଏ କଥା କେଇପଦ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଵରରେ ବାହାରି ଗଲା । ସେ କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକ ଚିରି ଉଠାଯିଲା ମାରି ପୋଡ଼ିଦେଲା ।

ତାପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଉଠି ବସିଲା । ସତେକ ଯେପରି ସେ ଏକ ଅଭିନବ ଶକ୍ତି ବଳରେ ବଳୀୟାନ ହୋଇ ଉଠିଛି ।

ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଵରରେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, “ନାଶ୍ଟ ଉପରେ ଅତ୍ୟା-
ଚାର । ମୁଁ ଯଦି ଏହି ଦୁଇ ସଦଳ ହସ୍ତରେ ତୋର କଣ୍ଠ ଦେଖିକୁ
ରୁଣ୍ଡି କରି ନ ଦେଇଛି, ମୋର ନାମ, ସରୋଜ ନୁହେଁ । ଦେଖିବ
ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର, ତୋର ଶକ୍ତି କେତେ ? ପରୀକ୍ଷା କରିନେବ ତୋର
ମେସ୍ମାରିକମ୍ ବଳ କେତେ “ଶୟତାନ ।”

ସରୋଜର ଦେହ ଫୁଲି ଉଠିଲା । ସେ ଶୀଘ୍ର ଗତିରେ ତାର
ପକେଟରୁ ଏକ ସ୍ମୃତି ଲୁହାର ଯନ୍ତ୍ର ବାହାର କରି ତାକୁ ଅପଲକ୍ଷ
ନୟନରେ ଅନାଇ ରହିଲା ଏବଂ ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲା ।

“ଏ କଣ ସରୋଜ ଭାଇ, ଆପଣ ଏପରି ପାଗଳଙ୍କ ପରି କ’ଣ
ହେଉଛନ୍ତି, କ’ଣ ହେଲା ଆପଣଙ୍କର !”

ସରୋଜ ହଠାତ୍ ଚମକି ଉଠିଲା ଏହି କେଇପଦ କୋମଳ
ସ୍ଵର ପୁଣି ଶୁଣି ଦେଖେ ସମ୍ମୁଖରେ ମିଳୁ ।

“ଓଃ ମନୁ ! ସେ, ସେ କିଛି ନୁହେଁ । କେତେବେଳୁ
ଆସିଲୁଣି ?” ପକେଟରେ ସେହି ଲୁହାର ଯନ୍ତ୍ରଟି ରଖି ରଖି
ସରୋଜ ପଚାରିଲା ।

“ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛି । ଆପଣଙ୍କର ଏପରି ପାଗଳଙ୍କ
ପରି ହସ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଭାବିଲା ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର
ପୁଣି କିଛି କଲା ନା କଣ ?”

“ଦୂର ପାଗଳ, ବସ, ବସ । ସେ ଚୌକିଟାରେ ବସ ।
ମୁଁ କହୁଛି ।”

ସବେଜେ କଥାରେ ମିନୁ ଗୋଟିଏ ଆସନ ଅଧିକାର କରି ବସିପଡ଼ି ତା ଆଡ଼କୁ ବୁଝିଲା ।

ସବେଜେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଚୌକିରେ ବସି ଖଣ୍ଡି ଏ ସିଗାରେଟ୍ କାଢ଼ି ଲଗାଇଲା ଏବଂ ଦୁଇଗୁଡ଼ି ଦମ ଟାଣି କହିଲା, “ଜାଣୁ ମିନୁ ମୁଁ ଅଜି ଦସ୍ୟୁ ରଘୁନାଥ ଗିରଫ କରିବାକୁ ଯିବି ।”

“କାହାକୁ ? ଦସ୍ୟୁ ରଘୁନାଥ ? ଯାହାର କାୟା ତ ଦୁରର କଥା ଛୁପୁ । ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ଦେଖି ନାହାନ୍ତି, ଯାହାକୁ ଗିରଫ କରିବାକୁ ଭାରତର ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀ ଶତଦେଶୁା କରି ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଫେରିଛନ୍ତି, ଯାହାକୁ ଗିରଫ କରିବାକୁ ଯାଇ ବିଶ୍ୱାସୀ ଗୁରୁଦା ଅଶୋକ ବାବୁ ଲଞ୍ଚିତ, ଅପମାନିତ ହୋଇ ସେ ଫେରିଛନ୍ତି, ସେହି ଦସ୍ୟୁ ରଘୁନାଥ ଗିରଫ କରିବାକୁ ଆପଣ ଆଜି ବାହାରିଛନ୍ତି ? ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !”

“ଏଥରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କ’ଣ ଅଛି ମିନୁ ? କେନ୍ଦ୍ର ପାରି ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ଯେ ଦସ୍ୟୁ ରଘୁନାଥ ଗିରଫ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିଲା କେଉଁଠୁ ? ଆମର ପରି ମନୁଷ୍ୟ ତ ସେ ? ଅଶରୀର ନୁହେଁ ? କଲେ, ବଲେ, କୌଶଳରେ ଯଦି ଧରାଯାଏ ତେବେ ?”

“ଆପଣ କ’ଣ ତେବେ ଦସ୍ୟୁ ରଘୁନାଥ ରହିବା ସ୍ଥାନକୁ ସନ୍ଧାନ ପାଇଛନ୍ତି ?”

“ପାଇଛି, ମିନୁ ପାଇଛି । ଆଜି ମୁଁ ସେ ଶତ୍ରୁତାନ ଦସ୍ୟୁଟାକୁ ଶେଷ ଲୁକା ଦେଖାଇ ଦେବି । ଦୁନିଆ ବନ୍ଧକୁ ଟାଣି ଆଣି ତାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ପରିଚିତ କରାଇ ଦେବି ଶତ୍ରୁତାନ ଦସ୍ୟୁ ରଘୁନାଥ କିଏ ? ଆଜି ମିନୁ ସେ କଥା ଛାଡ଼, ଗୋଟିଏ କଥା ପଚାରିବି କହିବୁ ?”

“କ’ଣ ସବେଜେ ଭାଇ ?”

“ଆଗ୍ନି, ତୁ ମନ ବାବୁଙ୍କୁ କ’ଣ ଅନ୍ତର ଦେଇ ଭଲପାଉ ।
ଲଜ୍ଜା କରନା ଭଉଣୀ । ଭଲ ନିକଟରେ କ’ଣ ଲଜ୍ଜା କରନ୍ତି । ହି,
କହ, ମୋ ସୁନାଟା ପରା !”

“ଆଜି ଏକଥା କାହିଁକି ଭଲ ?”

“ଅଛି, ମିନୁ ଅଛି ? ମୁଁ ଏ ଭଙ୍ଗା ସଂସାରକୁ ଯୋଡ଼ି
ଦେବାକୁ ଚାହେଁ, ମୁଁ ଜାଣେ ତୁ ମନୁକୁ ଭଲପାଉ, ନୁହେଁ ?”

“ହୋଇପାରେ ।” ମିନୁର ଲୋମଳ ଗଣ୍ଡ ଦେଶ ଲଜ୍ଜାରେ
ଲଲ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ତଳକୁ ମୁହଁ ପୋତି
ବସି ରହିଲା ।

ସବେଜ ମୁରୁକ ହସ ହସ କହିଲା, “ସୁନ୍ଦର, ମୁଁ ତାର
ପ୍ରତିକାର କରିବି ଭଉଣୀ । ତୋର ମନୁକୁ ମୁଁ ଶୟତାନ ହାତରୁ
ଫେରାଇ ଆଣିବି ?”

“ତେବେ କ’ଣ ମନୁ ବାବୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ।”

“ପାଣି ପରି । ହଉ ତୁ ଥା । ମୁଁ ଟିକିଏ ବାହାରୁ ଆସେ ।
ଯଦି ଫେରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ, ଏ ପକ୍ଷଟି ରଖିଥା । ଅଶୋକ
ବାବୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେବୁ ।”

ସବେଜ ଏକ ଲଫାପା ମିନୁ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

—ଚଉଦ—

ନିସ୍ତବ୍ଧ ବନ୍ଧୀ, ଶୁଷ୍ଟ ଜଗତ । ଅମାବାସ୍ୟା ବନ୍ଧୀ । ଶୁରୁଆଡ଼
ଭୟଙ୍କର ଅନ୍ଧାର । ମୁହଁକୁ ମୁହଁ ଦେଖା ଯାଉନାହିଁ । ସପ୍ତା-
ଦାଟ ନିସ୍ତବ୍ଧ । ଦିନପାଳ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରି କରି କ୍ଳାନ୍ତି ଏବଂ
ଅବଶାଦ ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ସତରଫର ସମସ୍ତେ ନିଦ୍ରା ଦେବାଙ୍କର

ଅମୀୟ ହୋଡ଼ରେ ଆଶ୍ରୟ ପାଇ ଏକ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସୁଖ ଉପଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି ।

କିଏ ଜାଣେ ଏପରି ଏକ ସମୟରେ ପୃଥିବୀ ବନ୍ଧରେ ଏକ ଲେମ୍ବୁପରି କାହାଣୀର ପୁରାଣ ସେବାୟତ ହୋଇ, ଏକ କଳ୍ପନାଶୀତ ଘଟଣାର ମୂଳଦୁଆ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ।

ସେହି ଅନ୍ଧକାର ରାତ୍ରିର ଆବରଣ ଭେଦ କରି ଚାଲିଛି ଏକ ଗୁପ୍ତା ଅତି କ୍ଷୀପ୍ର ଗତିରେ ଏବଂ ସନ୍ତର୍ପଣରେ । ଗୁପ୍ତାଟିକୁ ଦେଖିଲେ ମନେହେବ ଯେପରି ସେ ତାର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥର ପଥଟିକୁ ଭଲରୂପେ ଜାଣେ । କାହାରି ପ୍ରତି ଭ୍ରଷେଷ ନାହିଁ । ବିପଦକୁ ଭୟ ନାହିଁ, ତୋପାନକୁ ଡର ନାହିଁ । ଏହିପରି ଏକ ଅଭିଳାଷ ଜାଗି ଉଠିଛି ଗୁପ୍ତାଟିର ମନରେ । ସେ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରି କରି ଆଗେଇ ଚାଲିଛି ।

କିଛିଦୂର ଆଗେଇ ଯିବା ପରେ ଗୁପ୍ତା ମୂର୍ତ୍ତିଟି ତାର ବାମ ପଥ ଦେଇ ପୁନର୍ବାର ଆଗେଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ହଠାତ୍ ସେ ଏକ ଗଳି ନିକଟରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ସେହି ଗଳି ପଥ ଦେଇ ସେ ଗୁପ୍ତା ମୂର୍ତ୍ତିଟି କିଛିଦୂର ଆଗେଇବା ପରେ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ପାଚେଶ୍ୱ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ଅନ୍ଧକାରରେ କ୍ଷଣକାଳ ସେ ସେହି ପାଚେଶ୍ୱ ନିକଟରେ ଠିଆ ହୋଇ ତାର ଉଚ୍ଚତା ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତାର ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଗୁପ୍ତା ମୂର୍ତ୍ତିଟି ବିରାଡ଼ଙ୍କ ପରି ପାଚେଶ୍ୱ ଉପରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ପାଚେଶ୍ୱ ଉପରେ ବସି ଚାଲିଆଡ଼କୁ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ଗୁପ୍ତା ମୂର୍ତ୍ତିଟି ପାଚେଶ୍ୱରୁ ଓହ୍ଲାଇ ତଳକୁ ଆସିଲା ।

ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ବିଶାଳ ପ୍ରାସାଦ ଏବଂ ସେ ଗୁପ୍ତା ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଛି ସେହି ପ୍ରାସାଦର ପଶ୍ଚାତ୍ତରାଶିରେ ଥିବା ବଗିଚା

ନିକଟରେ । ଛୁପୁ ମୁଣ୍ଡି ଧୀରେ ଧୀରେ ପକେଟରୁ ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ଟର୍ଚ୍ଚ ଲୁଚଟି କାଢ଼ି ତାର ସୁଇଚ୍ ଟି ଟିପି ଧରିଲା ଏବଂ ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଲୁଚଟି ଲିଭାଇ ଦେଇ ସେଠାରେ କିଛିକ୍ଷଣ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲା । ତା ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବଗିଚା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଏକ ସରୁ ପଥ ଦେଇ ସେ ପ୍ରାସାଦର ପଛପଟେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ସେଠାରେ ସେ କିଛି ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲା ଏବଂ ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରାସାଦ ସ୍ଥଳରୁ ଏକ ପାଇପ୍‌କୁ ଧରି ସେ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଅତି ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରାସାଦର ଉପରି ଭାଗରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ପ୍ରାସାଦର ଉପରି ଭାଗରେ ପହଞ୍ଚି ଛୁପୁ ମୁଣ୍ଡି ଧୀରେ ଧୀରେ ତାର ଟର୍ଚ୍ଚ ଲୁଚଟି କାଢ଼ି ଘରଆଡ଼କୁ ଆଲୋକ ରେଖାଟିକୁ ପକାଇଲା । ହଠାତ୍ ତାର ନଜର ପଡ଼ିଲା ଗୁଡ଼ ଉପରେ ଥିବା ଚମିଶିପରି ଏକ ବସ୍ତୁ ଉପରେ, ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ସେଠାକୁ ଆଗେଇ ଗଲା ଏବଂ ସେଠାରେ ନିଶ୍ଚୟ କରି ସେ ବୁଝିପାରିଲା ଯେ ବହୁତଗୁଡ଼ାଏ ବିଜୁଳୀ ତାର ସେଠାରେ ଏକାଠି ହୋଇଛି !

ତା'ର ମାନସପଟରେ ଏକ ଛୁପୁ ଚିନ୍ତା ନାଚି ଉଠିଲା । ସେ ପକେଟରୁ ଏକ ଲୁହାର ପଦାର୍ଥ କାଢ଼ି ସେହି ତାରଗୁଡ଼ିକୁ କାଟି-ଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ସେଠାରୁ ଫେରି ଆସି କିଛି ସମୟ ଗୁଡ଼ ବାଡ଼ିରେ ପେଟେଇ ହୋଇ ଶୋଇ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ କୌଣସି ବିପଦଜନକ ଘଟଣା ନ ଘଟିବାରୁ ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେଠାକୁ ଆସି ଗୁଡ଼ର ଏକ ପାହାଚ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଦେଖିଲା ସେହି ପାହାଚ ଦେଇ ନିମ୍ନଭାଗକୁ ଯିବାକୁ ହୁଏ । ସେ ପାହାଚଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଶ୍ନା କରି କରି ସୀମା ଗତରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ମହଲାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ହଠାତ୍ ଗୁପ୍ତା ମୁଣ୍ଡିଟି ତମକି ଠାଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରାସାଦଟି ନିସ୍ତବ୍ଧ କାହିଁକି ? କ'ଣ ଜନମାନବ କେହି ଏଠାରେ ନାହାନ୍ତି । ପକ୍ଷୀ କ'ଣ ତେବେ ଆଗରୁ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିଛନ୍ତି । ବୁରୁଆଡ଼େ ଏତେ ଅନ୍ଧକାର କାହିଁକି ?

ଗୁପ୍ତା ମୁଣ୍ଡିଟି ଭୟଙ୍କର ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ କ'ଣ କରିବ ଭାବ ପାରିଲା ନାହିଁ । ପୁନର୍ବାର ସେ ଆଗେଇ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା । ନା, ତାର ଭୁଲ କେବେ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଏତେ ଦିନର ସାଧନା କେବେ ତାର ନଷ୍ଟ ହେବନାହିଁ । ସେ କୋଠରୀ ପରେ କୋଠରୀ ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲା, କିନ୍ତୁ ନିରାଶ ମନରେ ସେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲା ।

ଏହିପରି କିଛି ସମୟ କଟିଗଲା । ଗୁପ୍ତା ମୁଣ୍ଡିଟି ଅସ୍ଥିର ଚିତ୍ତରେ ସାରା ପ୍ରାସାଦକୁ ଘାଣ୍ଟି ଚକଟି ପକାଇଲା; କିନ୍ତୁ କାହିଁ ? ତା'ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତ ସଫଳ ହେଲାନାହିଁ ।

ହଠାତ୍ ଗୁପ୍ତା ମୁଣ୍ଡିଟି ହସି ଉଠିଲା । ମନେ ମନେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଵରରେ କହି ଉଠିଲା, “ଶୟତାନ, ଏତେ ଚଲଣି । ଆଗୁ ।”

ଧୀରେ ଧୀରେ ଗୁପ୍ତା ମୁଣ୍ଡିଟି ଆଗେଇଗଲା ପ୍ରାସାଦର ଭିତ୍ତ ଛୁମ୍ବୁ । ସେଠାରେ ସେ ନିଜର ଟକ୍କ ଲାଞ୍ଜିଟି ଜଳାଇ ଦେଲା ଏବଂ ସେହି ଆଲୋକରେ ସେ ରୁମଟିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାରେ ଲାଗିଗଲା । ହଠାତ୍ ତାର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ବିଜୟର ହସ ଫୁଟି ଉଠି ମିଳାଇଗଲା । ସେ ତାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାନ୍ଥରେ ଥିବା ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ସୁଇଚ୍‌କୁ ଟିପି ଧରିଲା । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାର ବାମ ପାଖ କାନ୍ଥଟି ଅଲଗା ହୋଇଗଲା ।

ସେ ସେଠାକୁ ଦଉଡ଼ି ଗଲା ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଏକ ସିଡ଼ି ତଳକୁ ଲମ୍ବି ଯାଇଛି । ଗୁପ୍ତା ମୁଣ୍ଡିଟି କାଳ-

ବିଳମ୍ବ ନକରି ଅତି ସରଳ ଭାବରେ ସେହି ସିଦ୍ଧି ଦେଇ ନମ୍ବ ଦେଶକୁ ଗତି ଗଲା । ଡ଼ୋର ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦେଖିପାରି ସେ ଚମକି ଠିଆ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି କିଛି ଶବ୍ଦ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଛୁପି ମୂର୍ତ୍ତିଟି ତାର କଣ ଦେଶ ଚାପି ଧରିଲା ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ପ୍ରବୋକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଟିର ଅଚେତନ ଦେହ ତଳ ପଡ଼ିଲା । ଛୁପି ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଏକ ରୁମାଲ କାଢ଼ି ସେହି ଅଚେତନ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୁଖଦେଶକୁ ବାନ୍ଧି ପକାଇ ପୁନର୍ବାର ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ।

ଏହିପରି କିଛିଦୂର ଆଗେଇ ଯିବା ପରେ ଡ଼ୋର ଛୁପି ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଚମକି ଠିଆହୋଇ ପଡ଼ିଲା ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ କୋଠରୀ ।

କ'ଣ ଭାବ ଛୁପି ମୂର୍ତ୍ତିଟି କୋଠରୀର ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାର ନିକଟରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ତାର ସେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା । ତାର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଏକ ରହସ୍ୟମୟ ହସ ଫୁଟି ଉଠି ମିଳାଇଗଲା । ସେ ପକେଟରୁ ପ୍ରବୋକ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରଟିକୁ କାଢ଼ି ତାରଗୁଡ଼ିକକୁ ଅତି ସମ୍ବରଣରେ କାଟିଦେଲା । ତାପରେ ନିଜ ପକେଟରୁ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଲୁହାର ଅସ୍ତ୍ର ବାହାର କରି ସେ ସେହି ରୁମ୍ରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ।

ଏହିପରି ସେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ରୁମ୍ ପାର ହେବା ପରେ ପୁନର୍ବାର ଉପରକୁ ଯିବାକୁ ଏକ ସିଦ୍ଧି ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଏକ ଶ୍ଵାସଶକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ସେହି ଶ୍ଵାସଶକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ଛୁପି ମୂର୍ତ୍ତିଟି ତାର ଦୁଇ ସବଳ ହସ୍ତରେ ତାକୁ ନିଜର ଆୟତ୍ତଧୀନ କରି ଅଚେତନ ଅବସ୍ଥାରେ ପକାଇ ଦେଇ ପୁନର୍ବାର ଆଗେଇ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପାହାଚ ପରେ ପାହାଚ ପାର ହୋଇ ସେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ
ବାରଣାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ବାରଣାରେ ପହଞ୍ଚି ସେ କେତେକ ଯନ୍ତ୍ର ଚାଲିତ ହେବାର
ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲା ଏବଂ ଏକ କୋଠରୀରୁ କ୍ଷୀଣ ଆଲୋକ
ରେଖା ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ।

ସେହିଠାରେ ନିଶ୍ଚଳ ପ୍ରତିମା ପରି ଠିଆ ହୋଇ ଗୁପ୍ତା ମୁଣ୍ଡିଟି
ତାର କର୍ମପତ୍ରା ଠିକ୍ କରିନେଲା ଏବଂ ତାର ଓହ୍ଲାଇ କାଢ଼ି
ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା—୨ଟା ବାଜିବାକୁ ୧୦ ମିନିଟ୍ ବାକି ।

ଠିକ୍ ଦୁଇଟା ବେଳକୁ ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରାଣ ଚାଲିଯିବ ।
ଗୁପ୍ତା ମୁଣ୍ଡିଟି ବ୍ୟସ୍ତହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ତା ଠିକ୍ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିଛି,
କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟମାନେ ଯଦି ନ ପହଞ୍ଚି ପାରନ୍ତି ତେବେ ! ତେବେ କ'ଣ
ହେବ ? ଗୁପ୍ତା ମୁଣ୍ଡିଟି ଭାବନାରେ ପଡ଼ିଗଲା । ବିଗତ ଜୀବନର
କେତେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ତାର ମାନସପତ୍ତରେ ଜାଗି ଉଠି ମିଳାଇଗଲା ।

“ନା, ନା ସେ ଏକା ରକ୍ଷାକରି ପାରିବାର ଶକ୍ତି ରହିଛି ।
ଦୟାକୁ, ଶୟତାନକୁ ସେ ଏକା ଆୟତ୍ତରେ ଆଣି ପାରିବ—
ଯେତେ ଅସାଧ୍ୟ ହେଉ ପଛକେ ।”

ନିଃଶବ୍ଦ ଗତିରେ ସେ ଆଗେଇଲା ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା
କୋଠରୀ ନିକଟକୁ । ଦ୍ଵାର ଫାଙ୍କ ଦେଇ ସେ ଅନାଇଲା
ଭିତରକୁ ।

ଗୁପ୍ତା ମୁଣ୍ଡିଟି ଭିତରେ ଯେଉଁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିଲା ସେଥିରେ
ସେ ଭୟରେ ଶିହରି ଉଠିଲା । ଏକ ବିଶାଳକାୟ ପୁରୁଷ ଏକ
ଟେବୁଲର ପଛକଡ଼େ ବସିଛି । ଟେବୁଲ ଉପରେ କେତେକ
ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଥିବା ହୋଇଛି । କେତେକ ତାର ଟେବୁଲ ଉପର
ଦେଇ, ତାର ପାଦ ଦେଖି ଦେଇ ଅନ୍ୟ କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଯାଇଛି ।

ପୁରୁଷଟି ମୁଖରେ ଏକପ୍ରକାର ମୁଖା ପିନ୍ଧିଛି । ତାର ସମ୍ମୁଖରେ ଦୁଇଥାଡ଼ି ହୋଇ ବସିଛନ୍ତି ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ଜଣ ଯୁବକ ଓ ଯୁବତୀ । ସମସ୍ତେ ସେହି ବିଶାଳକାୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଏକ ଅଜଣା ଭୟରେ ଶିହର ଉଠୁଛନ୍ତି ।

ଏହି ସମୟରେ ସେହି ବିଶାଳକାୟ ବ୍ୟକ୍ତିଟି କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, “ଶୁଣ ମୋର ସହକର୍ମୀମାନେ, ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ମୋ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିବାଦ କରି ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ରାଣୀ ଶୋଭନା ମୋ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିବାଦ କରିଛନ୍ତି, ଏଣୁ ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ଏପରି ଶାସ୍ତି ଦେବାକୁ ଯାଉଛି ଯାହା ତୁମେମାନେ ଦେଖିଲେ ଭୟରେ ଶିହର ଉଠିବ । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଜଣାଇ ଦେଉଛି ଯେ ଆଉ ଯଦି କେହି ସେପରି ପ୍ରତିବାଦ କରେ ସେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବ । ବିଜ୍ଞାନାଗାରରେ ଏକ କାଠ ବାକ୍ସରେ ରାଣୀ ଶୋଭନା ଅତେତନ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ମୋର ଏ ସୁଇଚ୍ ଟିପିଦେବା ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାଙ୍କର ଦେହରେ ବିଜୁଳି କରେଣ୍ଟ ପଶିଯିବ ଏବଂ ସେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଯିବେ । ବୁଝି ପାରୁଛ, ଦେଖ । ଆଗ ମୁଁ ସେ କାମ ସାରେ ତାପରେ—।”

“ତାପରେ ହାତରେ ହାତକଡ଼ା ପିନ୍ଧି ପାଣି ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ହେବ ଶୟତାନ୍ ।”

ଏକ ଗମ୍ଭୀର ସ୍ଵର ଶୁଣି ବିଶାଳକାୟ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ସମ୍ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ସମ୍ମୁଖରେ ତାର ଆଗର ପୂର୍ବ ପରିଚିତ ଛୁପା ମୁଣ୍ଡି ଓରଫ ସରୋଜ ଦୁଇଟି ପିସ୍ତଲ ଧରି ଦଣ୍ଡାୟମାନ ।

“କିଏ ସେ ତୁ ଶୟତାନ୍, ବାଦର ଗୁମ୍ଫାକୁ ପଶିଛୁ, ଜାଣୁ ଏହାର ଶାସ୍ତି କ’ଣ ?”

“ଜାଣେ ବନ୍ଧୁ, ଜାଣେ । ତୋର ସବୁ ଚଲକ ଧରାପଡ଼ି ଯାଇଛି । ଆଉ ନୁହେଁ । ସେଠାରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସ ଶୟତାନ୍ । ମି: ଜୋନସ୍ ଓରଫ ଗଜା ଅରବିନ୍ଦ ଓରଫ ଘାତକ ଶ୍ୟାମଲ୍ଲ ।”

“କିଏ ସେ ତୁ ?”

“ମୁଁ, ହା, ହା, ହା, ତୋର ଯମ, ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର । ଚିହ୍ନି ପାରୁଛୁ ମତେ, ସବେଜ ମୁଁ । ତୋର, ହଁ, ହଁ ହାତ ସୁଇଚ୍ ଉପରକୁ ନେ ନାହିଁ । ଉପରକୁ ଟେକ ଶୟତାନ୍ । ଶୀଘ୍ର ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି—ବାସ୍ ସୁନ୍ଦର । ଅଶୋକ ବାବୁ, ଶୀଘ୍ର ବନ୍ଦୀକର ଶୟତାନ୍କୁ । ଶୀଘ୍ର ସେ ଯେପରି କୌଣସି ସୁଇଚ୍ରେ ହାତ ନ ଦେଇ ପାରେ । ତା’ ହେଲେ ଘାତକ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ପଳାଇ ଯିବ ଏବଂ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ମୁଲ୍ଲବାନ ଜୀବନ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନର ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଧ୍ବଂସ ହୋଇଯିବ । ଶୀଘ୍ର ।”

ଦୟାମାନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଏ ଅଭିନବ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେମାନେ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ଘାତକ ରୂପୀ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର କିଛି କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଶୂନ୍ୟରୁ ଯେପରି ସହସ୍ର ପୋଲିସ୍ ମାଡ଼ି ଆସିଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ହାତରେ ହାତକଡ଼ା ପିନ୍ଧାଇ ଦେଲେ ।

ହଠାତ୍ ଘାତକ ହସି ଉଠିଲା, “ସାବାସ୍ ସବେଜ, ଆଜି ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ରକୁ ଗିରଫ କରାଇ ଦେଇ ଭାବୁଛୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବୁ, କିନ୍ତୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ରକୁ କେହି ଅଟକାଇ ପାରନାହିଁ, ପାରିବ ନାହିଁ ମଧ୍ୟ । ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏହାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନ ନେଇ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଅପେକ୍ଷା କର ଶୟତାନ୍ ।”

ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ର ଏ କଥାରେ ସବେଳ ମନେ ମନେ ହସି ଉଠିଲ ।

—ପଦର —

କିଛିଦିନ ପରେ । ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୃଦ୍ଧ ରବିନାସପୁଣ ବାବୁଙ୍କ ବାସ ଭବନରେ ଏକ ସୁଦ୍ର ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ଡ୍ରଇଂରୁମ୍‌ର ଏକ ଗୋଲ୍‌ଠେବୁଲ୍‌ର ଚତୁର୍ପାଶ୍ଵରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଆସନ ଅଧିକାର କରି ବସିଥିଲେ ସ୍ଵୟଂ ପୋଲିସ ସାହେବ, ବୃଦ୍ଧ ରବିନାସପୁଣ ବାବୁ, ଅଶୋକ ବାବୁ, ସବେଳ, ବୃଦ୍ଧ ମି: ଜୋନସ୍, ମିନ୍ତୁ, ଗୁଣୀ ଶୋଭନା, ମନ ବାବୁ ଏବଂ ଅମର ।

ଗୁଡ଼ା ପଦ୍ମ ଶେଷ ହେବାପରେ ସମସ୍ତେ ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖାଏଁ ଦାମିକା ସିଗାରେଟ ଟାଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ହଠାତ୍ ପୋଲିସ ସାହେବ ହସି ହସି କହି ଉଠିଲେ, “ମୁଁ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ସବେଳ ବାବୁଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ଦେଖି । ଯାହା ଯାହା ଭାରତର ପୋଲିସ ଏବଂ ସି. ଆଇ. ଡି. ବାନ୍ଧିନୀ କରିବାକୁ ଶକ୍ତି ହସାଇଥିଲା, ଯାହା କଳ୍ପନାଶୀଳ, ଆଶାଶୀଳ, ଯାହା କେବଳ ସ୍ଵପ୍ନରେ ରହିଯାଇ ଥିଲା, ସବେଳ ବାବୁ ତାକୁ ବାସ୍ତବରେ ପରିଣତ କଲେ କିପରି ? ଏତେ ଅଳ୍ପ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦୟା ରବୀନ୍ଦ୍ରପରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦୟାକୁ ଗିରଫ କରି ପାରିଲେ କିପରି ? ଆଶା କରେ ସବେଳ ବାବୁ ସମସ୍ତ ରହସ୍ୟମୟ ଘଟଣାଟିକୁ ଆମ୍ଭଙ୍କରୁ କହି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ମୋଚନ କରିବେ । ଦୟାମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଛି ସତ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣ ଦରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡିତ କରିବାକୁ । ଏଣୁ ମୁଁ ସବେଳ ବାବୁଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରେ ଯେ ସେ ସମସ୍ତ ଘଟଣାଟି ଖୋଲି କହନ୍ତୁ ।

ଏହା କହି ପୋଲିସ ସାହେବ ନିଜ ଆସନ ଦଖଲ କରି ସରୋଜ ଆଡ଼କୁ ବୁଝି ରହିଲେ । ଅନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଅପଲକ ନୟନରେ ଅନାଇ ରହିଲେ ।

ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ଦେଖି ସରୋଜ ନିଜ ଆସନରୁ ଉଠି ଠିଆ ହେଲା ଏବଂ ଧୀର ସ୍ଵରରେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା—

“ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଅର୍ଥାତ୍ ଦୟାର ପରିଚୟ ପ୍ରଭୃତି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ପ୍ରଥମେ କହୁଛି ମୁଁ ଦୟାକୁ ଜାଣିଲି କିପରି । ମୁଁ ଦୟାକୁ ଜାଣିପାରିଲି ରବିନାସପୁଣ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରୁ । ରବିନାସପୁଣ ବାବୁ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସହକର୍ମୀ ହିସାବରେ କାମ କରୁଥିଲା ଶ୍ୟାମଲାଲ ସେନ୍ । ରବିନାସପୁଣ ବାବୁ ଯେତେବେଳେ ଏକ ରିସାର୍ଚ୍ଚ କାମରେ ବିଳାତ ଯାଇଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଶ୍ୟାମଲାଲ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ରବିନାସପୁଣ ବାବୁ ଯେତେବେଳେ ଉଜ୍ଜୀନ ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଥିଲେ ଶ୍ୟାମଲାଲ ସେତେବେଳେ ମେସିନେରିଜମ୍ ଶିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ରବିନାସପୁଣ ବାବୁଙ୍କର ରିସାର୍ଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟ ସରିବା ପରେ ଦୁହେଁ ଭାରତକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । କିନ୍ତୁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରରେ ଶ୍ୟାମଲାଲ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା । ରବିନାସପୁଣ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରୁ ତାଙ୍କର ରିସାର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ, କିନ୍ତୁ ରବିନାସପୁଣ ବାବୁ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ରିସାର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି କଥା ନ ଥିଲେ । ସେଠାରେ ସେ ଧମକ ଦେଇଥିଲା । ସେ ଭାରତରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ସେ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବ । କିନ୍ତୁ ଭାଗ୍ୟ ବଡ଼ ଖରାପ ଥିଲା ତାର । ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ରବିନାସପୁଣ ବାବୁ ଯେଉଁ ଜାହାଜରେ ଭାରତକୁ ଫେରି ଥିଲେ ସେ ଜାହାଜ ଝଟି ତୋପାନରେ ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବୁଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ଜାହାଜକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯେଉଁ ଜାହାଜ

ଯାଇଥିଲା ସେ ଜାହାଜରେ ରବିନାସପୁଣ ବାବୁ ଫେରିଥିଲେ
 ଭରତକୁ; କିନ୍ତୁ ଶ୍ୟାମଲଲ ନୁହେଁ । ସେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲା, ମଲ୍ଲ
 କି ବଞ୍ଚିଲା କେହି ତାର ପତ୍ନୀ ପାଇ ନଥିଲେ । ଏଣୁ ରବିନାସପୁଣ
 ବାବୁ ସୁଖୀ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ଏକ ଶସ୍ତ୍ର, ବିଲ୍ଲନ
 ହୋଇଯାଇଛି । ଏଣୁ ସେ ନିର୍ଭୟରେ ତାଙ୍କର ବାସଭବନରେ ବସି
 ରିସାର୍ଟ କାମକୁ ଶେଷ କରିବାକୁ ଲାଗିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ
 ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅନୁକୂଳ ନଥିଲା । ଶ୍ୟାମଲଲ ମରି ଯାଇ ନଥିଲେ ।
 ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ସେ ବହୁଦିନ ପରେ ଭାରତକୁ ଫେରି ଆସିଥିଲେ ।

ଭାରତକୁ ଫେରି ଆସି ସେ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ ଭାରତର
 ଗୁରୁଆଡ଼େ ତାର ମୃତ୍ୟୁବର ହୋଇଯାଇଛି । ତା ପକ୍ଷରେ ଏଣବର
 ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଗୁପ୍ତ ଭାବରେ ରହି ତାର
 ବହୁଦିନର ଆଶା ମେଣ୍ଟାଇବାକୁ ସ୍ଥିର କଲା । ତେଣୁ ସେ ଓଡ଼ିଶାକୁ
 ଫେରି ଆସିଲା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଚନ୍ଦନଗଡ଼ରେ ଛତ୍ର ବେଶରେ
 ରହିଲା ।

ଗୁଣୀ ଶୋଭନା ଏବଂ ମନ ବାବୁ ଏ ଦୁହେଁ ଚନ୍ଦନ ଗଡ଼ର
 ମାଲିକ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ! ଏ ଦୁହେଁ ଭାଇ ଭଉଣୀ ।
 ଶ୍ୟାମଲଲ ମେସ୍‌ମେରିଜିମ୍ ଦ୍ଵାରା ମନ ବାବୁକୁ ନିଜର ବଣ କରାଇ
 ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା କେତେକ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇ ନେବ ବୋଲି ସୁଯୋଗ
 ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିଲା ଏବଂ ଶୋଭନାଦେବୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଆଡ଼ଭେନେଚର
 ଦିଗରେ ମଡ଼ି ଗଡ଼ ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଭୁଲାଇ ରଖିଥିଲା ।
 ଶୋଭନା ଯଦିଓ ମନୁ ବାବୁଙ୍କର ଭଉଣୀ ଥିଲେ ସେ ତାଙ୍କୁ ଜାଣି-
 ପାରୁ ନଥିଲେ । ତାଙ୍କ କୌଶଳ ନିକଟରେ ସେ ହାର ମାନିଥିଲେ ।

ତାପରେ, ଶ୍ୟାମଲଲ କଟକରେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଶୁଣେ ଯେ,
 ଭାରତ ବିଖ୍ୟାତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମି: ଜୋନସ୍ କଟକ ଆସୁଛନ୍ତି କୌଣସି
 ଏକ କାର୍ଯ୍ୟରେ । ସେ ମି: ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ ପଟ ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ

ଆମୃତରାସ ହୋଇ ଉଠନ୍; କାରଣ ତାର ଚେହେରା ସଙ୍ଗେ ମି: ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ ଚେହେରା ପ୍ରାୟ ମିଳି ଯାଉଛି । ଏଣୁ ସେ କୌଶଳରେ ମି: ଜୋନସ୍‌ଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କଲ ଏବଂ ମେସ୍‌ମାରିଜିମ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ନିଜର ଅଧୀନ କରି ରଖି ତାଙ୍କର ବାସଭବନରେ ଆଡ଼ିଆ ଦେଇ ରହିଲ । ସବ୍‌ସାଧାରଣ ଏବଂ ଘୋରାସ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ନିକଟରେ ଶ୍ୟାମଲ ମି: ଜୋନସ୍ ରୂପରେ ପରିଚିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏହା ସନ୍ଦେହ କରିବା ଦୂରର କଥା କଲ୍ୟାଣ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

ସେଠାରେ ରହି ସେ ଏକ ଦଳ ଗଠନ କରିବାରେ ଲାଗିଗଲା । ରାଣୀ ଶୋଭନା ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ, ତା ଛଡ଼ା ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନଥିଲା । ମି: ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସେ ତାର ଆଡ଼ିଆ ଏବଂ ପ୍ରାସାଦକୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପାୟରେ ଡିଆରି କରିବାକୁ ଲାଗିଗଲା । ଗୁରୁଆଡ଼େ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ତାରମାନ ଖଞ୍ଜି ସେ ନିଜକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ତା ପରେ ସେ ତାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପ୍ରଥମେ ପରୀକ୍ଷା କରିନେଲା କେତେକ ଯୁବକଙ୍କୁ ମେସ୍‌ମାରିଜିମ୍ କରି । ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରିବାରେ ଲାଗିଲା । କେହି ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବୁଝି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଧରା ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।

ତାପରେ ସେ ତା'ର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କଲା ମନ ବାବୁଙ୍କ ଉପରେ । ମେସ୍‌ମାରିଜିମ୍ କରିଦେଇ ମି: ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ଏକ ପ୍ରକାର ବିଷାକ୍ତ ଇଂଜେକ୍ସନ ମନୁ ବାବୁଙ୍କ ଦେହରେ ପ୍ରୟୋଗ କଲା । ତାହାର ମନୁ ବାବୁ ତାଙ୍କର ସୁରକ୍ଷାଶକ୍ତି ଭୁଲିଗଲେ ଏବଂ ତାର ବଣ ହୋଇ ରହିଲେ । ସେ ତାଙ୍କୁ ରବିନାସପୁଣ ବାବୁଙ୍କ ଘରୁ ରିପାର୍ଟ ପ୍ରଧାନ ଏସିଡ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠକରିବାକୁ

ପଠାଇଲ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଠାଇଥିଲା ଅମର ବାବୁଙ୍କୁ । ଅମର ବାବୁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ମେସ୍‌ମାରିଜମ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ବଣ କରି ନେଇଥିଲା । ଶେଷକୁ ସେ ତାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଫଳତା ଲାଭ କରି ପାରିଥିଲା । ଅମର ବାବୁ ଏବଂ ମନୁବାବୁ ଏସିଡ୍ ଟ୍ରେସ କରି ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ରବିନାସପୁଣ ବାବୁ ଆଦାତ ପାଇଥିଲେ । ସେଣେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜ ପାଖକୁ ନେଇ ଯାଇଥିଲା କାଳେ ବେଶୀଦିନ ବାହାରେ ସେମାନେ ରହିଲେ ତାର ଚଳକ ଧରି ପଡ଼ିଯିବ ବୋଲି । ସମସ୍ତେ ତା ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ କାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଶୁଳତ ହେଉଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି କିଏ ? ଏପରି କି ରାଣୀ ଶୋଭନା ମଧ୍ୟ ଜାଣିପାରି ନାହାନ୍ତି । ସେ ଏସିଡ୍ ନେଇ ମି: ଜୋନସ୍‌ଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ରବିନାସପୁଣ ବାବୁଙ୍କର ଉପାଚାର ଫଳାଫଳ ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ରବିନାସପୁଣବାବୁଙ୍କୁ ଆଦାତ, ମନ ବାବୁଙ୍କର ଏବଂ ଅମର ବାବୁଙ୍କର ସହଯା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ପୋଲିସ୍ ବିଭାଗରେ ଏକ ଗୁଞ୍ଜଳ ସୃଷ୍ଟି କଲା । ଏହାର ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଭାଗ ପଡ଼ିଲା ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ଉପରେ ।

ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦସ୍ୟୁ ଶ୍ୟାମଲଲର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲି, କିନ୍ତୁ ମୋର କେତେକ ସନ୍ଦେହ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ମୀମାଂସା କରିବାକୁ ମୁଁ ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କର ସହକର୍ମୀ ଭାବରେ କାମ କରୁଥିଲି ଏବଂ ରବିନାସପୁଣଙ୍କ ନିକଟରୁ ମୋର ସନ୍ଦେହ ମୋତନ ହେବ ବୋଲି ତାଙ୍କର ନିକଟରେ ରହି ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ମାଗି ଥିଲି । ସେ ଶ୍ୟାମଲଲ ବିଷୟରେ ମତେ ସବୁ କଥା କହି-

ଥିଲେ । ମୁଁ ଯେଉଁ ବିଷୟ କହିଗଲି ସେ ସେହି ବିଷୟ ଜଣାଇ ଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ମତେ ମିଳିଗଲା ଯେଉଁଦିନ ସମସ୍ତେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ ମି: ଜୋନସ୍ଙ୍କ ଘରେ । ମି: ଜୋନସ୍ଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମସ୍ତେ ଯେତେବେଳେ ଖୁସି ଗପରେ ଲିପ୍ତ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ବହୁତ ବିଷୟ ଜାଣିପାରିଥିଲି ତାଙ୍କ ପ୍ରାସାଦର ଗୁରୁଆଡ଼ି ଭ୍ରମଣ କରି । ଏହି ସମୟରେ ବଗିଚାରେ ମୁଁ ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ପାଇଲି । ତାହା ଗଣୀ ଶୋଭନା ଲେଖିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଚିଠିରୁ ମୋର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅନୁମାନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ହଠାତ୍ ମି: ଜୋନସ୍ ଧରା ପଡ଼ିଗଲେ ଯେତେବେଳେ ସେ ଆପଣ-ମାନଙ୍କୁ ମେସମାର୍ଜିଜମ୍ ଦେଖାଉଥିଲେ । ମୋର ଅନୁମାନ ପ୍ରମାଣ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ତା'ପରେ ମି: ଜୋନସ୍ଙ୍କ କାମପତ୍ର ଚାଲରେ ଏକ କଳାଜାଣି ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେଦିନର ସେ ମି: ଜୋନସ୍ଙ୍କ ଚାଲରେ କଳା ଜାଣି ନ ଥିଲା ମୋର ସନ୍ଦେହ ହେଲା ସେହି ଦିନଠାରୁ । ତାପରେ ମୁଁ ଗୁପ୍ତ ଭାବରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ସବୁ ବିଷୟ ଅବଗତ ହେଲି । ଶ୍ୟାମଲ ଗୁପ୍ତ ଦୟା । ସେ ମି: ଜୋନସ୍ ରୂପରେ ପରିଚିତ ହୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଧୂଳି ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ଏଣୁ ମୁଁ ମୋର ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କଲି । ଅଶୋକ ବାବୁଙ୍କ ପକ୍ଷ ଲେଖିଲି ଯେ ମୋର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ କାମ କରିବେ । ତା ପରେ ମୁଁ ଯାଇ କୌଶଳରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ତାରାଗୁଡ଼ିକ କାଟି ଦେଇ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ମୋର ଆଗମନ ଜାଣିପାରି ନ ଥିଲା । ତାରାଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ସଜଗ ଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କୁ ନ କାଟି ଯଦି ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିଥାନ୍ତି ତେବେ ଧରା ପଡ଼ି ଯାଇଥାନ୍ତି ଦୟା ଦୟା ସତର୍କ ହୋଇଯାଇ ଥାନ୍ତା । ମୁଁ ପୁଣି ସମସ୍ତ